VOORWOORD

Voor u ligt de programmabegroting 2011 van de gemeente Albrandswaard. Naast de programmabegroting bieden wij u ook de meerjarenraming 2012-2014 aan.

Deze begroting is gebaseerd op het coalitiedocument 2010-2014 ‘Samen keuzes maken’ van april 2010 en op het college uitvoeringsprogramma ‘Met elkaar komt het voor elkaar’ van juni 2010. Het college uitvoeringsprogramma (CUP) is een nadere uitwerking van het coalitiedocument.

In 2008 heeft u het college gevraagd een nieuwe opzet van de begroting te presenteren. De rekenkamercommissie heeft hiervoor ook aanbevelingen gedaan. De begroting zou meer moeten bijdragen aan de control van beleid en zou beter leesbaar moeten zijn. De begroting die voor u ligt is een eerst resultaat van deze verbeterslag.

De behandeling van de programmabegroting is geagendeerd voor de raadsvergadering van
1 november 2010.

Albrandswaard, 7 september 2010

Burgemeester en wethouders van Albrandswaard,

Hans Cats
gemeentesecretaris

mr. Harald (M.) Bergmann
burgemeester

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 7
1.1 Maatschappelijke en economische context 7
1.2 College-uitvoeringsprogramma 8
1.3 Schets financiële gevolgen voor Albrandswaard in hoofdlijnen. 8
1.4 Maatregelen om sluitende begroting 2011-2014 te bereiken. 9
1.5 Doorstappen naar de voorbereiding van de begroting 2012-2015 9
1.6 Leeswijzer 10
1.7 Raadsbesluit 13
2 BEGROTING IN EEN OOGOPSLAG 17
2.1 Totaal begrotingsbeeld Programmabegroting 17
2.2 Inkomsten en uitgaven per programma 18
2.3 Waar komt het geld vandaan en waar gaat het naar toe 18
2.4 Kerngegevens 19
2.5 Uitgangspunten 20

3 PROGRAMMAPLAN 21
Programma 1 Openbare Orde & Veiligheid 25
Programma 2 Burger & Bestuur 29
Programma 3 Kennis & Welzijn 33
Programma 4 Ruimtelijke Ordening & Wonen 37
Programma 5 Buurt & Buitenruimte 41
Programma 6 Middelen & economie 47

4 PARAGRAFEN 51
4.1 Lokale heffingen 53
4.2 Weerstandvermogen 57
4.3 Financiering 61
4.4 Bedrijfsvoering 69
4.5 Verbonden partijen 73
4.6 Onderhoud kapitaalgoederen 75
4.7 Grondbeleid 81

5 FINANCIELE BEGROTING 87
5.1 Financiële samenvatting 87
5.2 Incidentele baten en lasten 91
5.3 Programmaplan 93
5.3.1 Programma 1 Openbare Orde & Veiligheid 93
5.3.2 Programma 2 Burger & Bestuur 97
5.3.3 Programma 3 Kennis & Welzijn 103
5.3.4 Programma 4 Ruimtelijke Ordening & Wonen 109
5.3.5 Programma 5 Buurt & Buitenruimte 115
5.3.6 Programma 6 Middelen & Economie 123

Bijlagen: .....
I: Conversielijst 127
II: Investeringen met economisch en maatschappelijk nut 135

1 INLEIDING

1 INLEIDING

In deze inleiding schetsen wij een beeld van de maatschappelijke en economische context van de gemeente Albrandswaard en de invloed daarvan op onze financiële positie. Uit het financiële beeld van deze begroting wordt duidelijk dat ombuigingsmaatregelen nodig zijn om tot een sluitende meerjarenbegroting 2011-2014 te komen. Het ombuigingspakket, dat wij aan de raad voorleggen, hebben wij in een afzonderlijk voorstel opgenomen tezamen met een 1e wijziging op de voorliggende begroting.

Gemeenten moeten erop rekenen dat zij in 2011 opnieuw met omvangrijke ombuigingsopgaven worden geconfronteerd. Hoe de samenstelling van een nieuw kabinet ook zal zijn, rijksbezuinigingen zijn onafwendbaar. De rijksbezuinigingen zullen gedeeltelijk op de gemeenten afgewenteld worden. Het wordt steeds moeilijker voor de gemeente om aan de aanhoudende ombuigingsnoodzaak inhoud te geven zonder burgers, instellingen en bedrijven hard te treffen. In deze inleiding geven wij aan hoe wij ons voorstellen aan de (voorlopig) aanhoudende noodzaak tot ombuigingen samen met uw raad in 2011 invulling te gaan geven.

De Programmabegroting 2011-2014 heeft een andere opzet dan haar voorgangers. Deze nieuwe opzet is in nauw overleg met leden van de raad tot stand gekomen. In deze inleiding treft u een leeswijzer aan. In deze leeswijzer vermelden wij de plek van de begroting in de planning- en control-cyclus van de gemeente en de opbouw van de begroting.

In deze programmabegroting zijn ramingen opgenomen voor de CAI. Deze cijfers zijn “going-concern” ramingen. Dit betekent dat als uitgangspunt is genomen het CAI-bedrijf als vervlecht onderdeel van de ambtelijke organisatie. De prognoses stoelen op kennis en inzichten ten tijde van de voorbereiding van de primaire begroting 2011-2014 in maart-april van dit jaar. Op dit moment rondt ons college voorstellen aan uw raad af over de toekomstscenario’s van de CAI inclusief hun financiële gevolgen. Deze scenario’s zijn gebaseerd op de meest actuele ontwikkelingen en inzichten in de dynamische markt van de kabelbedrijven. Voor ons is duidelijk geworden dat deze ontwikkelingen het financieel beeld zoals dat nu in de primaire begroting is opgenomen negatief beïnvloeden. Wij hebben ervoor gekozen de ontwerp-programmabegroting niet op de valreep opnieuw aan te passen. Op basis van de keuze die uw raad maakt over de toekomst van de CAI verwerken wij de financiële gevolgen ervan met een begrotingswijziging.

Dit inleidende hoofdstuk sluit af met het raadsbesluit om de begroting 2011 vast te stellen en kennis te nemen van de meerjarenraming 2012-2014.

1.1 Maatschappelijke en economische context

Het jaar 2010 wordt gekenmerkt door zowel politieke als financiële ontwikkelingen.
In de eerste plaats werden er in maart 2010 gemeenteraadsverkiezingen gehouden. Deze hebben in onze gemeente een verschuiving in de politieke verhoudingen tot gevolg gehad. Na de installatie van de nieuwe gemeenteraad is er eind april een nieuw college aangetreden.
Ook landelijk hebben zich politieke verschuivingen voorgedaan als gevolg van de kabinetscrisis en de politieke versplintering die het gevolg was van de daarop volgende Tweede kamerverkiezingen in juni 2010.
Zowel de nieuwe regering als het nieuwe college zien zich geplaatst voor een enorme opgave om de financiën op orde te houden.

De kredietcrisis, die in 2008 de bankensector op haar grondvesten deed schudden, heeft zich ontwikkeld tot een algemene economische crisis. De regeringssteun aan het Nederlandse bankwezen en het ontstaan van een tekort in de rijksbegroting van meer dan 3,5 % van het Bruto Nationaal Product, trekt een zware wissel op de rijksfinanciën. Het nieuwe kabinet wacht een ombuigingsoperatie van ongeveer € 17 miljard structureel. Dit alles mist zijn effect op de gemeenten niet.

In 2009 waren de eerste gevolgen voor de gemeente Albrandswaard zichtbaar. Als Vinex-gemeente treft de economische recessie ons extra zwaar.
Om te beginnen de stagnatie van de woningmarkt. Er zijn minder huizen gebouwd dan gepland waardoor sprake is van aanzienlijk minder opbrengsten uit bouwleges, onroerende zaakbelasting, grondexploitaties e.d..
De werkgelegenheid in Nederland loopt terug. Veel bedrijven zijn door stagnatie in de afzet genoodzaakt hun personeelsbestand in te krimpen. Omdat de economische crisis al enige tijd duurt groeit de categorie werkloze personen waarvan de maximale uitkeringsduur op grond van de WW verstrijkt. Deze categorie is vervolgens aangewezen op een

uitkering op grond van de Wet Werk en Bijstand (WWB). Ook onze gemeente merkt dit door een toename van het aantal bijstandsgerechtigden met 20% in een jaar tijd. Naar verwachting zal deze toename zich het komende jaar voortzetten. Bedrijven stellen hun winstverwachtingen keer op keer bij. Bepaalde economische sectoren lijken op dit moment licht op te veren, andere sectoren verkeren nog steeds in zwaar weer, zoals de bouwbedrijven. Dividenduitkeringen van bedrijven, waarin de gemeente een aandeel heeft, zijn onzekerder dan voorheen. Of het nu komt door de economische ontwikkelingen of politieke besluitvorming en rechterlijke oordelen daarover. Een voorbeeld van dit laatste is de onzekerheid over de opsplitsing van Eneco op basis van een hiertoe strekkende wettelijke verplichting waarover de Hoge Raad zich gaat buigen.
Ook de eerder genoemde rijksbezuiniging van naar verwachting € 17 miljard euro raakt de gemeente nu al. Hoewel dit bedrag nog niet is geconcretiseerd lijkt het rijk er deels al wel mee aan de slag te zijn, zoals blijkt uit de meicirculaire 2010. Het meest zichtbaar is dit door een lagere algemene uitkering vanaf 2010.
Wij hebben de verwachting dat de trend van decentralisatie van taken naar gemeenten verder zal worden doorgezet. Wij hebben de ervaring dat het rijk deze taakverschuivingen slechts ten dele financieel compenseert. Kortom, ook Albrandswaard zal de komende jaren meer moeten doen met aanzienlijk minder geld!

1.2 College-uitvoeringsprogramma

Mensen met elkaar verbinden, een Albrandswaard waar iedere inwoner meetelt, dat is waar wij op inzetten. In het Albrandswaard na deze bestuursperiode voelen burgers zich mede verantwoordelijk, ook voor de publieke zaak.

In het college uitvoeringsprogramma 2010-2014 'Met elkaar komt het voor elkaar' hebben wij onze ambities aangegeven op de gebieden van openbare orde & veiligheid, burger & bestuur, kennis & welzijn, ruimtelijke ordening & wonen, buurt & buitenruimte en middelen & economie. Ook hebben wij in het uitvoeringsprogramma opgenomen welke fasering ons voor ogen staat en op welke wijze wij de participatie van de burgers, bedrijven en instellingen gaan stimuleren en faciliteren.
In de diverse programma-onderdelen van deze begroting (hoofdstuk 3) hebben wij de speerpunten benoemd, ontleend aan het college uitvoeringsprogramma, waarop wij ons in 2011 in het bijzonder willen richten.

Wij schreven het al, de financiële crisis is omgeslagen in een algemene economische recessie. Wij realiseren ons goed dat de bitter noodzakelijke ombuigingen in de begroting van invloed zijn op de realisatie van het college-uitvoeringsprogramma. Het is geen wet van Meden en Perzen dat onder de druk van de ombuigingen activiteiten worden uitgesteld of zelfs geschrapt. Dit zullen wij pas in laatste instantie en in overleg met de gemeenteraad doen. Wat op onderdelen wel kan gebeuren is dat de activiteiten een andere prioriteit krijgen. Dit hoeft niet altijd later in de tijd te zijn. Zo is deelname aan het maatschappelijk verkeer voor ons college een belangrijk uitgangpunt en dat betekent dat wij op dit onderdeel er een tandje bij zullen zetten. Juist voor een gemeente met belangrijke ombuigingen voor de boeg is het des te belangrijker in vruchtbare dialoog met haar burgers te zijn.

1.3 Schets financiële gevolgen voor Albrandswaard in hoofdlijnen.

Ten opzichte van het meerjarenbegrotingsbeeld, neergelegd in de begroting 2010-2013, doen zich mee- en tegenvallers voor. In deze paragraaf beperken wij ons tot het noemen van de belangrijkste.

Meevallers:
- opbrengststijging door mutaties in het bestand Wet Onroerende Zaken (WOZ);
- opbrengststijging door lagere verwerkingskosten van afval.

Tegenvallers:
- gevolgen van de 1e Tussenrapportage 2010, waaronder de effecten van de economische crisis;
- gevolgen van de meicirculaire 2010, waaronder korting op de algemene uitkering;
- gemeentelijke CAO-afspraken over de ontwikkelingen van de lonen;
- stijging uitgaven voor bijstand door toename aantal WWB-uitkeringengerechtigden met 20%;
- hogere personele uitvoeringskosten voor de WWB door CAO-ontwikkelingen, groei aantal clienten en geïntensiveerde inspanningen voor toeleiding naar de arbeidsmarkt;
- kosten die voortvloeiden uit het college uitvoeringsprogramma;
- toenemende kosten voor onderhoud openbare ruimte om vastgestelde kwaliteitsnorm te halen;
- verzwaring van de kapitaalslasten door toevoeging van de jaarschijf 2014 in het investeringsplan.

De gevolgen van de ontwikkelingen met een nadelig financieel effect zijn voor onze gemeente enorm. Deze ontwikkelingen vergen tot een bedrag van € 5,5 mln. structureel per jaar in de begroting 2011-2014 terug te buigen.

1.4 Maatregelen om sluitende begroting 2011-2014 te bereiken.

Om de financiële huishouding van onze gemeente op orde te houden hebben wij aan de hand van een aantal uitgangspunten een maatregelenpakket vastgesteld. Dit maatregelenpakket leggen wij afzonderlijk aan u voor. De uitgangpunten die wij hebben gehanteerd zijn:

- wij handhaven onze ambitie de financiële positie van de gemeente gezond te houden, ook wanneer dit ingrijpende beslissingen vereist;
- wij leggen de raad een (meerjaren-) begroting 2011-2014 voor die met een 1e begrotingswijziging (ombuigingspakket) duurzaam en structureel sluitend is. Hierdoor blijft zichtbaar wat de financiële behoefte van de gemeente feitelijk is en welke ambities moeten worden uitgesteld om de begroting sluitend te blijven houden;
- wij willen dat aan de jaarrekening 2010 een zo minimaal mogelijk toevoeging uit de algemene reserves dient plaats te vinden. Gezien de ontwikkelingen op basis van de 1e Tussenrapportage 2010 hanteren wij een selectieve uitgavenstop voor een bedrag van € 1,7 miljoen. Wij sluiten niet uit dat deze maatregel ook in 2011 gehanteerd moet worden;
- naast de ombuigingen die nodig zijn om de begroting 2011-2014 sluitend te maken moeten wij er rekening mee houden dat in 2011 opnieuw een forse ombuiging tot stand moet worden gebracht op basis van de economische ontwikkelingen en het voorgenomen bezuinigingsbeleid van de rijksoverheid.;
- wij houden vooralsnog vast aan de uitgangspunten om de OZB niet structureel te verhogen (anders dan de periodieke indexering) en de maatschappelijke voorzieningen in stand te houden;
- nieuw beleid van raad en college moeten worden gefinancierd door dekking binnen de bestaande begroting;
- tegenvallers binnen de programma's van de begroting dienen in eerste aanleg binnen het het desbetreffende programma te worden opgevangen. Meevallers komen ten gunste van de algemene middelen en worden in de tussenrapportages gerapporteerd;
- investeringsvoornemens waarvan het bijvoorbeeld op grond van de technische levensduur verantwoord is aanschaf of vervanging uit te stellen worden uitgesteld;
- De omvang van het weerstandsvermogen van de gemeente dient in verhouding te blijven met het risicoprofiel van de gemeente. Het college stelt de raad voor het deel van het weerstandsvermogen dat de ratio van het risicoprofiel te boven gaat in een investeringsreserve onder te brengen dat ter beschikking staat aan de raad om nieuwe investeringen te doen.

Op grond van deze uitgangspunten hebben wij een ombuigingspakket op de begrotings 2011-2014 opgesteld. Om de raad in de gelegenheid te stellen daarin zijn eigen afwegingen te maken of alternatieven te formuleren hebben wij dit pakket in een afzonderlijk raadsvoorstel neergelegd. Dit pakket leidt tot de 1e begrotingswijziging 2011.

1.5 Doorstappen naar de voorbereiding van de begroting 2012-2015.

Het ombuigingspakket op de begroting 2011-2014 bevat onder meer voorstellen om een omvangrijk deel van de voorgestelde investeringen uit te stellen en in de tijd te spreiden. Dit soort maatregelen kunnen tijdelijk worden genomen maar niet grenzeloos worden voortgezet.
Wanneer wij hierbij optellen dat wij van rijkswege nieuwe omvangrijke bezuinigingen moeten verwachten, die de € 2 mln. zeker zullen benaderen, valt in 2011 aan een fundamentele discussie over de financiële keuzes die onze gemeente moet maken met het oog op de begroting 2012-2015 niet te ontkomen.
Wij voegen hieraan nog onze ervaring toe dat het rijk de financiële ruimte die wij met veel moeite hebben gecreëerd in bepaalde sectoren, zoals de WWB, WMO, electronisch kinddossier, maatschappelijke stages, onmiddellijk inpikt waardoor het erop lijkt dat we soms tegen de financiële stroom in roeien.
Genoemde punten illustreren dat wij ook in 2011 voor een enorme opgave staan.

Wij stellen de raad voor de noodzakelijke ingrijpende keuzes in 2011 **strategisch** te maken op basis van een integrale visie op onze gemeente. Een visiebepaling op de toekomst van onze gemeente, die in nauwe samenspraak met de burgers, maatschappelijke instellingen en bedrijven tot stand is gebracht , biedt kader aan de daarop volgende fundamentele discussie over de financiële toekomst van de gemeente. Waarop en waarom bezuinigen we gezien de strategische toekomst op de gemeente visie wel en waarop niet? Hoe gaat de gemeente de toekomst in? Op welke taken gaat zij zich richten? Op welke wijze anticipeert de gemeente op de trend van terugtredende overheid. Welke taken wil de gemeente zelf uitvoeren en welke wil zij aan de markt overlaten? Blijven we een uitvoeringsgemeente of worden we een regiegemeente? Duidelijk is in ieder geval dat de huidige koers moet worden verlegd om onze zelfstandigheid te kunnen behouden en om onze plicht waar te maken om ook voor toekomstige generaties een gezonde financiële situatie te bereiken.

Nare consequenties van ombuigingen zijn er altijd. Zij worden voor de burgers, maatschappelijke instellingen en bedrijven iets acceptabeler wanneer raad en college in staat zijn uit te leggen dat deze keuzes aansluiten op een visie die in de lokale samenleving zijn draagvlak vindt en het niet zomaar willekeurige adhoc keuzes betreffen.
Een dergelijke visie biedt ook basis voor een nadere beschouwing van de rol van de gemeente in de lokale samenleving. Om deze redenen vinden wij het van belang om als eerste stap naar een fundamentele discussie nog in 2010 te starten met het formuleren van een integrale visie op de gemeente Albrandswaard.

Hier laten wij het evenwel niet bij. De organisatie past in 2011 het proces van zero-based budgetting toe. Dit betekent dat de gemeentebegroting in haar volle breedte tot op productniveau grondig wordt herijkt. Bij deze herijking geldt het uitgangspunt dat alleen geld voor activiteiten beschikbaar wordt gesteld wanneer de noodzaak en de procesefficiency onomstotelijk vast staan.
Ook lichten wij de bedrijfsmatige exploitaties van de gemeente door, zoals de afvalinzameling en de begraafplaatsen. Ten aanzien van de CAI is dit onderzoek al geruime tijd gaande en legt het college op zeer korte termijn voorstellen aan de raad voor.
Los van de discussie over de toekomstvisie op de gemeente willen wij met behulp van TNS/Nipo-enquettes de mening van burgers peilen over het lokale voorzieningenniveau in relatie tot de betaalbaarheid ervan. Op deze wijze willen wij erachter komen hoeveel geld burgers over hebben voor het gebruik van bepaalde voorzieningen, zoals bijvoorbeeld een zwembad.

1.6 Leeswijzer

Begrotingscyclus
De programmabegroting is één van de producten van de planning & control-cyclus. De programmabegroting geeft de plannen voor 2011 weer. In 2011 zullen er twee tussenrapportages verschijnen. In de tussenrapportage wordt aan de raad gerapporteerd hoe het vordert met de uitvoering van de in de begroting genoemde plannen. In de jaarrekening wordt het jaar afgesloten met een eindrapportage.

De programmabegroting is een planning van activiteiten voor het komende jaar. De begroting bestaat uit een aantal programma's. Een programma is een samenhangend geheel van activiteiten. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat het programmaplan een aantal onderdelen moet bevatten. Ook in deze onderdelen is de plannende functie van de begroting zichtbaar. De drie onderdelen worden ook wel weergegeven door de drie w-vragen:
- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we daar voor doen?
- Wat mag het kosten?

Als basis voor de programmabegroting fungeert de Voorjaarsnota. In de Voorjaarsnota wordt vooruitgeblikt op nieuw beleid, wensen en verplichtingen voor de komende jaren. Het college vraagt de raad zich uit te spreken over de hoofdlijnen van de keuzes die moeten worden gemaakt. Deze kaderstelling door de raad wordt uitgewerkt in de begroting. In de begroting moet de kaderstelling dus herkenbaar zijn. Samenvattend is de Voorjaarsnota de eerste aanzet voor de begroting. Als gevolg van de verkiezingen en wisseling van het college in 2010, heeft het college uitvoeringsprogramma de rol van Voorjaarsnota vervuld.

Begrotingsonderdelen
Artikel 7 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) geeft aan dat een begroting ten minste bestaat uit een beleidsbegroting en een financiële begroting. Deze twee onderdelen bestaan weer uit een aantal voorgeschreven onderdelen. Het volgende overzicht ontstaat dan:
- beleidsbegroting
    - programmaplan
    - paragrafen
- financiële begroting
    - het overzicht van baten en lasten en de toelichting
    - de uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting

Opbouw van deze begroting
Hoofdstuk 1 is een algemene inleiding die wordt afgesloten met het concept-besluit van de gemeenteraad. Dit maakt goed zichtbaar dat de raad de kaders stelt en het budgetrecht heeft. Met het vaststellen van de begroting geeft de raad het college toestemming om tot uitvoering van de programma's over te gaan en de ter beschikking gestelde middelen uit te geven.

Hoofdstuk 2 geeft een overzicht van de begroting op financiële hoofdlijnen. Hierin wordt ook duidelijk welke gevolgen de Voorjaarsnota heeft voor de begroting. Verder komen kerngegevens, inflatiecijfers en tarieven aan bod.

In hoofdstuk 3 staan de zes progamma's van deze begroting centraal. Per progamma zijn achtergrond en politiek taakveld beschreven. Omdat een programma vaak een breed taakveld bestrijkt, zijn de programma's onderverdeeld in programmaonderdelen. Per programmaonderdeel is aangeven wat we willen bereiken en wat we daarvoor gaan doen. Voor het gehele programma is opgenomen welke middelen hieraan worden besteed (de eerder genoemde drie w-vragen!). Zoals het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) vereist, wordt hoofdstuk 3 afgesloten met het onderdeel algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien. Hierin gaat het om inkomsten en uitgaven die niet direct aan een programma te koppelen zijn.

Hoofdstuk 4 is gewijd aan de paragrafen. De paragrafen zijn verplichte onderdelen en geven een dwarsdoorsnede van de financiële aspecten van de begroting. Het gaat met name om de beleidslijnen voor beheersmatige aspecten die grote financiële gevolgen kunnen hebben en/of van belang zijn voor het realiseren van de programma's. Deze informatie komt in de begroting veelal versnipperd voor en is daardoor minder inzichtelijk voor de gemeenteraad. Het is de bedoeling van de paragrafen dat de raad de juiste en integrale informatie krijgt. Zo kan de raad zijn kaderstellende en controlerende rol ook op de beheersmatige aspecten waarmaken.

Hoofdstuk 5 is de financiële begroting. Hierin worden de hoofdstukken 1 tot en met 5 uitgewerkt in een gedetailleerd overzicht van de financiële positie van de gemeente.

Toesturen aan provincie
De begroting 2011 en de meerjarenraming 2012-2014 dienen voor 15 november 2010 aan de provincie te worden toegestuurd.

1.7 Raadsbesluit

(Bij het nemen van bovenstaande foto waren de raadsleden mevr. Hek (CDA) en de heren Polder (NAP) en de Bruijn (EVA) niet aanwezig)

Ontwerp-besluit:

De raad van de gemeente Albrandswaard;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 1 oktober 2010;

gelet op artikel 191 van de Gemeentewet;

besluit:

1. De ontwerpbegroting 2011, inclusief de paragrafen, vast te stellen;
2. Kennis te nemen van de meerjarenraming 2012 tot en met het jaar 2014;
3. Het ombuigingspakket 2011-2014 vast te stellen als 1e begrotingswijziging;
4. Het college te machtigen voor de jaarschijf 2011 binnen de kaders van deze programmabegroting de inkomsten en uitgaven te realiseren inclusief de opgenomen investeringen in de jaarschijf 2011.

2 Begroting in een oogopslag

2 BEGROTING IN EEN OOGOPSLAG

In dit hoofdstuk worden de financiële gegevens van de begroting kort en op hoofdlijnen weergegeven. Deze gegevens worden in hoofdstuk 5 nader gespecificeerd.

2.1 Totaal begrotingsbeeld Programmabegroting

Omschrijving	2011	2012	2013	2014
Saldo begroting bestaand beleid	**159.744**	**89.546**	**-9.955**	**447.999**
Nieuw beleid (alleen IP nieuw)	-310.263	-1.132.356	-1.611.825	-2.122.974
Aanpassingen lopende begroting	-1.296.870	-1.391.444	-1.590.316	-1.027.896
Financiële besluitvorming 2010 (1e TR 2010)	-1.186.250	-1.208.768	-1.233.257	-833.149
Saldo primaire begroting	**-2.633.639**	**-3.643.022**	**-4.445.353**	**-3.536.020**
College uitvoeringsprogramma 2010-2014	- 251.667	- 66.667		
Extra onderhoudsbudgetten onderhoud openbare ruimte	- 818.156	- 820.288	- 822.441	- 866.615
Uitbreiding bestaande budgetten	- 540.500	- 499.500	- 300.000	-300.000
Totale begrotingsbeeld	**-4.243.962**	**-5.029.477**	**-5.567.794**	**-4.660.634**

De provincie kent bij het goedkeuren van de begroting twee soorten toezicht: preventief en repressief toezicht. Voor repressief toezicht is het noodzakelijk dat er sprake is van een materieel sluitende begroting. Dit betekent dat er geen incidentele middelen of inzet van de algemene reserve nodig zijn om de begroting sluitend te maken. De provincie beschouwt de gevolgen van de achterblijvende woningbouw, ondanks de tijdelijke aard, als een structurele last en moet daarom met structurele baten worden opgevangen. Op basis van bovenstaande cijfers komen wij het komende jaar onder preventief toezicht te staan.

De voorgestelde ombuigingen bieden wij u aan via de eerste begrotingswijziging en zijn niet verwerkt in bovenstaande cijfers.

2.2 Inkomsten en uitgaven per programma

	Begroting 2010		Begroting 2011		Begroting 2012		Begroting 2013		Begroting 2014	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Programma 1 Openbare Orde & Veiligheid	1.387.797	595	1.304.038	853	1.353.251	1.119	1.360.241	1.119	1.360.229	1.130
Programma 2 Burger & Bestuur	7.896.507	2.142.940	7.956.362	2.082.804	8.041.726	2.075.474	8.061.132	2.079.553	8.081.562	2.083.641
Programma 3 Kennis & Welzijn	15.138.428	5.990.107	15.619.272	5.639.737	15.539.218	5.204.848	15.518.968	5.182.434	15.512.531	5.182.482
Programma 4 Ruimtelijke Ordening & Wonen	7.821.377	6.450.995	4.192.828	3.093.949	6.134.939	5.046.763	3.480.103	2.181.295	5.135.441	3.836.671
Programma 5 Buurt & Buitenruimte	13.522.765	6.629.944	13.148.486	5.882.844	13.411.238	6.123.395	13.598.855	6.364.518	13.704.400	6.594.642
Programma 6 Middelen & Economie	2.531.480	27.083.773	1.119.093	26.639.892	2.157.038	28.185.811	2.333.201	28.543.581	3.117.409	29.212.006
Totaal	**48.298.354**	**48.298.354**	**43.340.079**	**43.340.079**	**46.637.410**	**46.637.410**	**44.352.500**	**44.352.500**	**46.911.572**	**46.911.572**

2.3 Waar komt het geld vandaan en waar gaat het naar toe

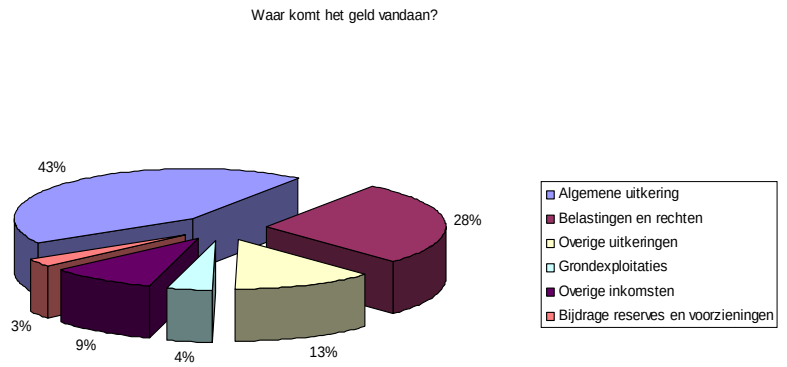

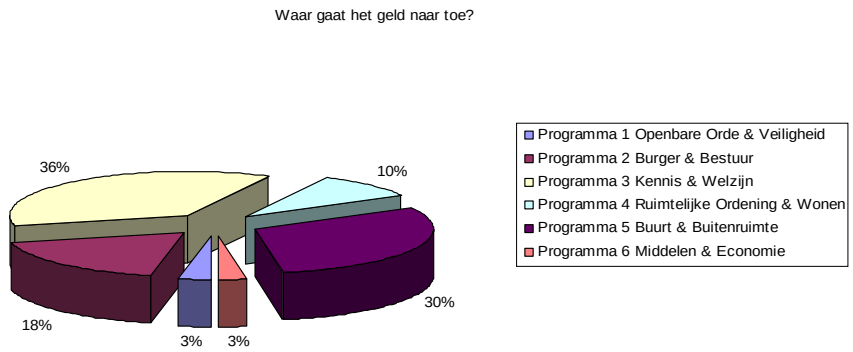

2.4 Kerngegevens

Bestuurlijke structuur	Raadsleden	Wethouders
Echt voor Albrandswaard (EVA)	7	2
Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD)	5	-
Partij van de Arbeid (PvdA)	3	1
Christen Democratisch Appel (CDA)	2	1
Nieuwe Albrandswaardse partij (NAP)	1	-
Christen Unie / Staatkundig Gereformeerde Partij (CU/SGP)	1	-

Sociale structuur	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
Aantal inwoners per 1 januari 2010	24.188	24.706	24.895
Aantal inwoners tot 20 jaar	6.125	6.275	6.323
Aantal inwoners 65 jaar en ouder	3.031	3.276	3.301
Aantal bijstandgerechtigden	280	330	330

Fysieke structuur	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
Oppervlakte gemeente (ha)	2.374	2.374	2.374
Oppervlakte groen (m^2)	772.000	772.000	772.000
Verharde wegen (m^2)	992.000	992.000	992.000
Lengte riolering (m)	106.750	106.750	106.750
Aantal woonruimten	10.683	10.836	10.919

Financiële structuur	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
Aantal full time eenheden (fte) in vaste dienst	137,5	138,61	138,61
Omvang totale begroting / exploitatieomzet	48.298.354	43.340.079	46.637.410
Begrotingsresultaat	-1.720.967*	-2.633.639	-3.643.022
Omvang algemene uitkering	17.622.480	17.424.341	17.331.228
Vervangings- en onderhoudsinvesteringen	3.282.542	7.057.300	6.734.209
Investeringen nieuw beleid	8.340.784	8.203.500	1.151.275
Algemene reserve	5.047.910	856.828	856.828
Reserve kredietcrisis	2.304.774	1.645.774	1.012.514
Beklemde reserves en bestemmingsreserves	18.951.345	18.257.725	19.134.886
Weerstandscapaciteit	14.833.415	10.607.333	10.703.140
Voorzieningen	5.123.866	5.367.847	5.611.827

* Na 1e Tussenrapportage 2010

2.5 Uitgangspunten

Uitgangspunten begroting 2011 en meerjarenraming 2012-2014:

- Indexcijfers
  Voor de begroting is uitgegaan van onderstaande cijfers

Parameter	2011
Prijscompensatie goederen en diensten	1,00 %
Loon- en prijscompensatie gemeenschappelijke regelingen	1,00 %
Taakstelling gemeenschappelijke regelingen	-5,00 %
Verhoging heffingen / recht / huren / etc.	3,00 %
Subsidies	1,00 %
OZB (opbrengststijging)	3,00 %
Loonontwikkeling	1,00 %
Kapitaalmarktrente	5,00 %
Rente investeringen	5,00 %

- Rente en rentetoerekening
  Het rentepercentage ten behoeve van voorgenomen investeringen op het investeringsprogramma is vastgesteld op 5%. Financiering met korte rente is in de regel goedkoper dan met lange rente. Gelet op de huidige economische situatie met de vooruitzichten van een stijgende inflatie komen wij uit op een korte rente van 5%. Bij een eventueel financieringstekort is het uitgangspunt maximaal gebruik te maken van kortlopende financiering binnen de grenzen van de Wet Financiering Decentrale Overheden.

- Waarderingsgrondslagen
  De waardering van de activa en passiva vindt plaats op basis van historische kosten.

  De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

  Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baat genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

  Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Hierbij zijn ook opgenomen de ziektekosten die worden gemaakt voor gepensioneerden.

  Winsten uit grondexploitaties worden slechts opgenomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Verliezen uit grondexploitaties worden direct verwerkt zodra hier kennis van wordt genomen.

  De afschrijvingen zijn gebaseerd op de verwachte levensduur waarbij geen rekening wordt gehouden met restwaarden. Op grondbezit met economisch nut wordt niet afgeschreven.

  Op hoofdlijnen worden de volgende afschrijvingstermijnen aangehouden.

Soort	Termijn
Gronden en terreinen	-
Woonruimten	40-50
Bedrijfsgebouwen (niet noodgebouwen)	15-50
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	15-50
Vervoersmiddelen	5-15
Machines en installaties	5-25
Overige vaste activa met economisch nut	5-25
Overige vaste activa met maatschappelijk nut	5-25

3 PROGRAMMAPLAN

3 PROGRAMMAPLAN

Programma	Programmaonderdelen	Portefeuillehouder
1. Openbare Orde & Veiligheid	1.1 Crisisbeheersing & Brandweer 1.2 Openbare orde en veiligheid 1.3 Buurtpreventie	Harald Bergmann
2. Burger & Bestuur	2.1 Burgerparticipatie & Daadkrachtig bestuur 2.2 Dienstverlening 2.3 Strategische visie 2.4 Arbeidsmarktbeleid	Bert Euser
3. Kennis & Welzijn	3.1 Sociale Zaken en WMO 3.2 Educatie 3.3 Jeugd, jongeren & Ouderenbeleid. 3.4 Gezondheidszorg	Maret Rombout
4. Ruimtelijke Ordening & Wonen	4.1 Bouwen & Wonen 4.2 Woonruimteverdeling 4.3 Bestemmingsplannen 4.4 Verstedelijkingsafspraken	Raymond van Praag
5. Buurt & Buitenruimte	5.1 Wijkgericht werken 5.2 Milieu, riolering en reiniging 5.3 Groenbeheer 5.4 Recreatie & Buurtveiligheid	Mieke van Ginkel
6. Middelen & Economie	6.1 Economische zaken 6.2 Middelen & Algemene dekkingsmiddelen	Bert Euser

Programma 1 Openbare Orde & Veiligheid

Dit programma gaat over de veiligheid en openbare orde in onze gemeente. Onze burgemeester vervult hierin een specifieke rol. De wetgever wijst de burgemeester aan als verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid. In het geval van een calamiteit is onze burgemeester opperbevelhebber in de crisisbestrijding en is de ambtelijke organisatie de crisisbeheersorganisatie.

Speerpunten

- Krachtdadige regie op veiligheidsbeleid
- Samenwerking intensiveren met veiligheidspartners
- Terugdringen van jeugdoverlast
- Borgen van een sterke crisisbeheersorganisatie
- Uitvoeren van Integraal Veiligheidsbeleid

Missie

Wij willen onze burgers, bedrijven en instellingen een veilige omgeving bieden om in Albrandswaard te werken, te leven en op te groeien. Wij willen onze burger betrekken bij het vergroten van het veiligheidsgevoel. Burgers en ondernemers vervullen zelf een belangrijke rol in de veiligheid van onze gemeente. Veiligheid hangt in grote mate samen met de sociale binding binnen onze dorpen.

Achtergrond

Veiligheid, criminaliteit- en overlastbestrijding zijn, mede door de voortdurende aandacht in de media, in de afgelopen jaren belangrijke thema's geworden. Voor de beleving van woongenot in de wijken blijken het waarborgen van veiligheid en de aanwezigheid van (jeugd)overlast en vernielingen in sterke mate bepalend. De Leefbaarheidmonitor gemeente Albrandswaard 2009 geeft aan dat onze burgers van ons verwachten dat wij onze energie te steken in deze overheidstaak. Burgers en ondernemers moeten zich veilig voelen in onze gemeenschap.

Krachtdadige regie op het veiligheidsbeleid door de gemeente is daardoor van belang. Het coalitiedocument 2010 - 2014 benoemt veiligheid dan ook als een belangrijk thema. De inrichting van de buitenruimte, de inzet van de politie, onze bijzondere opsporingsambtenaren (BOA's), buurtpreventieteams en woningbouwcorporaties vervullen hierin een belangrijke rol. Ook zijn goed functionerende wijkfora en netwerken belangrijke instrumenten. De kadernota Integrale Veiligheid 2009-2012 vormt de basis voor structurele samenwerking tussen de gemeente en haar partners in veiligheid. Deze samenwerking is concreet uitgewerkt in het uitvoeringsprogramma, waarin de verschillende projecten staan beschreven. In 2013 vindt de volgende leefbaarheidmonitor plaats. Naast de samenwerking met betrokken veiligheidspartners om een veilige leefomgeving te creëren is het van belang voorbereid te zijn op mogelijke incidenten die zich voor kunnen doen binnen de gemeentegrenzen. De aanwezigheid van steeds meer en grotere risicofactoren zorgen voor steeds strengere eisen op het gebied van crisisbeheersing. Een goed opgeleide en getrainde crisisorganisatie is daarbij noodzakelijk en zal de komende jaren verder ontwikkeld worden.

Programmaonderdelen

Het programma Openbare Orde en Veiligheid kent de volgende onderdelen:

1. Crisisbeheersing & Brandweer
2. Openbare Orde en Veiligheid
3. Buurtpreventie

1.1 Crisisbeheersing & Brandweer

Wat willen we bereiken?
Ter voorbereiding op rampen en zware ongevallen moeten alle gemeenten in Nederland een rampenplan opstellen. Dit rampenplan is een organisatieplan waarin is aangegeven hoe in geval van een dreigende ramp moet worden gehandeld. Bij de bestrijding van rampen en crisis is namelijk een groot aantal organisaties en instanties betrokken, waardoor rampenbestrijding en crisisbeheersing naar de aard complex is. Tezamen met onze buurgemeenten ontwikkelen wij een crisisplan en gaan wij oefenen om in tijden van crisis effectief op te treden. Om ook bij langdurige crisisomstandigheden voldoende opgeleide en getrainde medewerkers beschikbaar te hebben voor de crisisorganisatie gaan wij nauw samenwerken met onze partners Barendrecht en Ridderkerk. Zoals de Wet op de Veiligheidregio's van ons eist, garanderen wij hiermee een langdurige inzet van medewerkers.

De positie van onze brandweervrijwilligers, de 2e tankautospuit en het behoud van de brandweerkazerne aan de Schroeder van der Kolklaan vraagt voortdurende aandacht. Voor wat betreft het behalen van de zorgnorm in Portland, nemen wij actief deel aan het bestuurlijk overleg Brandweer district Zuid om te komen tot een gezamenlijk inzet en uitvoering van de brandweerzorg, in het belang van onze inwoners. Verder worden de mogelijkheden onderzocht voor het behoud van de huisvesting en materieel van de vrijwillige brandweer voor onze gemeente.

Wat gaan we er voor doen?
In 2010 is een start gemaakt met het nieuwe crisisbeheersplan. Bestuurders en medewerkers hebben een training gevolgd over de nieuwe crisisorganisatie. In 2011 zal het traject verder worden uitgerold. Medewerkers gaan draaiboeken opstellen en daarmee oefenen. Ook zal in 2011 een beleidsplan worden vastgesteld waarin is geregeld hoe we omgaan met de organisatie van de crisisbeheersing in BAR-verband. Verder zal de crisis beheersorganisatie worden geborgd in het organisatieplan, daarbij worden de verschillende taken en verantwoordelijkheden van de specifieke functionarissen vastgelegd en worden procedures opgesteld ten behoeve van een goede bereikbaarheid en beschikbaarheid.

1.2 Openbare Veiligheid

Wat willen we bereiken?
Samen met onze ondernemers op 'Overhoeken III' zetten wij in op het proefproject 'Keurmerk Veilig Ondernemen'. Veilig ondernemen is in eerste instantie een zaak van onze ondernemers en maatschappelijk instellingen. Als gemeente vervullen we graag samen met politie en brancheorganisatie een ondersteunende rol. Het proefproject biedt een basis om de opgedane ervaringen met anderen ondernemers in de gemeente te delen.

Er wordt ook ingezet op het terugdringen van jeugdoverlast. Samen met de verschillende veiligheidspartners zal een gecoördineerde aanpak worden opgezet waarin structureel aan het terugdringen van deze vorm van overlast wordt gewerkt. Verder wordt ingezet op het terugdringen van alcohol- en drugsgebruik. Betrokkenheid van ouders en bewoners speelt hierbij een grote rol en samenwerking staat hierbij centraal. Om tot een integrale aanpak te komen is het van belang dat ook zij hun verantwoordelijkheid nemen en opkomen bij het terugdringen van de overlast.

Tot slot maken we een samenhangende visie op externe veiligheid. De risico's in onze omgeving zijn de laatste jaren toegenomen. Er komen in de toekomst nog risico's bij. Denk aan de gevolgen van de verbreding A15 aan de noordkant van onze gemeente en de eventuele aanleg van de A4 ten westen van Poortugaal. De visie brengt de risico's en de maatregelen voor hulpverlening in geval van calamiteiten in kaart. Zo kunnen wij ook onze burgers beter informeren over die risico's en zijn wij in staat om de negatieve effecten zo goed mogelijk te beheersen.

Wat gaan we er voor doen?
In 2010 is gestart met het pilotproject Keurmerk Veilig Ondernemen 'Overhoeken III' om de veiligheidsbeleving van onze ondernemers te verbeteren. In 2011 wordt dit project geëvalueerd. Afhankelijk van de uitkomsten zal dit project verder worden uitgerold of worden er alternatieven ontwikkeld.

Verder zetten wij in op het terugdringen van overlast als gevolg van alcohol en drugsgebruik door jongeren. Het jeugdbeleid leidt tot een actieprogramma met maatregelen. Dit zal worden opgesteld in samenwerking met onder andere scholen, GGD en andere maatschappelijke instellingen.

Om te komen tot een samenhangende visie op externe veiligheid vindt in 2010 een risico-inventarisatie plaats door DCMR. De Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond maakt hiervan een risicoanalyse. Dit resulteert in een visie op groepsrisico. Begin 2011 kan dan besluitvorming plaatsvinden over onze visie op Externe Veiligheid.

1.3 Buurtpreventie

Wat willen we bereiken?
Onze gemeente kent een diversiteit aan woonwijken en buurten. Totaal wonen er bijna 25.000 inwoners in onze gemeente. Elke wijk heeft zijn eigen identiteit. Daardoor zullen prioriteiten op het gebied van leefbaarheid en veiligheid in elke buurt verschillen. Wij nemen, in samenwerking met de politie, onze verantwoordelijkheid op het gebied van veiligheid en leefbaarheid. Maar buurtbewoners zijn ook zelf verantwoordelijk voor de leefbaarheid van de wijk. Elkaar kennen, elkaar weten te vinden als het nodig is en elkaar aanspreken op leefbaarheids- en veiligheidsaspecten in de buurt is erg belangrijk. Door een goede samenwerking te creëren tussen bewoners, politie, gemeente en bijvoorbeeld een woningcorporatie leveren wij hier een belangrijke bijdrage aan.

Wat gaan we er voor doen?
Een goed hulpmiddel hierbij is buurtpreventie. In diverse buurten en wijken in onze gemeente zijn al buurtpreventieteams aan de slag gegaan. Gesteund door de bijzondere opsporingsambtenaren van onze gemeente en de politie zetten buurtbewoners zich in en werken actief mee aan een veilige en leefbare buurt. Uit een in 2008 gehouden 'evaluatie buurtpreventie Rhoon-Noord' is gebleken dat het buurtpreventieteam Rhoon-Noord een belangrijke bijdrage levert aan de aanpak van overlast en criminaliteit. Bewoners ervaren de aanwezigheid van zo'n team als een verbetering van hun veiligheid en het biedt een effectieve signaalfunctie richting de politie. In 2011 wordt de raad een voorstel voorgelegd over de toekomst van onze buurtpreventieteams.

Effect- en prestatie indicatoren

Omschrijving	Pfh	E/P	Bron	Nulmeting	Streefwaarde			
				2009	2011	2012	2013	2014
Overlast van anderen	HB	E	LEMON	6,7			6,8	
Criminaliteit	HB	E	LEMON	6,7			6,8	
Veiligheidsgevoel	HB	E	LEMON	7,3			7,3	
Overlast van activiteiten	HB	E	LEMON	8,3			8,3	

Programma 1 Openbare orde & Veiligheid: Wat mag het kosten?

Baten en lasten	soort lasten	werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	1.026.444	1.115.335	1.002.400	1.048.031	1.056.102	1.057.124
	Interne	221.093	225.978	230.842	235.577	235.577	235.577
	Kapitaal	46.078	46.484	70.796	69.643	68.562	67.528
	Reserves	10.831	0	0	0	0	0
Totale Lasten		1.304.445	1.387.797	1.304.038	1.353.251	1.360.241	1.360.229
Baten	Externe	70.840	595	853	1.119	1.119	1.130
Totale Baten		70.840	595	853	1.119	1.119	1.130
Totaal Exploitatie		-1.233.605	-1.387.202	-1.303.185	-1.352.132	-1.359.122	-1.359.099

Programma 2 Burger & Bestuur

De raad draagt als direct gekozen volksvertegenwoordiging zorg voor het algemeen bestuur van de gemeente. De raad stelt hiertoe kaders en controleert. Het college houdt zich bezig met de dagelijkse uitvoering en beleidsvoorbereiding. Het college is verantwoordelijk voor het functioneren van de ambtelijke organisatie. De gemeentesecretaris is verantwoordelijk voor de dagelijkse aansturing van de ambtelijke organisatie.

Speerpunten

- Zelfstandigheid van Albrandswaard behouden en bestuurskracht versterken door middel van samenwerking in de regio
- Versterken van het vertrouwen van burgers, maatschappelijke organisaties en ondernemingen in onze gemeente
- Stimuleren van participatie van inwoners en het maatschappelijke middenveld
- Verbeteren dienstverlening door invoering van het programma Andere Overheid
- Ontwikkelen van een slanke en sterke regieorganisatie die streeft naar optimale dienstverlening en zich richt op strategische ontwikkelingen

Missie

Iedere Albrandswaarder telt mee. Het versterken van de sociale en economische samenhang binnen onze vitale leefgemeenschap steunt op twee belangrijke pijlers: de inzet van lokale en regionale organisaties en die van burgers zelf. Bij die herkenbaarheid past een persoonlijke dienstverlening door de gemeente.

Achtergrond

In het kader van het programma Andere Overheid moeten gemeenten zich ontwikkelen tot voorportaal van de overheid. De gemeente Albrandswaard heeft een projectplan ontwikkeld waarin is opgenomen op welke wijze zij invulling geeft aan de wens om te komen tot een nog betere dienstverlening

Verder moeten wij ons meer een positie verwerven in de regio, omdat de belangen van Albrandswaard zich meer en meer regionaal manifesteren. De bestuurskrachtmeting uit 2009 biedt raad en college aanknopingspunten om de komende raadsperiode meer invulling te geven aan de naam ‘Albrandswaard’. Dit vereist ook een ontwikkeling van de ambtelijke organisatie. De organisatie is zeer slank en richt zich daardoor met name op de uitvoering van wettelijke taken. De huidige formatie laat te weinig ruimte om te sturen op strategie en het goed voeren van regie op processen buiten de organisatie. Tot slot zetten wij de komende vier jaar in op participatie. Het betrekken van onze inwoners, maatschappelijke organisatie en ondernemingen bij het tot stand komen en bij het uitvoeren van beleid leidt tot meer effectiviteit en betrokkenheid.

Programmaonderdelen

Het programma Burger & Bestuur kent de volgende onderdelen:

1. Burgerparticipatie & Daadkrachtig bestuur
2. Dienstverlening
3. Strategische visie
4. Arbeidsmarktbeleid

Project

- CAI

2.1 Burgerparticipatie & Daadkrachtig bestuur

Wat willen we bereiken?
In 2009 heeft een bestuurskrachtmeting plaatsgevonden. De onderzoekscommissie heeft een aantal aanbevelingen geformuleerd. In deze raadsperiode gaan we hiermee aan de slag.

Burgers, ondernemers en organisaties dragen actief bij aan de voorbereiding van beleid en de uitvoering ervan. Wij zijn ervan overtuigd dat beleid dat wordt voorbereid samen met burgers een veel groter draagvlak heeft. Ook rekenen wij erop dat de kwaliteit van ons beleid toeneemt door inbreng van (praktijk)kennis van burgers. Door verbindingen te leggen met en tussen burgers verkleinen wij de onderlinge afstand en vergroten wij het wederzijds vertrouwen.

Wat gaan we er voor doen?
In 2011 wordt een plan van aanpak opgesteld waar in samenspraak tussen raad en college wordt aangegeven hoe de aanbevelingen uit de bestuurskrachtmeting worden geïmplementeerd. Dit plan van aanpak zal in de komende drie jaar worden uitgevoerd.

Verder willen wij dat in 2011 bij elk beleidsonderwerp en bij elk belangrijk project een afweging wordt gemaakt: hoe gaan we mensen mee laten denken en doen? Bij elk beleids- of projectdocument hoort een duidelijke communicatieopzet. Burgerparticipatie is hierin een belangrijk onderdeel. Via een zorgvuldig implementatietraject maken we de spelregels voor burgerparticipatie in de hele organisatie bekend.

2.2 Dienstverlening

Wat willen we bereiken?
In het coalitiedocument hebben wij aangegeven dat wij een klantgerichte gemeente willen zijn die haar inwoners, bedrijven in organisaties centraal stelt. Wij realiseren ons dat inwoners, bedrijven en organisaties niet altijd even makkelijk en snel hun weg weten te vinden in overheidsland of in ons geval gemeenteland. In de komende bestuursperiode willen wij dan ook meters maken op de weg van de verbetering van onze (24-uurs)dienstverlening. Het Klantcontactcentrum gaat daarbij een belangrijke rol spelen. Het KCC moet het onderdeel van onze organisatie worden dat de fysieke, telefonische, papieren en elektronische contacten waar mogelijk direct afhandelt.

Wat gaan we er voor doen?
In 2011 gaan we verder met het bouwen van het gemeentelijk concept voor digitale dienstverlening. Dit betekent vooral de invoering van diverse basisregistraties om aan te kunnen sluiten op landelijke voorzieningen. Ook gaan we verder met het ontwikkelen van een concept voor de invoering van het Klantcontactcentrum. Het rijk stelt dit concept van geïntegreerde dienstverlening aan burgers, bedrijven en (overheids)instellingen verplicht per 1 januari 2015. Het idee is onderdeel van de gedachte dat de gemeente moet uitgroeien tot ‘de eerste overheid’. Naast de invoering van het KCC stemmen we de openingtijden van het gemeentehuis af op de behoefte van onze burgers. Zo zal publiekszaken naast de inmiddels vertrouwde opstelling op zaterdagochtend ook bij wijze van proef op maandag en donderdag avond open zijn voor onze burgers. Deze openingtijden vallen samen met de vergaderavonden van de gemeenteraad.

2.3 Strategische visie

Wat willen we bereiken?
Hoe moet onze gemeente er in 2025 uit zien? Voor wie moet de gemeente dan wat te bieden hebben en welke aspecten zijn dan van belang? Aspecten waar we nu als gemeente en samenleving al op willen inspelen, zodat wij in 2025 een kwalitatieve gemeente zijn die aansluit bij de wensen van onze burgers, bedrijven en instellingen. De visie laat de identiteit van Albrandswaard en haar positie in de regio zien. Daarnaast biedt de visie een sociaal-maatschappelijke vooruitblik, lange termijn ideeën over bouwen en wonen en een perspectief voor onze economie, recreatie, openbare ruimte en mobiliteit.

Wat gaan we er voor doen?
Het beoogde participatieniveau gaat verder dan het voorlegen van de visie aan onze burgers, bedrijven en instellingen. Het gaat om het actief mobiliseren van de kennis die bij onze burgers, bedrijven en instellingen aanwezig is. In 2010 worden de eerste stappen gemaakt, zodat we in 2011 de concept-visie Albrandswaard 2025 kunnen voorleggen aan de gemeenteraad.

2.4 Arbeidsmarktbeleid

Wat gaan wij doen?

Wij gaan met inschakeling van het (lokale) bedrijfsleven en onze toeleveranciers uitkeringsgerechtigden die kunnen werken aan de slag helpen. Jeugdige werklozen mogen erop rekenen dat de gemeente er een tandje bij zet. Speerpunten zijn bestrijding van (jeugd)werkloosheid (wet WIJ), nieuwe afspraken met UWV, betere aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt en een nieuwe werkwijze voor de WSW (Wet Sociale Werkvoorziening).

2.5 Project

Wat willen we bereiken?

CAI

Wij ontvlechten de CAI van de gemeentelijke organisatie. Deze nieuwe positie maakt transparant wat de CAI precies omvat. Gaandeweg het ontvlechtingproces werd steeds duidelijker dat de CAI van Albrandswaard een te beperkte massa heeft om in de toekomst binnen de markt geheel zelfstandig te functioneren. In 2010 is een voorstel aan de raad gedaan om twee toekomstscenario's voor de CAI af te wegen. Hierbij is 'de gemeente behoudt wel of niet de rol van netwerkprovider' de variabele.

Effect- en prestatie indicatoren

Omschrijving	Pfh	E/P	Bron	Nulmeting	Streefwaarde			
				2009	2011	2012	2013	2014
Raadsvoorstel inzake uitvoering bestuurskrachtmeting	HB	P	Raadsagenda		1			
Ziekteverzuim van minder dan 5%	HB	P						
Uitstroom van maximaal 15%	HB	P						
Aantal bijeenkomsten burgerpanel	BE	P						
Algemene voorzieningen			LEMON	2009 / 6,7			7,0	
Klantdienstverlening			Klanttevreden-heidsonderzoek	2009 / 7,8			7,8	

Programma 2 Burger & Bestuur: Wat mag het kosten?

Baten en lasten	soort lasten	werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	2.651.626	2.891.426	2.837.861	2.878.623	2.899.394	2.923.112
	Interne	4.195.637	4.451.055	4.597.645	4.654.292	4.656.146	4.656.146
	Kapitaal	458.860	504.026	470.856	458.811	455.592	452.304
	Reserves	170.149					
	Voorzieningen	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Totale Lasten		7.526.272	7.896.507	7.956.362	8.041.726	8.061.132	8.081.562
Baten	Externe	1.829.727	1.942.940	2.082.804	2.075.474	2.079.553	2.083.641
	Reserves	73.632	200.000	0	0	0	0
Totale Baten		1.903.358	2.142.940	2.082.804	2.075.474	2.079.553	2.083.641
Totaal Exploitatie		-5.622.914	-5.753.567	-5.873.558	-5.966.252	-5.981.579	-5.997.921

Programma 3 Kennis & Welzijn

In dit programma gaat het om sociale contacten, hoe mensen met elkaar omgaan en maatschappelijke participatie. Sociale samenhang en leefbaarheid is belangrijk voor onze burgers. Iedere burger van jong tot oud, van rijk tot minder bedeeld, mobiel of minder mobiel, allemaal kunnen zij samen met ons bijdragen aan het versterken van het fundament van de Albrandswaardse gemeenschap.

Speerpunten

- Zorgstructuur in het onderwijs
- Mensen aan het werk
- Actief en dynamisch jongerenwerk
- Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)
- 1e lijngezondheidszorg

Missie

De herkenbaarheid van onze dorpen zien wij niet alleen terug in de stedenbouwkundige kenmerken, maar ook in de manier waarop de Albrandswaardse samenleving is georganiseerd en vormgegeven. Wij zijn en blijven een vitale leefgemeenschap.

Achtergrond

Kennis en Welzijn zijn belangrijke thema's, die niet alleen de gemeente, maar ook onze burgers bezighouden. Een school voor voortgezet onderwijs, hulp in de huishouding, een plek waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten of mogelijkheden voor maatschappelijke deelname door mensen met een beperking of een uitkering. Allemaal belangrijke zaken voor burgers, zij hebben hier immers dagelijks mee te maken en constateren dat dingen goed en soms wat minder goed gaan.

Programmaonderdelen

Het programma Kennis & Welzijn kent de volgende onderdelen:

1. Sociale Zaken en Wmo
2. Educatie
3. Jeugd, jongeren & ouderenbeleid
4. Gezondheidszorg

Projecten

- Nieuwbouw jongerencentrum
- CJG
- Voortgezet Onderwijs

3.1 Sociale Zaken en Wmo

Wat willen we bereiken?
Wij willen een kansrijke en leefbare samenleving voor iedereen, waarbij voorkomen moet worden dat mensen een beroep moeten doen op een uitkering. Het is belangrijk dat mensen gestimuleerd worden om hun eigen verantwoordelijkheid te nemen. Ons uitgangspunt hierbij is dat werk centraal staat. Een volledig lege 'kaartenbak' is wellicht onmogelijk, maar wij gaan er samen met de uitvoeringsorganisatie in Ridderkerk alles aan doen om zoveel mogelijk mensen aan het werk te krijgen.

Om de zorg betaalbaar te houden willen wij het draagkrachtbeginsel bij de WMO versterken. Het uitgangspunt daarbij is en blijft dat wij bevorderen dat iedereen zolang mogelijk kan meedoen in de maatschappij en zelfstandig kan blijven wonen.

Wat gaan we er voor doen?

Begin 2011 presenteren wij tweejaarlijkse beleidsplan 'Wet Werk en Bijstand 2011-2012'. Dit plan gaat uit van het principe "work-first" en wordt in overleg met het uitvoeringsorgaan en de betrokken adviesorganen opgesteld.

Ook starten wij in samenwerking met de gemeente Ridderkerk een traject dat moet leiden tot een verbetering van de bedrijfsvoering door het samenwerkingsorgaan.

In 2011 pakken wij de verdere implementatie van de WMO-verordening op, waarbij het accent ligt op het voorkomen van kostenstapeling bij de cliënt. Met de vertegenwoordigers van verschillende participatiegroepen, zoals de WMO-raad, het WWZ-beraad, het gehandicaptenplatform, maar ook de SWA, zal in 2011 een traject afgesproken worden hoe in Albrandswaard te komen tot de kanteling binnen de WMO.

3.2 Educatie

Wat willen we bereiken?
Vele organisaties in onze gemeente hebben een taak in de zorg voor onze jongste burgers. 'Zorg' zien wij in dit verband breed. Het gaat hierbij om: onderwijs, de opvang van onze kinderen, en over hoe de partners die deze zorgtaak hebben met elkaar samenwerken.
De Lokale Educatieve Agenda (LEA) geeft ons dit inzicht en biedt de basis voor afspraken met onze partners op dit terrein. Samen met de lokale partners bespreken wij jaarlijks de prioriteiten en op basis van de uitkomsten van deze gesprekken herijken wij de Lokale Educatieve Agenda.

De meeste van onze kinderen gaan naar een basisschool in hun eigen buurt. Voor een klein gedeelte is dit niet zo vanzelfsprekend, omdat zij vanwege een beperking naar een passende school moet die verderop gelegen is. Een ander gedeelte kiest vanwege hun geloofsovertuiging voor een school buiten onze gemeente. Onder bepaalde voorwaarden kunnen ouders van kinderen gebruik maken van speciaal vervoer om naar school te gaan. De verordening 'Leerlingenvervoer gemeente Albrandswaard' geeft de randvoorwaarden voor dit vervoer.

Wat gaan we er voor doen?
In 2011 implementeren wij het harmonisatiemodel Voor – en Vroegschoolse Educatie (VVE). Immers de Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie(OKE) geeft daarvoor de randvoorwaarden. Daarnaast nemen we in dit kader het Zorg adviesteam (ZAT) en de GOSA-regisseur (Gemeentelijke Organisatie Sluitende Aanpak) op in het Centrum voor Jeugd en Gezin. Verder gaan wij de informatiestroom van het Zorgadviesteam naar het Centrum voor Jeugd en gezin stroomlijnen. In het schooljaar 2010-2011 gaan wij samen met de schoolbesturen de inzet van het schoolmaatschappelijk werk opnieuw bekijken.

In 2011 bieden wij een aangepaste verordening leerlingenvervoer aan en zullen wij de randvoorwaarden formuleren voor de nieuwe aanbesteding van het leerlingenvervoer.

In 2011 gaan wij voor het eerst werken met de nieuwe uitvoeringsregels voor subsidieverlening, zodat we de subsidieaanvragen daaraan kunnen toetsen.

3.3 Jeugd, jongeren & ouderenbeleid

Wat willen we bereiken?
Een actief en dynamisch jongerenwerk is een belangrijk onderdeel van het programma Kennis & Welzijn. Duidelijkheid scheppen over de toekomst van het jongerenwerk in Albrandswaard heeft prioriteit binnen ons beleid, waarbij de continuïteit van het jongerenwerk een speerpunt is. Bij jeugdbeleid wordt vaak gedacht aan hangjeugd, vandalisme en overlast. Wij kiezen deze benadering niet. Wij willen dat onze jongeren op een prettige en verantwoorde wijze opgroeien tot volwassenen en willen daarvoor ook de faciliteiten bieden. Wij betrekken de jeugd ook bij de verdere inrichting van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).

Wat gaan we er voor doen?
In 2011 gaan we gesprekken voeren met jongeren om inspiratie op te doen voor de toekomst van het jongerenwerk en het CJG. Daarna willen wij komen tot nieuwe afspraken.

3.4 Gezondheidszorg

Wat willen we bereiken?
Het stevig neerzetten van eerstelijnsgezondheidszorg maken wij tot speerpunt van ons beleid.
Een gezonde gemeenschap is een vitale gemeenschap. In Albrandswaard is sprake van een gemiddeld hoge sociaal-economische status. Dit betekent echter niet dat gezondheidsproblemen in onze gemeente niet voorkomen. Ook in Albrandswaard is op een aantal terreinen van de volksgezondheid inzet van ons en onze lokale partners nodig.

In onze gemeente maar ook in de regio worden jaarlijks veel activiteiten voor gehandicapten door verschillende instellingen georganiseerd. Een gedeelte van deze activiteiten is alleen voor gehandicapten. Een ander deel is voor zowel gehandicapten als niet-gehandicapten. Om deelname aan activiteiten te bevorderen gaan wij een jaarkalender opstellen.

Wat gaan we er voor doen?
Met de nieuwe integrale gezondheidsnota uit 2010, zijn de aandachtsvelden in kaart gebracht. In een interactief proces met onze lokale en regionale partners hebben wij het nodige draagvlak gecreëerd voor ons gezondheidsbeleid. Vanaf 2011 voeren wij de nieuwe nota uit. Ook openen wij in 2011 de nieuwe huisvesting voor de eerste lijn gezondheidszorg in combinatie met het Centrum voor Jeugd en Gezin.

Samen met de organisaties stellen wij jaarlijks een activiteitenkalender op. De eerste zal begin 2011 op onze website gepresenteerd worden. Daarna wordt deze jaarlijks geactualiseerd.

3.5 Projecten

Wat willen we bereiken?
Nieuwbouw jongerencentrum
Onze jongeren moeten ook kunnen beschikken over accommodatie(s) waar zij elkaar kunnen ontmoeten en waar zij met elkaar activiteiten kunnen organiseren. Wij vinden het belangrijk dat onze jongeren zelf een bijdrage leveren aan het eventueel exploiteren van een jeugdhonk. Dat geldt voor de jongerensociëteiten Foekepot en Sordino maar ook voor een eventueel nieuw te bouwen jongerencentrum of andere accommodaties. Wij onderzoeken de mogelijkheden van de bouw van een nieuw jongerencentrum maar sluiten ook andere opties niet uit. Zo kijken wij ook of (ver)nieuwbouw op de huidige locatie een alternatief is. Wij realiseren ons dat nieuwbouwwijk Portland de komende jaren zal zorgen voor het grootste aandeel jeugd in onze bevolking. Anderzijds is de huidige locatie aan de Albrandswaardsedijk heel centraal gelegen in de gemeente en dus voor elke jongere redelijk goed bereikbaar. Ook zetten wij het overleg met onze buurgemeente Barendrecht voort, om te kijken op welke wijze samenwerking in het jongerenbeleid mogelijk is.

Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)
Wij realiseren een CJG dat past bij de Albrandswaardse maat en schaal. Wij willen een laagdrempelige voorziening waar jeugdigen en hun ouders terecht kunnen met vragen over opgroeien en opvoeden. In Albrandswaard beschikken we al over een groot aantal (professionele) instanties die allemaal een taak hebben in het verstrekken van informatie en het wegnemen van belemmeringen die ouders en kinderen ervaren bij hun maatschappelijke deelname. Onze ambitie richt zich dan ook op het ontdekken en in kaart brengen van de 'witte vlekken'. Ook bereiden wij beleid voor om binnen het CJG de toekomstige verantwoordelijkheden met betrekking tot de jeugdzorg in te bedden.

Voortgezet Onderwijs. Een school voor voortgezet onderwijs levert een bijdrage een evenwichtig voorzieningenniveau in onze gemeente. Met de betrokken schoolbesturen gaan wij een haalbaarheidsonderzoek doen naar de levensvatbaarheid van een volwaardige (inclusief afsluitend onderwijs) school voor voortgezet onderwijs.

Wat gaan we er voor doen?
Nieuwbouw jongerencentrum
Wij leggen aan de gemeenteraad een aantal scenario's ter besluitvorming voor over mogelijke alternatieven voor de (ver)nieuwbouw van het huidige jongerencentrum.

CJG
De workshops met het maatschappelijke middenveld vormen de basis voor de Albrandswaardse invulling van een CJG. Naar verwachting openen we medio 2011 het CJG. Voor de doorontwikkeling van het CJG maken we gebruik van de ondersteuning vanuit de Vereniging Nederlandse Gemeenten. In dat kader participeren wij bestuurlijk in de "Bende van Bart". Dit is een groep wethouders uit het land die zich inzet voor de (door)ontwikkeling van de Centra voor Jeugd en Gezin.

Voortgezet Onderwijs
In 2011 leggen wij de uitkomsten van het onderzoek naar het functioneren van het huidige instroompunt en de levensvatbaarheid van een volwaardige school voor voortgezet onderwijs, voor aan de gemeenteraad. Op basis van de kaders die naar aanleiding van deze uitkomsten door de raad worden gesteld gaan wij in 2011 in overleg met de betrokken partners in het Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen. De uitkomsten van dit overleg worden voor het zomerreces van 2011 voorgelegd aan de gemeenteraad.

Effect- en prestatie indicatoren

Omschrijving	Pfh	E/P	Bron	Nulmeting	Streefwaarde			
				2009	2011	2012	2013	2014
Betrokkenheid			LEMON	2009 / 6,2			7,0	
Sociale contacten			LEMON	2009 / 7,0			7,0	
Omgang bewoners			LEMON	2009 / 6,8			7,0	

Programma 3 Kennis & Welzijn: Wat mag het kosten?

Baten en lasten	soort lasten	werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	11.291.897	12.521.274	12.814.455	12.799.349	12.831.074	12.873.385
	Interne	1.287.694	1.044.459	1.066.348	1.085.737	1.085.737	1.085.737
	Kapitaal	1.549.115	1.530.823	1.602.790	1.518.453	1.466.478	1.417.730
	Reserves	116.265	20.872	114.679	114.679	114.679	114.679
	Voorzieningen	42.159	21.000	21.000	21.000	21.000	21.000
Totale Lasten		14.287.128	15.138.428	15.619.272	15.539.218	15.518.968	15.512.531
Baten	Externe	4.964.354	5.737.258	5.574.713	5.139.824	5.117.410	5.118.458
	Reserves	588.852	252.849	65.024	65.024	65.024	65.024
Totale Baten		5.553.206	5.990.107	5.639.737	5.204.848	5.182.434	5.183.482
Totaal Exploitatie		-8.733.922	-9.148.321	-9.979.535	-10.334.370	-10.336.534	-10.329.049

Programma 4 Ruimtelijke Ordening & Wonen

In dit programma staat het in stand houden van een hoogwaardig woon- en leefklimaat in onze gemeente centraal. De gemeente is verantwoordelijk voor het verdelen van de schaarse ruimte over de vele functies wonen, natuur, economische activiteiten, verkeer, etc. Om een eerlijke en evenwichtige verdeling aan te brengen tussen de 'ruimtevragers' maakt de gemeente structuurvisies en bestemmingsplannen.

Speerpunten

- In stand houden van een hoogwaardig woon- en leefklimaat
- Verbeteren van de recreatie- en natuurkwaliteit
- Aanjagen van de planontwikkeling
- Bevorderen van de duurzaamheid

Missie

Wij willen in het kader van het in stand houden van een hoogwaardig woon- en leefklimaat goede randvoorwaarden scheppen voor veilige, goed onderhouden woningen, die tegemoetkomen aan de wensen vanuit de woningmarkt. Zowel kwalitatief als kwantitatief. Wij doen dit samen met de lokale en regionale partners die betrokken zijn bij de volkshuisvesting. Wij zetten in op het behoud van de groene, open polders tussen onze kernen, net als sterke groenstructuren en boomlaanstructuren. De opgave is om en duurzame balans te vinden tussen ontwikkeling en kwaliteit. Albrandswaard werkt aan duurzaamheid en wil samen met de bewoners en gebruikers van de ruimte keuzes maken op het gebied van ruimtegebruik, woonkwaliteit en leefmilieu en landschap en bodem.

Achtergrond

In ons coalitiedocument 2010-2014 'Samen keuzes maken' hebben wij gepleit voor het in stand houden van een hoogwaardig leefklimaat in onze gemeente. Hiertoe behoren veilige, goed onderhouden woningen, die tegemoetkomen aan de wensen vanuit de woningmarkt. Immers, wonen vervult in het leven van mensen een belangrijke rol. De woning biedt onderdak, veiligheid, mogelijkheden tot creativiteit (in- en exterieur), vermogen, basis voor het sociale leven en soms zelfs 'bed & breakfast'. Bij de ruimtelijke ontwerpen hebben wij oog voor de menselijke maat en de historie van onze gemeente. Wij vinden het behoud van de groene, open polders tussen onze kernen en het aanzetten van sterke groenstructuren en boomlaanstructuren van groot belang. Na de grootschalige ontwikkelingen die in Valckesteyn, Portland en Essendael zijn vormgegeven, vinden wij dat onze grootschalige woningbouwopgave erop zit. Wij zetten nu in op de versterking en herstructurering van bestaande bebouwing en op inbreidingslocaties.

Programmaonderdelen

Het programma Ruimtelijke Ordening & Wonen kent de volgende onderdelen:

1. Bouwen & Wonen
2. Woonruimteverdeling
3. Bestemmingsplannen
4. Verstedelijkingsafspraken

Projecten

- Buijtenland van Rhoon (Landschapspark)
- Centrumontwikkeling Rhoon
- Centrumontwikkeling Poortugaal
- Essendael
- Polder Albrandswaard
- OMMIJ
- Klepperwei
- Parkvisie
- Integraal huisvestingsplan

- Overhoeken III
- Spui

4.1 Bouwen & Wonen

Wat willen we bereiken?
Invoering Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (Wabo) / samenwerking op gebied van Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH)
Wij implementeren de nieuwe Wabo binnen onze organisatie. De Wabo betekent concreet: de komst van de nieuwe omgevingsvergunning. Burgers en ondernemers hoeven maar één vergunningaanvraag te doen voor alle bouw-, sloop-, milieu- en APV-activiteiten. De wet stelt zeer hoge eisen aan onze continuïteit en kwaliteit. Daarom onderzoeken wij de mogelijkheden om op het gebied van VTH samen te werken in BAR-verband.

Wat gaan we er voor doen?

Invoering Wabo / samenwerking op gebied van VTH
In 2010 zijn de werkprocessen afgestemd op de nieuwe wet. Begin 2011 presenteren wij een voorstel voor BAR-samenwerking op het gebied van VTH.

4.2 Woonruimteverdeling

Wat willen we bereiken?
Wij verwachten dat begin 2011 een nieuwe huisvestingswet van kracht wordt. Vooruitlopend hierop hebben de Stadsregio en Maaskoepel een traject ingezet om te komen tot een nieuwe regionale Huisvestingsverordening en een nieuwe wijze van woonruimteverdeling. Dit kan er toe leiden dat de gemeenten een aantal essentiële mogelijkheden om te sturen op hun lokale woningmarkten verliezen. In BAR-verband hebben wij op 31 mei 2010 een reactie aan het DB van de Stadsregio gestuurd waarin onze bezwaren (het voeren van lokaal maatwerk wordt beperkt) kenbaar zijn gemaakt.

Wat gaan we er voor doen?
Wij blijven participeren in de discussie binnen de Stadsregio en volgen de ontwikkelingen nauwkeurig. Albrandswaard zet in op een structurele verbetering van de slaagkans van huurders uit onze kernen.

4.3 Bestemmingsplannen

Wat willen we bereiken?
Wij dragen bij aan de herinrichting van de Kijvelanden, ter verbetering van de recreatie- en natuurkwaliteit. Hiervoor is een herinrichtingsplan in de maak bij de Dienst Landelijk Gebied.

Voor het bestemmingsplan Groene-Kruisweg geldt het streven naar een actueel bestemmingsplan en het uitgangspunt dat de confrontatie tussen werken en wonen langs de Kruisdijk op termijn moet worden opgeheven.

Voor het woongebied Portland (Vinex) is het streven alle gerealiseerde ontwikkelingen vast te stellen in één actueel juridisch kader.

Wat gaan we er voor doen?
Halverwege 2011 bieden wij het inrichtingsplan voor de Kijvelanden aan. Op basis daarvan wordt de gemeentelijke bijdrage vastgesteld.

Voor de ontwikkeling Groene Kruisweg leggen wij de gemeenteraad enkele scenario's voor ter vaststelling van een nieuw bestemmingsplan.

Voor de gewenste beheersituatie leggen wij de gemeenteraad één bestemmingsplan Portland ter vaststelling voor.

4.4 Verstedelijkingsafspraken

Wat willen we bereiken?
Binnen de Stadsregio wordt de laatste hand gelegd aan de nieuwe verstedelijkingsafspraken voor de periode 2010-2020. Hierbij gaat de Stadsregio uit van afspraken met het Rijk waarbij binnen het regionale grondgebied een woningbouwopgave ligt van 65.000 woningen. Binnen onze gemeente is geen ruimte meer voor grootschalige woningbouwontwikkelingen. Naast

het realiseren van de resterende capaciteit van Portland en Essendael zoeken wij het vooral in de versterking en herstructurering van bestaande (verouderde) gebieden en op inbreidingslocaties.
In het vierde kwartaal 2010 organiseert de Stadsregio bestuurlijke overleggen per subregio om te komen tot afspraken tussen gemeenten, corporaties en marktpartijen. Deze afspraken vormen het vertrekpunt voor 2011 en volgende jaren.

Wat gaan we er voor doen?
Wij bepalen met onze corporaties en BAR-partners een gezamenlijke koers. Die koers is de inzet voor de verstedelijkingsafspraken.

4.5 Projecten

Wat willen we bereiken?
Vanuit de vraag in de maatschappij naar mogelijkheden tot wonen, werken en recreëren, willen wij zorg dragen voor een hoogwaardige leefomgeving.

Wat gaan we er voor doen?
Door de diverse projecten voortvarend ter hand te nemen wordt meegewerkt aan de invulling van de vragen uit de maatschappij. Waar concrete wensen liggen vanuit de samenleving, zoals bijvoorbeeld het restaureren van boerderij Verhoeff (Kerkstraat 25) en marktpartijen niet tot ontwikkeling komen, zorgt de gemeente voor de nodige impulsen. De beschrijving van de projecten vindt plaats in de paragraaf grondbeleid.

Effect- en prestatie indicatoren

Omschrijving	Pfh	E/P	Bron	Nulmeting	Streefwaarde			
				2009	2011	2012	2013	2014
Kwaliteit van de woningen in de wijk			LEMON	2009 / 7,5			7,5	
Woonomgeving			LEMON	2009 / 6,7			6,9	
Klantdienstverlening			Klanttevreden-heidsonderzoek	2009 / 7,8			7,8	

Programma 4 Ruimtelijke Ordening & Wonen : Wat mag het kosten?

Baten en lasten	soort lasten	werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	8.239.670	3.841.574	670.628	1.826.715	1.202.963	943.299
	Interne	1.973.106	2.608.572	2.809.887	3.591.656	1.556.148	3.471.730
	Kapitaal	950.435	292.481	579.900	579.322	578.736	578.156
	Reserves	2.950.643	1.078.750	132.413	137.246	142.256	142.256
Totale Lasten		14.113.855	7.821.377	4.192.828	6.134.939	3.480.103	5.135.441
Baten	Externe	4.891.992	4.578.608	2.537.324	4.489.545	1.623.609	3.278.514
	Interne	7.000.858	1.496.387	556.625	557.218	557.686	558.157
	Reserves	625.544	376.000	0	0	0	0
Totale Baten		12.518.394	6.450.995	3.093.949	5.046.763	2.181.295	3.836.671
Totaal Exploitatie		-1.595.461	-1.370.382	-1.098.879	-1.088.176	-1.298.808	-1.298.770

Programma 5 Buurt & Buitenruimte

De buitenruimte is een kostbaar bezit van onze gemeente. Wij zijn hier trots op. Voor burgers, forenzen, recreanten en bezoekers moeten onze dorpen en wijken een plezierige ontmoetingsplek zijn.

Speerpunten

- Versterken van het groene karakter van de dorpen en wijken
- Duurzaam inrichten, gebruiken en beheren van de buitenruimte
- Stimuleren van gevarieerde flora en fauna binnen de dorpen en wijken

Missie

Wij willen de identiteit van de dorpen en wijken versterken en het groene karakter behouden op een duurzame en attractieve manier. Het areaal groen dat zich leent voor recreatief gebruik wordt verder uitgebreid en de groenstructuur daar waar mogelijk versterkt. De opgave is om een duurzame balans te vinden tussen ontwikkeling en kwaliteit. Albrandswaard werkt aan duurzaamheid en wil samen met de bewoners, ondernemers en andere gebruikers van de openbare ruimte keuzes maken op het gebied van: flora en fauna, afval, energie, verkeer, water, grondstoffen en materialen.

Achtergrond

Wij zijn herkenbaar als groene gemeente. Wij vinden het belangrijk dat burgers en gebruikers zich prettig en veilig voelen (sociale veiligheid). Dat geldt ook voor een veilig gebruik van de buitenruimte met de aanwezige voorzieningen.
Wij stimuleren een gevarieerde flora en fauna binnen onze dorpen en wijken. Een hoge biodiversiteit is een belangrijke factor bij het behouden en versterken van de eigen identiteit en een hoogwaardig leefklimaat. Bij de (her)inrichting van de buitenruimte houden wij rekening met de oorsprong en levensduur van de toegepaste materialen. Bij alle zaken die spelen op het gebied van Buurt en Buitenruimte stellen wij ons actief op als het gaat om initiatieven en inbreng van burgers en andere betrokkenen.

Programmaonderdelen

Het programma Buurt & Buitenruimte kent de volgende onderdelen:

1. Wijkgericht werken
2. Wegen, riolering en reiniging
3. Groenbeheer
4. Recreatie & Buurtveiligheid
5. Milieu

Projecten

- 6 HA
- Baggerdepot
- A4/A15

5.1 Wijkgericht werken

Wat willen we bereiken?
Onze gemeente kent vele markante panden en objecten in de kernen van Rhoon en Poortugaal. Wij zien het als onze taak deze te beschermen en in stand te houden voor toekomstige generaties. Onze geschiedenis moet zichtbaar blijven en wij zien de rol van de cultuurhistorie en monumenten terug in de ruimtelijke ordening. Bescherming vraagt om gedegen en

realistisch beleid. Met het opstellen van een notitie ‘Monumentenbeleid’ geven wij aan op welke manier hieraan invulling wordt gegeven.

Eind 2009 heeft de gemeenteraad de nota ‘Archeologie’ vastgesteld. Inmiddels is ervaring opgedaan met het toepassen van de archeologieverordening in relatie tot bouwaanvragen. Wij gaan burgers, ondernemers en ontwikkelende partijen vragen wat zij vinden van de regelgeving. Als het nodig en gewenst is, stellen wij het beleid bij.

Wij weten dat het onderwerp ‘verkeer’ bij onze burgers vaak een gevoelige snaar raakt en merken dat onze burgers verkeersoverlast ervaren. Dit is dan niet alleen verkeersdrukte. Vaak spelen ook verkeerslawaai en overlast als gevolg van verkeerd parkeren en te hard rijden in de wijk hierbij een rol. Wij gaan ons verkeersbeleidplan actualiseren. In het plan komen concrete maatregelen voor de komende vijf jaar. Wij gaan duidelijke accenten leggen in de buurtparticipatie.

Wij zijn niet alleen een groene gemeente, maar ook een vitale gemeenschap. Dit betekent een gemeenschap waarin we streven naar vitale buurten waar mensen op elkaar kunnen rekenen en waarin burgers met elkaar een bijdrage leveren aan het verbeteren van de kwaliteit van hun buurt of wijk. Kortom, een gemeenschap waarin men elkaar helpt maar ook aanspreekt. Hier past ook bij een breed scala aan voorzieningen. Deze voorzieningen liggen zo mogelijk dicht bij de gebruikers ervan. Ons speelruimteplan biedt inzicht in de kwaliteit en kwantiteit van onze speelvoorzieningen.

Voor Rhoon-Noord stellen wij een integraal wijkplan op. Hierin richten wij ons op zaken als kwaliteit van woningen, woonomgeving, groen, (speel)voorzieningen, vervuiling, verkeersoverlast en sociale contacten. In de meest recente leefbaarheidsmonitor wordt deze wijk op zes aspecten beoordeeld met een cijfer dat lager is dan het gemeentelijk gemiddelde. Overigens scoort deze wijk in genoemde monitor op het onderdeel ‘betrokkenheid’ hoger dan alle andere wijken in Albrandswaard. Deze bovengemiddelde betrokkenheid willen we aanspreken om samen met de burgers een wijkplan op te stellen.

Wat gaan we er voor doen?
Samen met inwoners en bedrijven gaan wij het verkeersbeleidsplan actualiseren. In 2011 moet dat leiden tot een verkeersbeleidsplan inclusief een maatregelenpakket met een groot draagvlak.

Eind 2010 is het Speelruimteplan door de gemeenteraad vastgesteld. Op basis van de kaders die zijn gesteld starten wij in 2011 met de uitvoering van dit plan. Hierin wordt aandacht besteed aan thema’s als “schoon, heel en veilig, ontdekken, ontwikkelen en ontspannen”.

In 2011 worden de conclusies en aanbevelingen uit de startnotitie Wijkplan Rhoon-Noord uitgewerkt.

5.2 Riolering en reiniging

Wat willen we bereiken?
Scheiding en hergebruik van afvalstoffen zijn belangrijke instrumenten, met name om primaire en soms schaarse grondstoffen te besparen. Wij zetten in op het verbeteren van afvalscheiding, preventie en hergebruik en willen een infrastructuur scheppen en in stand houden waarmee afvalstoffen op een milieuhygiënische en maatschappelijk verantwoorde wijze kunnen worden ingezameld en verwerkt.

Het baggerplan is voor de periode van 2009 – 2012 uitgewerkt en loopt synchroon met de baggercyclus van het Waterschap Hollandse Delta. In het plan zijn opgenomen beleidsmatige, technische, organisatorische en financiële aspecten van het baggeren.

Wat gaan we er voor doen?
In het Afvalbeleidsplan 2011 – 2015 opgenomen (verbeter)maatregelen uitwerken.
Het baggerprogramma conform het Baggerplan 2009 – 2012 uitvoeren.
In 2011 actualiseren we het Milieubeleidsplan.

5.3 Groenbeheer

Wat willen we bereiken?
Het groene en dorpse karakter is één van de grote kwaliteiten van onze gemeente. Het groen in de kernen draagt bij aan een aantrekkelijke woon- en leefomgeving. Het versterken van de boomstructuren en bermen langs wegen en dijken zien wij als een belangrijke opgave. Dit gebeurt altijd in samenhang met gebiedsontwikkeling en de (her)inrichting van de buitenruimte. Wij gaan de mogelijkheden bekijken om de structuur van wijken te verduidelijken door het toevoegen van bomenrijen bij ontsluitingswegen en bij oude dijken.
Ondanks het belang van groen is de aanwezigheid ervan niet altijd vanzelfsprekend. Steeds vaker zijn ontwikkelingen als woningbouw en parkeren een bedreiging. Wij gaan ten behoeve van het behoud van groen een lijst opstellen met monumentale bomen. Tevens stellen wij een kapverordening op voor bomen in de openbare ruimte.

Wat gaan we er voor doen?
In 2011 wordt een ontwerp-impuls bomen en bermen Albrandswaard gemaakt.

5.4 Recreatie & Buurtveiligheid

Wat willen we bereiken?
Het binnenzwembad van Albrandswaard is een belangrijke voorziening voor de burgers van de gemeente. Onze gemeente heeft een aantal jaren geleden daarom een bruikleenovereenkomst gesloten met het Natuur- en recreatieschap IJsselmonde en de exploitatie op zich genomen. Deze overeenkomst loopt in 2013 af. Ruim voor die tijd willen wij een besluit nemen over het al dan niet behouden van deze voorziening voor Albrandswaard. De uitkomsten van het onderzoek naar renovatie en/of nieuwbouw van het binnenzwembad leggen wij, in samenhang met het integraal huisvestingsprogramma, voor aan de gemeenteraad. In deze begroting (1e wijziging) zijn de exploitatiekosten van het zwembad ná juni 2013 niet meer opgenomen.

Sport versterkt de sociale samenhang, ontplooiingsmogelijkheden en maatschappelijke participatie.
Onze lokale gemeenschap toont op het gebied van sport veel maatschappelijke vitaliteit. Als uitvoering van de notitie ‘Sport en Bewegen 2010-2014’ stellen wij een tweejaarlijks actieprogramma vast. Dit is voor ons het middel om samen met anderen uitvoering te geven aan het beleid (inclusief het flankerend sportbeleid en de accommodatiebeleid). Het actieprogramma wordt in samenspraak met de sportstichting en andere belanghebbenden samengesteld.

Wat gaan we er voor doen?
Eind 2010 stellen wij het definitieve tweejaarlijkse actieprogramma als uitvoering van de notitie ‘Sport en Bewegen 2010-2014’ vast. Dit actieprogramma is het uitvoeringskader voor 2011 en 2012.

In 2011 gaan wij op basis van de uitkomsten van de discussie over de toekomst van het zwembad die in 2010 heeft plaatsgevonden een integraal plan voorbereiden.

5.5 Milieu

Wij gaan ons milieubeleidsplan actualiseren. Het verstedelijkt en industrieel regionale gebied legt een druk op onze gemeente. Verkeer en bedrijvigheid (met bijbehorende transportbewegingen) hebben een grote invloed op de luchtkwaliteit, externe veiligheid, (geluid)overlast en het algemene leefklimaat binnen onze gemeente. Het milieubeleidsplan geeft ons handvatten om het milieu te integreren met andere beleidsvelden. Wij willen rechtdoen aan onze visie dat wij een groene gemeente zijn, inclusief CO2 reductie.

5.6 Projecten

Wat willen we bereiken?

6 HA
Wij zijn een groene gemeente met een hoogwaardig voorzieningenniveau. Realisatie van ruimte voor ruitersport en stoeterij in de 6 ha past in onze visie. We stellen een contract op met de verkrijgende partij.

Baggerdepot
In 2006 zijn afspraken gemaakt door de besturen van de gemeenten Albrandswaard en Barendrecht en het waterschap IJsselmonde over de aanleg van een baggerdepot in de oksel van de Groene Kruisweg en de oprit A15 ten noorden van de Rijsdijk. Uiteraard houden wij hierbij rekening met onze visie dat wij een groene gemeente zijn.

We bieden een conceptovereenkomst baggerdepot met waterschap Hollandse Delta aan.
Hierin komen de gemeenten Albrandswaard en Barendrecht en het waterschap Hollandse Delta overeen een baggerdepot aan te leggen. Uitgangspunt hierbij is:
Het gezamenlijk realiseren van een locatie en inrichting die voor de lange termijn geschikt is voor het jaar rond, kostenefficiënt, milieuvriendelijk, duurzaam ontvangen en behandelen van bagger (inclusief hergebruik of afvoeren van gerijpte specie) uit de Gaatkensplas en Koedoodseplas, het stedelijk gebied van de gemeente Barendrecht en Albrandswaard en de siertuinenregeling van waterschap Hollandse Delta.
Het omliggende gebied wordt groen ingericht in samenspraak met de bewoners van de Rijsdijk.

A4
De aanleg van de A4-Zuid tussen knooppunt Benelux en Klaaswaal is onderdeel van een doorstroomroute Rotterdam en Antwerpen. In het kader van Rotterdam Vooruit heeft De minister van Verkeer en Waterstaat het belang en de noodzaak van de A4-Zuid afgewogen tegen andere grote infrastructurele projecten. Hierbij is komen vast te staan dat de hoogste prioriteit ligt bij een Nieuwe Westelijke Oeververbinding in de vorm van Blankenburg- of Oranjetunnel. Gevolg hiervan is oa dat een mogelijke aanleg van de A4-Zuid eerst weer na 2020 actueel zal worden.

De slogan; niet horen, zien of ruiken is hierbij het uitgangspunt. Optimale inpassing van de A4-Zuid in het landschap; aandacht voor de leefomgeving van de weg en gebiedsontwikkeling. Beperking van geluidsoverlast en uitstoot tijdens de aanleg van nieuwe infrastructuur én tijdens het gebruik ervan.

Om te voldoen aan de eisen voor lucht- en geluidskwaliteit wordt een geluidscherm gebouwd. Daar waar dit niet kan, wordt in samenspraak met bewoners naar alternatieven gezocht. De gehele zone tussen A15 en de gebieden ten zuiden van de Rhoonse Baan wordt ingericht met, door en voor rekening van Rijkswaterstaat, compenserend groen en bomen. Ook worden de langzaamverkeer- en –waterverbindingen verbeterd.

Op het traject A15 Maasvlakte-Vaanplein wordt het gedeelte Beneluxplein-Vaanplein uitgebreid van 2x3 rijstroken naar 2x3 + 2x2 rijstroken. Met de werkzaamheden zal eind 2010 begin 2011 worden begonnen.

Effect- en prestatie indicatoren

Omschrijving	Pfh	E/P	Bron	Nulmeting	Streefwaarde			
				2009	2011	2012	2013	2014
Groenvoorzieningen			LEMON	2009 / 6,2			6,3	
Speelvoorzieningen			LEMON	2009 / 5,9			6,0	
Vervuiling			LEMON	2009 / 6,4			6,5	
Verkeersoverlast			LEMON	2009 / 5,8			5,9	
Ontwikkeling buurt			LEMON	2009 / 5,7			5,8	
Totaal oordeel Rhoon-Noord			LEMON	2009 / 6,8			6,9	

Programma 5 Buurt & Buitenruimte: Wat mag het kosten?

Baten en lasten	soort lasten	werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	8.141.488	7.480.612	5.907.734	6.273.978	6.444.399	6.444.901
	Interne	4.362.766	3.638.881	3.707.746	3.746.637	3.746.637	3.746.637
	Kapitaal	1.712.529	1.806.528	2.311.072	2.254.029	2.226.357	2.189.020
	Reserves	589.968	577.335	1.202.525	1.117.185	1.162.053	1.304.433
	Voorzieningen	128.088	19.409	19.409	19.409	19.409	19.409
Totale Lasten		14.934.838	13.522.765	13.148.486	13.411.238	13.598.855	13.704.400
Baten	Externe	5.365.325	5.362.307	5.603.255	5.843.586	6.092.810	6.353.627
	Reserves	1.081.888	1.267.637	279.589	279.809	271.708	241.015
Totale Baten		6.447.213	6.629.944	5.882.844	6.123.395	6.364.518	6.594.642
Totaal Exploitatie		-8.487.625	-6.892.821	-7.265.642	-7.287.843	-7.234.337	-7.109.758

Programma 6 Middelen & economie

In dit programma staan de economische ontwikkelingen en de financiële positie van onze gemeente centraal. De begroting moet een transparant en helder inzicht verschaffen in onze financiële positie om duidelijke keuzes te kunnen maken die het gevolg zijn van de recessie. Maar dat ons ook in staat stelt om ons voor te bereiden op een toekomst met een onvermijdelijke conjuncturele stijging van de economie.

Speerpunten

- Realiseren van een structureel sluitende begroting
- Het verder verbeteren van ons risicoprofiel
- Het weerstandsvermogen afgestemd houden op het risicoprofiel
- Ontwikkelen van ombuigingspakket op basis van strategische keuzes
- Bieden van een goed voorwaardenscheppend ondernemingsklimaat
- Versterken van de lokale werkgelegenheid

Missie

Als groene gemeente in een stedelijke omgeving willen we onze zelfstandigheid behouden door een evenwichtig financieel beleid, waarbij wij faciliterend zijn voor ondernemers in onze gemeente.

Achtergrond

In Albrandswaard zijn ongeveer 1.800 bedrijven, winkels, horecavestigingen, zelfstandige ondernemers en thuiswerkers. Deze ondernemers zijn werkzaam in verschillende sectoren. Met elkaar bieden zij 6.000 arbeidsplaatsen. Consumenten, klanten, werknemers en werkzoekenden hebben belang bij een florerend bedrijfsleven. Als gemeente dragen we hier aan bij door het bieden van een goed ondernemingsklimaat. Ondernemers mogen rekenen op een adequate dienstverlening door onze organisatie.

De recessie laat ook onze gemeente niet onberoerd en heeft geleid tot aanzienlijke ombuigingen in de afgelopen jaren. Maar ook in 2011 zullen door het kabinet nieuwe bezuinigingen worden opgelegd. De verwachting is dat de korting op de algemene uitkering extra bezuinigingen met zich mee brengen van € 1,7 miljoen. In 2010 zijn we gestart met het traject ‘financiële heroverwegingen’. In 2011 zal dit worden vervolgd zodat de raad een strategisch bezuinigingsvoorstel kan worden voorgelegd.

Programmaonderdelen

Het programma Middelen en economie kent de volgende onderdelen:

1. Economie
2. Middelen en algemene dekkingsmiddelen

6.1 Economie

Wat willen we bereiken?
De economische en maatschappelijke veranderingen volgen elkaar steeds sneller op. Dit vraag een flexibele gemeentelijke organisatie die snel op de ontwikkelingen kan inspelen. Hierbij willen wij de relatie tussen de Albrandswaardse ondernemers en de gemeente versterken door het ontwikkelen van een voorwaardenscheppend vestigingsklimaat. De rol van de gemeente richting ondernemers is voornamelijk faciliterend. Denk aan het verstrekken van bouwvergunningen en de beschikbaarheid van bedrijfsterreinen en een glasvezelnetwerk. Ook speelt de gemeente een rol als het gaat om de terugkeer van werkzoekenden naar de arbeidsmarkt. Gemeente, bedrijven, consumenten en beroepsbevolking hebben belang bij goede relaties tussen de bedrijven onderling, maar ook tussen gemeente en bedrijfsleven. Bij ons sociaal werkgelegenheidsbeleid ('het leegmaken van de kaartenbakken van werkzoekenden') hebben wij de medewerking van de lokale ondernemers hard nodig.

Wat gaan we er voor doen?
In 2011 gaan we nog meer in gesprek met onze bedrijven en maatschappelijk instellingen. Zoals in programma 1. Openbare Orde & Veiligheid is aangegeven, zijn we in 2010 gestart met de pilot 'veilig ondernemen' om de veiligheidsbeleving van onze ondernemers te verbeteren. Ook dit is een bijdrage aan het verbeteren van het vestigingsklimaat. In 2011 wordt dit project geëvalueerd. Afhankelijk van de uitkomsten zal dit project verder worden uitgerold of worden er alternatieven ontwikkeld. Verder gaan we in een interactief debat ondernemers betrekken bij het opstellen van de strategische visie.

6.2 Middelen en algemene dekkingsmiddelen

Wat willen we bereiken?
Al meerdere keren is aangegeven dat onze gemeente genoodzaakt is tot grote financiële ombuigingen. Mede door de lange formatie van de regering is het lastig om op dit moment te komen tot een goed doortimmert en verantwoord meerjaren-perspectief. De definitieve omvang van de korting op het gemeentefonds nog niet duidelijk. Vooralsnog verwachten wij een gefaseerde bezuiniging van € 1,7 miljard op het gemeentefonds ingaande 2012. Voor Albrandswaard betekent dit een lagere bijdrage uit het gemeentefonds van circa € 1,7 miljoen. Met deze korting op onze inkomsten is in deze begroting nog geen rekening gehouden en wordt dus later aan het totale ombuigingspakket toegevoegd.

Kortom, na enkele jaren van bezuinigingen worden we ook in 2011 geconfronteerd met verdergaande bezuinigingen. In de afgelopen jaren is met enige regelmaat de 'kaasschaaf' methode toegepast. Na bezuiniging-op-bezuiniging is een strategische heroverweging op de toekomst van onze gemeente noodzakelijk waarbij bezuinigingen in samenhang moeten worden bezien. Welke koers willen wij varen? Belangrijk is dat bezuinigingen steeds meer op elkaar ingrijpen. Hiermee wordt bedoeld dat bezuinigingen op een beleidsveld toenemende uitgaven kan hebben op andere beleidsvelden. Kortom, heldere keuzes zijn nodig om te komen tot strategische bezuinigingen. Hierbij moeten we ook rekening houden met de steeds zwaardere eisen aan het in beeld houden van actuele risico's. Dit betekent dat wij het risicobeleid, waarin wij onze risico's in kaart brengen in relatie tot het weerstandsvermogen, jaarlijks actualiseren. Dit impliceert tevens dat het huidige niveau van ons weerstandvermogen zal moeten worden behouden en dat het ombuigingspakket leidt tot een materieel sluitende meerjarenraming.

Wat gaan we er voor doen?
In 2010 is gestart met een uitgavenstop. Deze maatregel houdt in dat toegezegde budgetten slechts mogen worden aangewend indien dit onvoorzien, onuitstelbaar en onvermijdelijk is. In 2011 gaan we ons richten op zero-based-budgetting. Dit betekent dat budgetten niet automatisch worden verhoogd op basis van de inflatiecorrectie, maar dat budgetten in zijn geheel opnieuw worden opgebouwd. In 2011 zullen we beginnen met het opbouwen van onze budgetten volgens de zero-based-budgetting methode. Verder wordt in 2011 een strategisch bezuinigingsvoorstel voorbereid waarin de raad keuzes worden voorgelegd zodat zij de koers van onze gemeente kan bepalen voor de komende jaren.

Effect- en prestatie indicatoren

Omschrijving	Pfh	E/P	Bron	Nulmeting	Streefwaarde			
				2009	2011	2012	2013	2014
Getrouwheid en rechtmatigheid	BE	P	Accountants-rapport	Goedkeurende verklaringen			Goedkeurende verklaringen	
Beoordeling processen	BE	P	Management-letter	2 onderdelen rood			Nul onder-delen rood	
Weerstandsvermogen	BE	P	Risicoanalyse	Ruim voldoende			Ruim voldoende	
Medewerkertevredenheid	HB	E	Tevredenheids-onderzoek	7,1			7,2	

Programma 6 Middelen en Economie: Wat mag het kosten?

Baten en lasten	soort lasten	werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	193.186	818.045	928.808	2.112.837	2.156.317	2.917.687
	Interne	65.488	1.189.704	823.046	790.526	880.913	978.474
	Kapitaal	55.459	55.460	-689.844	-825.653	-778.107	-852.830
	Voorzieningen	282.019	468.271	57.083	79.328	74.078	74.078
Totale Lasten		596.153	2.531.480	1.119.093	2.157.038	2.333.201	3.117.409
Baten	Externe	23.342.298	23.296.048	25.871.036	27.262.470	28.143.964	28.832.665
	Interne	222.669	-29.750	-16.917	-19.172	1.104	-19.172
	Kapitaal	0	364.000	0	0	0	0
	Reserves	929.492	3.453.475	785.773	942.513	398.513	398.513
Totale Baten		24.494.459	27.083.773	26.639.892	28.185.811	28.543.581	29.212.006
Totaal Exploitatie		23.898.306	24.552.293	25.520.799	26.028.773	26.210.380	26.094.597

4 PARAGRAFEN

4.1 Lokale heffingen

Deze paragraaf gaat in op het beleid betreffende de lokale heffingen. In deze paragraaf geven wij per belastingsoort een toelichting over het te voeren beleid in het tijdvak 2011-2014.

Beleidskaders

De hoogte van de lokale heffingen baseren wij op de uitgangspunten uit onderdeel IV van de Middelennotitie bij college-uitvoeringsprogramma 2010-2014. De raad stelt de tarieven vast via de uitgangspunten van de programmabegroting.

Belastingsoorten

- Onroerende zaakbelastingen;
- Afvalstoffenheffing;
- Rioolheffing;
- Hondenbelasting;
- Lijkbezorgingrechten;
- Overige gemeentelijke heffingen.

Onroerende zaakbelastingen

De feitelijke tariefstijgingen voor de OZB bedragen meerjarig 3%. Op 1 januari 2011 begint een nieuw WOZ-tijdvak met waardepeildatum 1-1-2010. Het SVHW heeft aangegeven dat de marktontwikkeling tussen 1-1-2009 en 1-1-2010 bij woningen -4% is. Voor niet-woningen is deze marktontwikkeling eveneens -4%. Om te voorkomen dat de waardedalingen een ongewenst budgettair nadeel voor de gemeente veroorzaakt, corrigeren wij deze in de tarieven voor 2011. Hierdoor stijgt de opbrengst onroerende-zaakbelastingen (gecorrigeerd met de groei van de gemeente) met 3%. Dit uitgangspunt maakt een tariefstijging van 7% noodzakelijk.

De limitering van OZB-tarieven is per 1 januari 2008 afgeschaft (Stb. 2007, 570). Het kabinet heeft wel het voorbehoud gemaakt dat de opbrengststijging voor de OZB landelijk beperkt moet blijven.
Daartoe is een macronorm ingesteld die de maximale opbrengststijging voor een bepaald jaar aangeeft. De macronorm voor het begrotingsjaar 2011 is 3,5 %. Met het gehanteerde uitgangspunt van 3% blijven wij binnen deze norm.

Hieronder presenteren wij een overzicht van de opbouw van de procentuele aanpassing en een overzicht van het daarbij behorende tarief.

Aanpassing tarieven

Omschrijving	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
Opbrengststijging begroting 2011-2014 (exclusief groei gemeente)	3%	3%	3%	3%	3%

OZB tarief
Het tarief van de onroerende-zaakbelastingen wordt berekend naar een percentage van de waarde van de onroerende zaak.

Tarieven OZB Belastingplicht (als percentage van de waarde)	**2010 %**	**2010 na correctie waardeont-wikkeling**	**2011 %**	**2012 %**	**2013 %**	**2014 %**
Eigenaren woningen	0,0992	0,1032	0,1061	0,1093	0,1126	0,1159
Eigenaren niet-woningen	0,2538	0,2639	0,2716	0,2797	0,2881	0,2967
Gebruikers niet-woningen	0,2027	0,2108	0,2169	0,2234	0,2301	0,2370

In Zuid-Holland is in 2010 het gemiddelde tarief voor:

- eigenaren woningen 0,0940 % van de waarde;
- eigenaren niet-woningen 0,1709 % van de waarde;
- gebruikers niet-woningen 0,1385 % van de waarde.

In onderstaande tabel staan de begrote OZB-inkomsten..

Omschrijving	2010	2011	2012	2013	2014
Opbrengst OZB	4.920.303	5.055.847	5.335.083	5.544.058	5.853.822

Afvalstoffenheffing

Voor het jaar 2011 en de meerjarenramingen gaan wij uit van kostendekkende tarieven, waarbij het gebruikmaken van een egalisatiereserve is toegestaan.

Vanaf 2011 geldt een lagere prijs voor het verwerken van huishoudelijk (grof)afval. Door een inzakkende economie wordt minder afval aangeboden. Dit heeft bij de afvalverwerkers geleid tot daling van hun verwerkingstarieven.
Het lagere tarief biedt de mogelijkheid om lasten die (nog) niet door het tarief gedekt worden aan de reinigingstaak toe te rekenen zonder dat dit een stijging van het tarief tot gevolg heeft. Een voorbeeld hiervan is de BTW.
Bij de bepaling van de hoogte van de tarieven mag, ondanks dat de BTW over de uitgaven geclaimd kan worden bij het BTW-compensatiefonds, deze BTW betrokken worden als uitgavenpost bij de bepaling van de tarieven. De gemeenten zijn immers voor deze BTW-component gekort op de algemene uitkering.

Aanpassing tarieven afvalstoffenheffing

Omschrijving	2010	2011	2012	2013	2014
Tariefstijging begroting 2010-2014	3%	3%	3%	3%	3%

Tarieven afvalstoffenheffing

Omschrijving	2010	2011	2012	2013	2014
Gezinnen	262,12	269,98	278,08	286,43	295,02
Eenpersoonshuishoudens	196,59	202,49	208,56	214,82	221,26

Het tarief voor alleenstaanden is 75% van het tarief voor gezinnen. Voor bedrijven gelden andere tarieven. In Zuid-Holland is in 2010 het gemiddelde tarief voor meerpersoonshuishoudens € 279,31

In onderstaande tabel staan de begrote netto-opbrengsten voor de afvalstoffenheffing (rekening houdend met kwijtschelding):

Omschrijving	2010	2011	2012	2013	2014
Opbrengst afvalstoffenheffing	2.302.317	2.367.111	2.447.714	2.531.457	2.628.429

Rioolheffing

De kosten die via de rioolheffing kunnen worden doorberekend zijn uitgebreid na de inwerkingtreding van de Wet verankering en bekostiging gemeentelijke watertaken. Omdat de gemeente extra zorgplichten heeft gekregen ten aanzien van hemel- en grondwater kunnen ook de kosten hiervoor worden doorberekend. De systematiek blijft wel hetzelfde. De rioolheffing mag maximaal kostendekkend zijn. In navolging van deze wijzigingen moet er uiterlijk 2012 een nieuw Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) zijn.

Vanwege het hoge investeringsvolume voor rioleringen zal de kostendekkendheid onder druk komen te staan. Ook de kredietcrisis heeft invloed op de rioolheffing. In het lopende GRP is als uitgangspunt voor de dekking van de lasten van het onderhoud van riolen en gemalen uitgegaan van 10.984 heffingseenheden. Op basis van de laatst bekende cijfers zal dit aantal eenheden niet haalbaar blijken. Uitgangspunt voor 2011 is 7.810 meerpersoonshuishoudens en 2.050 eenpersoonhuishoudens. Dit betekent dat de kosten over minder eenheden verdeeld worden. Een gelijkblijvend investeringsvolume heeft als gevolg een extra stijging van het tarief.

Het voornoemde is voor ons aanleiding een wijziging aan te brengen in de bij de begroting 2010 voorgestelde meerjarige tariefsontwikkeling. De discrepantie tussen de vereiste stand van de egalisatiereserve en de werkelijke stand, nemen wij mee in de samenstelling van het nieuwe GRP per 2012.

Aanpassing tarieven rioolrechten

Omschrijving	2009	2010	2011	2012	2013
Tariefstijging begroting 2009-2012	8%	11%	7%	7%	7%

Tarieven rioolrechten

Omschrijving	2010	2011	2012	2013	2014
Gezinnen	165,51	184,51	197,43	211,25	226,03
Eenpersoonshuishoudens	124,13	138,38	148,07	158,43	169,52

Het tarief voor alleenstaanden is 75% van het tarief voor gezinnen. Voor bedrijven gelden andere tarieven. In Zuid-Holland is in 2010 het gemiddelde tarief voor een meerpersoonshuishouden € 196,71.

In onderstaande tabel staan de begrote inkomsten voor het rioolrecht:

Omschrijving	2010	2011	2012	2013	2014
Opbrengst rioolrecht	1.712.094	1.823.946	1.952.457	2.094.214	2.245.391

Hondenbelasting

Voor het houden van honden betalen onze inwoners belasting. Deze inkomsten worden gebruikt om het hondenbeleid vorm te geven. In de onderstaande tabellen geven wij de mutaties voor de komende jaren weer.

Aanpassing tarieven hondenbelasting

Omschrijving	2010	2011	2012	2013	2014
1e hond	3%	3%	3%	3%	3%
twee of meer per hond	3%	3%	3%	3%	3%
Kennel	3%	3%	3%	3%	3%

Tarieven hondenbelasting

Omschrijving	2010	2011	2012	2013	2014
1e hond	104	107	110	113	116
twee of meer per hond	152	163	168	173	178
Kennel	387	399	411	423	435

In onderstaande tabel staan de begrote inkomsten voor de hondenbelasting (na 1e Tussenrapportage 2010):

Omschrijving	2010	2011	2012	2013	2014
Opbrengst hondenbelasting	132.807	137.709	137.709	137.709	137.709

Lijkbezorgingsrechten

De laatste jaren is landelijk het besef gegroeid dat begraafplaatsen ook een openbaar karakter hebben. Wij willen dan ook een evenwicht zoeken tussen dit openbare karakter en de bedrijfsmatige exploitatie van de begraafplaatsen. Een tariefsverhoging op de tarieven voor lijkbezorging en onderhoud vinden wij onontkoombaar om de tekorten op dit product te kunnen verlagen. Voor 2010 is de stijging voorlopig geraamd op 3%. Jaarlijks wordt bezien of kan worden volstaan met genoemde verhoging om het onderhoud van de begraafplaatsen 100% kostendekkend te laten zijn.

Aanpassing tarieven lijkbezorging

Omschrijving	2010	2011	2012	2013	2014
Dubbel graf in Rhoon voor 25 jaar	3%	3%	3%	3%	3%
Enkel graf in Poortugaal voor 25 jaar	3%	3%	3%	3%	3%
Urnengraf voor 25 jaar	3%	3%	3%	3%	3%
Begraven	3%	3%	3%	3%	3%

Tarieven lijkbezorging

Omschrijving	2010	2011	2012	2013	2014
Dubbel graf in Rhoon voor 25 jaar	2.637	2.716	2.797	2.880	2.966
Enkel graf in Poortugaal voor 25 jaar	1.609	1.657	1.706	1.757	1.810
Urnengraf voor 25 jaar	1.118	1.151	1.185	1.220	1.257
Begraven	998	1.027	1.057	1.088	1.121

In onderstaande tabel staan de begrote inkomsten voor de lijkbezorging:

Omschrijving	2010	2011	2012	2013	2014
Opbrengst lijkbezorging	233.014	240.004	247.204	249.675	252.173

Tarieven overige gemeentelijke heffingen

De algemene verhoging als gevolg van prijsindexering van de gemeentelijke heffingen bedraagt 3%.

Overzicht belastingdruk

Om u een indruk te geven van de verschuiving van de belastingdruk van het jaar 2010 naar 2011 wordt in onderstaande tabel de belastingdruk weergegeven voor de eigenaar en huurder bij een waardedaling van 4 %.

	Huurder Meer personen	Huurder Meer personen	Huurder 1 persoon	Huurder 1 persoon	Eigenaar gebruiker Meer personen	Eigenaar gebruiker Meer personen	Eigenaar gebruiker 1 persoon	Eigenaar gebruiker 1 persoon
Jaar	**2010**	**2011**	**2010**	**2011**	**2010**	**2011**	**2010**	**2011**
Waarde	€ 265.000	€ 254.400	€ 265.000	€ 254.400	€ 265.000	€ 254.400	€ 265.000	€ 254.400
OZB	0	0	0		€ 263,00	€ 270,00	€ 263,00	€ 270,00
Rioolrecht	€ 165,51	€ 184,51	€ 124,13	€ 138,38	€ 165,51	€ 138,38	€ 124,13	€ 138,38
Afvalstoffen	€ 262,12	€ 269.98	€ 196,59	€ 202,49	€ 262,12	€ 202,49	€ 196,59	€ 202,49
Totaal	€ 427,63		€ 320,72		€ 691,63		€ 584,72	
Procentuele stijging				4,88%		4,20%		4,08%

Binnen de regio Rijnmond (16 gemeenten) is Albrandswaard de gemeente met de op drie na laagste belastingdruk (jaar van vergelijking: 2009) . De gemeenten Briele, Hellevoetsluis en Rozenburg hebben een lagere belastingdruk.

Gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid

Het gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid is gebaseerd op de vastgestelde notitie Verruiming kwijtschelding van belastingen. Op basis hiervan wordt kwijtschelding verleend van de afvalstoffenheffing, de rioolrechten en de hondenbelasting voor de eerste hond. Burgers die voldoen aan de ABW-normen krijgen een volledige kwijtschelding. De overige gemeentelijke bijstandsregelingen kennen afwijkende normen of een afwijkende vergoedingssystematiek.

In de begroting 2011 zijn de volgende bedragen voor kwijtschelding opgenomen.

Kwijtschelding	2010	2011	2012	2013	2014
Afvalstoffenheffing	71.206	98.630	101.988	105.477	109.518
Rioolrechten	45.011	49.769	53.475	57.575	61.953
Hondenbelasting	2.854	3.673	3.783	3.896	4.013
Totaal	119.071	152.072	159.246	166.948	175.484

4.2 Weerstandsvermogen

Beleidskader

De paragraaf weerstandsvermogen is op basis van het Besluit Begroten en Verantwoorden een verplicht onderdeel van de begroting en de jaarrekening. De door de raad vastgestelde Verordening artikel 212 heeft een nadere invulling gegeven aan deze paragraaf.

Artikel 17 van de Verordening artikel 212 bepaalt ten aanzien van het weerstandsvermogen en het risicomanagement onder andere het volgende: “Het college biedt ten minste eenmaal in de vier jaar een (bijgestelde) nota weerstandsvermogen en risicomanagement aan. In deze nota wordt ingegaan op het risicomanagement, het opvangen van risico’s door verzekeringen, voorzieningen, het weerstandsvermogen of anderszins. In deze nota wordt tevens de gewenste weerstandscapaciteit bepaald”.

In maart 2010 zijn de risico’s van de Gemeente Albrandswaard opnieuw geïnventariseerd. Hierbij is met name nagegaan of in 2009 zich omstandigheden hebben voorgedaan die een aanpassing van het benodigde weerstandsvermogen noodzakelijk maken. Hierbij zijn ook de toekomstige risico’s betrokken. Denk hierbij aan de gevolgen voor de algemene uitkering als gevolg van de rijksbezuinigingen. Op basis van deze inventarisatie is het benodigde weerstandsvermogen aangepast. Gezien de recente actualisatie van risico-inventarisatie, maken wij hiervan ook gebruik voor de begroting 2011.

De benodigde weerstandscapaciteit

Op basis van het risicoprofiel van de gemeente Albrandswaard kan de benodigde weerstandscapaciteit worden berekend. De benodigde weerstandscapaciteit is berekend op basis van een risicosimulatie. Uit de inventarisatie zijn vanuit de verschillende afdelingen in totaal 196 risico’s in beeld gebracht en beoordeeld. In het onderstaande overzicht worden de tien risico’s vermeld die de hoogste bijdrage hebben aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit:

Tabel 1: Belangrijkste financiële risico's

Nr.	Risico	Gevolgen	Kans	Financieel gevolg	Invloed
R281	Algemene Uitkering gemeentefonds wordt lager.	Geld - structureel tekort aan inkomsten als gevolg van achterblijven bouwproductie en lager accres.	90%	max. € 3.000.000	33.76%
R244	Risico’s t.a.v. projecten, m.n. grondexploitaties.	Geld.	30%	max. € 2.000.000	6.23%
R282	Als gevolg van economische situatie lagere dividend-uitkeringen en afboeken boekwaarden.	Geld - Financieel verlies.	90%	max. € 500.000	4.62%
R86	Achterstallig onderhoud gebouwen van culturele instellingen, onderwijs en sport.	Geld - Extra uitgaven.	95%	max. € 250.000	2.44%
R288	Er is in het IBP 2008-2012 vanuit gegaan dat we projectleiders voor 3 jaar in dienst nemen om de inhuurkosten beheersbaar te houden.	Geld - Overschrijden van de in het IBP 2008-2012 genoemde budget voor inhuur van externen voor de invulling van projecten.	90%	max. € 250.000	2.31%
R278	Door terugloop van bouwactiviteiten zijn er minder inkomsten aan bouwleges.	Geld – begrotingstekort.	90%	max. € 250.000	2.31%
R9	Niet voldoende signaleren van trends en belangrijke ontwikkelingen waardoor niet op tijd kan worden geanticipeerd hetgeen leidt zwakke bedrijfsvoering.	Geld – Financieel.	90%	max. € 250.000	2.30%
R21	Door te grote werkdruk komen belangrijkste werkzaamheden en ambitieniveau onder druk	Geld – Claims.	90%	max. € 250.000	2.29%

	te staan waardoor fouten kunnen ontstaan. Verbeter- en verandertrajecten en de ontwikkeling van groei- naar beheer gemeente komen hierdoor onvoldoende van de grond.				
R219	Er wordt minder subsidie van het rijk binnengehaald dan was begroot.	Geld - financiële tekorten.	70%	max. € 250.000	1.80%
R260	Door geldgebrek/ bezuinigingen wordt de besluitvorming van de beheersplannen vooruitgeschoven en/of aangepast.	Geld - Achterstallig onderhoud waardoor schadeclaims door burgers of derden ontstaan.	30%	max. € 500.000	1.61%

Totaal grote risico's:	€ 7.500.000
Overige risico's:	€ 14.570.000
Totaal alle risico's:	€ 22.070.000

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. Onderstaande kansverdeling en de bijhorende tabel tonen de resultaten van de risicosimulatie. Uitgangspunt hierbij is een statistische benadering die er van uitgaat dat nooit alle risico's zich én tegelijk én in hun maximale omvang voordoen. Door deze benadering kan op een verantwoorde manier minder weerstandscapaciteit aan worden gehouden, in tegenstelling tot de situatie waarin de optelsom van alle risico's als uitgangspunt wordt genomen.

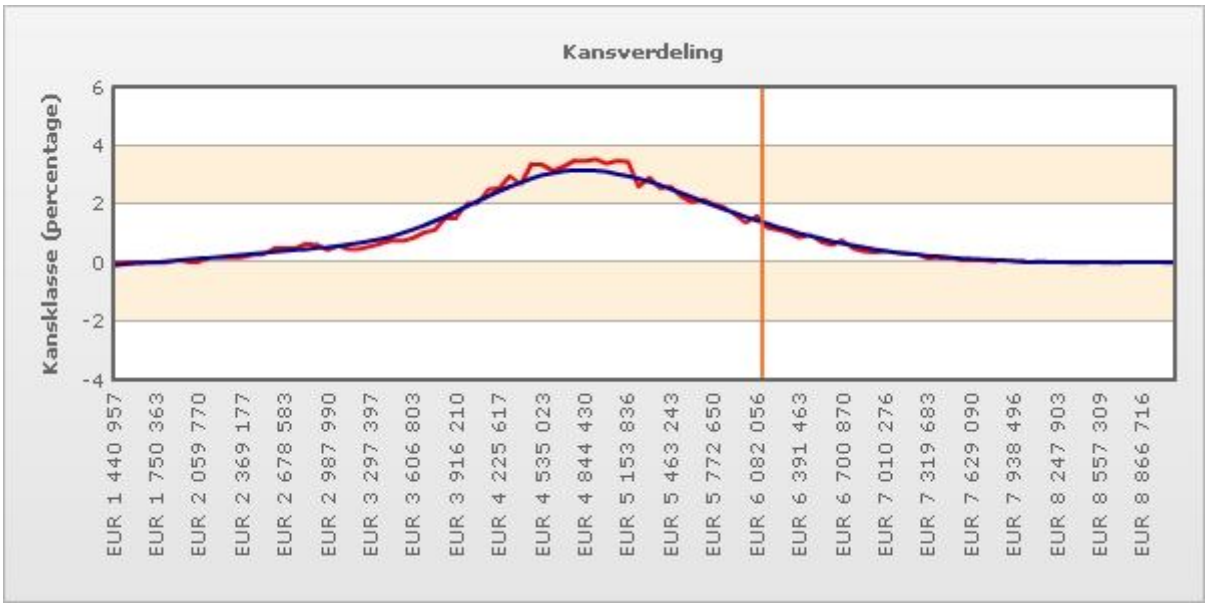

Benodigde weerstandscapaciteit bij verschillende zekerheidspercentages	
Percentage	**Bedrag**
10%	€ 3 630 604
20%	€ 4 102 911
30%	€ 4 388 354
40%	€ 4 623 931
50%	€ 4 850 112
60%	€ 5 073 373
70%	€ 5 336 253
75%	€ 5 489 940

80%	€ 5 669 873
85%	€ 5 868 984
90% => Benodigde weerstandscapaciteit.	€ 6 135 558
95%	€ 6 542 898

Uit de grafiek en de bijbehorende tabel volgt dat 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 6.135.558 (benodigde weerstandscapaciteit).

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van Gemeente Albrandswaard bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken.

Beschikbare weerstandscapaciteit	
Weerstand	**Startcapaciteit**
Algemene reserve	€ 856.828
Reserve WWB	€ 650.505
Reserve winstuitkering Ommij	€ 9.100.000
Totale weerstandscapaciteit	€ 10.607.733

Opm. Bij de hoogte van de algemene reserve is vooralsnog rekening gehouden met het afdekken van het tekort uit de 1e Tussenrapportage van circa € 1,8 miljoen.

Bij het inventariseren van de risico's is ook rekening gehouden met het WWB-risico. Voor dit risico is nu een aparte egalisatiereserve gevormd ter grootte van € 650.505,- per 1-1-2011. Deze reserve mag daarom ook tot het weerstandsvermogen worden gerekend. Daarnaast rekenen wij tot het weerstandsvermogen de ontvangen gelden ad € 9.100.000,- van de Ommij. De rente van deze middelen dienen tot en met 2012 ter dekking van het informatiebeleidsplan.

De beschikbare weerstandscapaciteit dient dus gevonden te worden in het vrij beschikbare deel van het eigen vermogen. De beschikbare weerstandscapaciteit van de gemeente Albrandswaard zoeken wij niet binnen de exploitatie, de onbenutte belastingcapaciteit en de bestemmingsreserves en voorzieningen. Hiervoor is de volgende argumentatie:

Exploitatie
De begroting van de gemeente Albrandswaard staat onder druk. Ruimte binnen de exploitatie om risico's op te kunnen vangen is alleen aanwezig binnen de post onvoorziene uitgaven.

Onbenutte belastingcapaciteit
De onbenutte belastingcapaciteit richt zich op de gemeentelijke heffingen: de OZB, de afvalstoffenheffing, het reinigingsrecht en het rioolrecht. Afgezien van de OZB is het uitgangspunt bij de overige heffingen kostendekkendheid van de tarieven. Voor de begroting 2011 is er voor gekozen de in het verleden niet aan de heffingen toegerekende kosten alsnog toe te rekenen. Extra inkomsten zijn hierdoor niet meer te genereren. Dit betekent dat de onbenutte belastingcapaciteit feitelijk op nul gesteld moet worden.

Stille reserves
Stille reserves zijn reserves die gevormd kunnen worden door de verkoop van activa tegen een marktprijs die hoger is dan de boekwaarde. Het gaat hierbij om activa die op korte termijn verhandelbaar zijn en kunnen helpen om een acuut financieel probleem op te lossen. Gezien de beperkte verhandelbaarheid van de meeste gemeentelijke objecten en de marktwaarde veelal niet bekend is, beschouwen wij deze stille reserves niet tot het weerstandsvermogen van de gemeente. Daarnaast hebben wij de afgelopen jaren incidentele verkopen ingezet ter dekking van de begrotingstekorten.
De gemeente Albrandswaard heeft een aantal deelnemingen. De aandelen van deze bedrijven zijn vooralsnog niet vrij verhandelbaar, waardoor de marktwaarde van deze aandelen niet bekend is.
Gezien de vereiste compensatie voor het vervallen van de jaarlijkse dividenduitkeringen, betrekken wij mogelijke toekomstige verkoopwinsten van aandelen niet bij de bepaling van het weerstandsvermogen.

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten wordt in onderstaande figuur weergegeven.

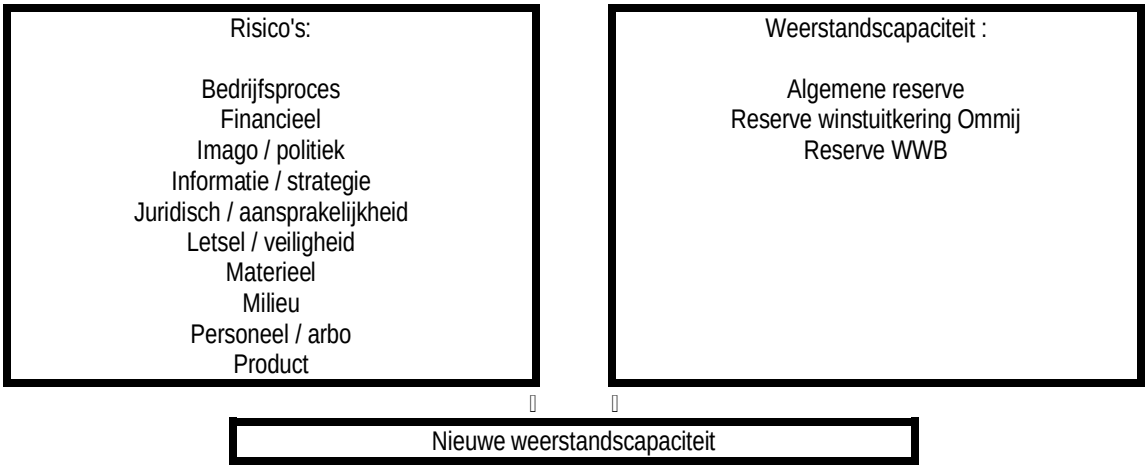

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandcapaciteit}} = \frac{€\ 10.607.333}{€\ 6.135.558} = 1{,}72$$

De normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van het berekende ratio.

Weerstand velden		
Waarderingscijfer	**Ratio**	**Betekenis**
A	>2.0 (meer dan € 12,3 miljoen)	Uitstekend
B	1.4-2.0 (Tussen € 8,6 miljoen en € 12,3 miljoen)	Ruim voldoende
C	1.0-1.4 (Tussen € 6,1 miljoen en € 8,6 miljoen)	Voldoende
D	0.8-1.0 (Tussen € 4,9 miljoen en € 6,1 miljoen)	Matig
E	0.6-0.8 (Tussen € 3,7 miljoen en € 4,6 miljoen)	Onvoldoende
F	<0.6 (minder dan € 3,7 miljoen)	Ruim onvoldoende

Conclusie

In de voorgaande paragrafen is een relatie gelegd tussen het risicoprofiel van de gemeente en het benodigde weerstandsvermogen. Onze organisatie valt in klasse B (waarderingscijfer); een ruim voldoende weerstandsvermogen. We kunnen derhalve stellen dat door de winstuitkering van de Ommij het weerstandsvermogen nog ruim voldoende is. Maar ……gezien de verwachte korting op de algemene uitkering vanaf 2012, het open einde karakter van de uitgaven WMO en WWB, de verwachte druk op de uitgaven inzake het beheer openbare ruimte door areaaluitbreiding en de daarbij gepaard gaande beheerplannen, de invulling van de in de begroting opgenomen structurele bezuinigingstaakstellingen alsmede ons al jaren onder druk staande personeelformatie in relatie tot de constante uitbreiding van (wettelijke) taken, kan dit zonder verdere gedegen financiële heroverwegingen snel veranderen. Het is dus zeer essentieel, teneinde financieel gezond te blijven, de komende jaren de financiële basis in de vorm van een sluitende begroting te herstellen.

4.3 Financiering

De paragraaf financiering richt zich op de treasuryfunctie. De zogenaamde treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. De uitvoering ervan vereist snelle beslissingen in een complex geworden geld- en kapitaalmarkt. Op grond van de wet FIDO is het financieringsbeleid vastgelegd in het zogenaamde treasurystatuut welk op 18 december 2006 is vastgesteld.
In deze paragraaf gaan wij achtereenvolgens in op:

- Rentevisie
- Renterisico's
- Financieringsvormen
- Opgenomen langlopende geldleningen
- Liquiditeitsbeheer
- Renterisiconorm en kasgeldlimiet
- Financieringsbehoefte
- Rente-omslagpercentage
- Debiteurenbeleid

Rentevisie

Het rentepercentage t.b.v. voorgenomen investeringen op het investeringsprogramma is vastgesteld op 5%. Op dit moment is de rente voor vaste geldleningen lager. De banken verwachten als gevolg van economisch herstel op termijn een stijging van zowel de korte als langlopende rente. Aanpassing van het rentepercentage voor het investeringsplan achten wij gezien bovenstaande nog niet noodzakelijk. De financiering met korte rente is als regel goedkoper dan met lange rente. Gelet op de huidige economische situatie en de hiermee gepaard gaande onzekerheden is onze rentevisie bij het opstellen van de begroting een rente van 1,44% voor de korte rente. Bij een eventueel financieringstekort is het uitgangspunt maximaal gebruik te maken van kortlopende financiering. Bij het opstellen van een nieuwe (meerjaren)raming zal indien nodig een bijstelling van de rentevisie plaatsvinden.

Renterisico's

Gelet op het investeringsvolume van afgerond € 36,7 miljoen in de investeringsplanning voor de periode 2011-2014 vormt een eventuele stijging van de rente op de kapitaalmarkt een risico. De in de wet FIDO opgenomen renterisiconorm en kasgeldlimiet moeten de effecten van de renterisico's in de begroting binnen de perken houden.
Of het rekening courant-saldo toereikend is, is mede afhankelijk van de voortgang van geplande investeringen. Als de investeringen worden uitgevoerd zoals gepland, dan is in 2011 een gedeeltelijke herfinanciering nodig van € 16 miljoen (zie berekening financieringsbehoefte hieronder). Op basis van de huidige marktrente en de te verwachten lichte stijging van de rente is de verwachting dat deze lening tegen een percentage van ca. 4,0% afgesloten kan worden. Met de kosten van deze lening is middels het investeringsplan rekening gehouden in de begroting.

Financieringsvormen

Momenteel is kasgeldfinanciering voordeliger dan langlopende financiering. Aan deze financieringsvorm zit een door Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) opgelegde limiet, in het jaar 2011 circa € 3,6 miljoen (kasgeldlimiet). Omdat financiering met kortlopende middelen voordeliger is dan financiering met langlopende middelen is ons beleid tot het bedrag van de kasgeldlimiet te financieren met kasgeldleningen. Bij het overschrijden van de limiet wordt deze lening omgezet in een langlopende financiering. Marktomstandigheden kunnen leiden tot beleidswijzigingen. Financiering vindt plaats binnen de vastgestelde spelregels van het treasurystatuut.

Opgenomen langlopende geldleningen

De actuele stand van langlopende geldleningen per 1 januari 2011 is bij het begin van 2011 € 41,5 miljoen. De aangetrokken geldleningen zijn onder te verdelen in lineaire leningen (totaal € 30,0 miljoen) en aflossingsvrije leningen (totaal € 11,5 miljoen). De begrote rentekosten van de langlopende leningen komen in 2011 totaal uit op € 1,8 miljoen.
Het is de verwachting dat, indien het investeringsplan volledig wordt uitgevoerd, in 2011 een vaste geldlening aangetrokken moet worden, omdat de kasgeldlimiet dan overschreden wordt.

De leningportefeuille dient zodanig samengesteld te zijn dat het totaal van de te betalen aflossingen gelijk is aan het totaal van de afschrijvingen op de vaste activa (ideaalcomplex). Het totale bedrag van afschrijvingen op vaste activa bedraagt in 2011 € 3,1 miljoen. Het bedrag aan reguliere aflossingen bedraagt € 2,0 miljoen. Het niet synchroon lopen van aflossingen op geldleningen en afschrijvingen op investeringen beïnvloedt de verhoudingen tussen het eigen en het vreemd vermogen en wordt voornamelijk veroorzaakt door het niet jaarlijks aflossen op een aantal fixe-leningen. Vanaf 2007 worden dan ook uitsluitend langlopende leningen aangetrokken waarop jaarlijks afgelost wordt. Op termijn wordt hierdoor het evenwicht tussen aflossingen en afschrijvingen hersteld en worden renterisico's verminderd.

Liquiditeitsbeheer

Het liquiditeitsbeheer betreft het financieren en uitzetten van middelen voor een periode tot één jaar.
Zoals eerder is aangegeven zal tot het bedrag van de kasgeldlimiet het financieringsresultaat met kortlopende middelen worden geëgaliseerd. Dit gebeurt o.a. tot een negatief saldo op de rekening-courant van de Bank Nederlandse Gemeenten. Op basis van de huidige stand van zaken ziet het ernaar uit dat in het eerste kwartaal 2011 middelen aangetrokken moeten worden. Om in de liquiditeitsbehoefte te voorzien, kunnen kortlopende geldleningen worden afgesloten en beschikt worden over rekening-courant verhoudingen met de bank(en). Om tijdelijke overschotten en tekorten in de financieringsbehoefte op te vangen is met de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) een financiële dienstverleningsovereenkomst afgesloten. Deze dienstverleningsovereenkomst is per 1 juli 2008 gewijzigd. Op basis van dit contract is de gemeente vrij de goedkoopste offerte te kiezen bij het aantrekken van leningen. Voorafgaande aan de gunning krijgt de BNG de mogelijkheid om haar offerte zodanig aan te passen, dat deze voor de gemeente interessant is om te accepteren. Hiermee creëren wij de zekerheid dat wij altijd tegen de meest gunstige tarieven leningen aantrekken.
Naast de BNG beschikt de gemeente nog over bankrekeningen bij de ING (voorheen Postbank) en de lokale Rabobank. Op basis van geldende wet- en regelgeving mag niet meer gefinancierd worden met kortlopende geldleningen dan de kasgeldlimiet toestaat.

Renterisiconorm en kasgeldlimiet

De rente-risiconorm heeft betrekking op leningen met een looptijd vanaf 1 jaar en de kasgeldlimiet op leningen met een looptijd tot maximaal 1 jaar. Het doel van deze normen uit hoofde van de wet FIDO is te voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij (aanzienlijk) hogere rente, grote schokken optreden in de hoogte van de rente die de gemeente moet betalen. De normen beperken de budgettaire risico's. De provincie Zuid-Holland toetst beide normen uit hoofde van het financieel toezicht. Het niveau van de korte leningen, de kasgeldlimiet, is gelimiteerd tot 8,5% van het bedrag van de totale begroting (exploitatiedeel). Over de kasgeldlimiet wordt eenmaal per kwartaal een overzicht aan de provinciale toezichthouder gerapporteerd. Voor de gemeente Albrandswaard is de kasgeldlimiet berekend op € 3,6 miljoen. Op basis van onderstaande tabel kan worden geconcludeerd dat in het tweede kwartaal de kasgeldlimiet onvoldoende zal zijn en daarom een langlopende geldlening aangetrokken dient te worden.

Berekening Kasgeldlimiet 2011

Totale uitgaven	43.340.079
% kasgeldlimiet	8,50%
Totale kasgeldlimiet	3.683.907

	Kwartaal			
	jan-mrt	apr-juni	jul-sept	okt-dec
Vlottende schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar	0	0	0	0
Schuld in rekening courant	3.133.832	7.267.665	11.401.497	15.535.329
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	0	0	0	0
Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0
Totaal vlottende schuld	3.133.832	7.267.665	11.401.497	0
Vlottende middelen				
Uitgeleende gelden < 1jaar	0	0	0	0
Contant gelden in kas	0	0	0	0
Tegoeden in rekening courant	0	0	0	0
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	0	0	0	0
Totaal vlottende middelen	0	-7.267.665	-11.401.497	-15.535.329
Toets kasgeldlimiet				
Per saldo tegoed rekening courant	-3.133.832	-7.267.665	-11.401.497	-15.535.329
Toegestane kasgeldlimiet	3.683.907	3.683.907	3.683.907	3.683.907
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	**550.075**	**-3.683.907**	**-7.717.590**	**-11.851.422**

De renterisiconorm houdt in dat niet meer dan 20% van de langlopende geldleningen voor herfinanciering en/of renteherziening in aanmerking mag komen. Op basis van onderstaande tabel kan worden berekend dat in de komende vier jaar wordt voldaan aan deze norm.

Renterisiconorm en renterisico's vaste schuld meerjarenraming 2011-2014

	Omschrijving	2011	2012	2013	2014
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0	0
2	Netto renteherziening op vaste schuld (1a-1b)	0	0	0	0
3a	Nieuwe aangetrokken vaste schuld (incl herfinanc.)	16.000.000	11.000.000	6.500.000	10.000.000
3b	Nieuwe verstrekte lange leningen	0	0	0	0
4	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a-3b)	16.000.000	11.000.000	6.500.000	10.000.000
5	Betaalde aflossingen	2.020.447	6.020.447	2.220.447	9.720.447
6	Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	2.020.447	6.020.447	2.220.447	9.720.447
7	Renterisico op vaste schuld (2+6)	2.020.447	6.020.447	2.220.447	9.720.447
	Renterisiconorm				
8	Stand van de vaste schuld per 1 januari	41.488.215	55.467.768	60.447.322	64.726.875
9	Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20%	20%	20%	20%
10	Renterisiconorm (8 * 9 /100)	8.297.643	11.093.554	12.089.464	12.945.375
	Toets renterisiconorm				
10	Renterisiconorm	8.297.643	11.093.554	12.089.464	12.945.375
7	Renterisico op vaste schuld	2.020.447	6.020.447	2.220.447	9.720.447
11	**Ruimte (+) / Overschrijding (-); (10-7)**	**6.277.196**	**5.073.107**	**9.869.017**	**3.224.928**

Financieringsbehoefte

Op basis van onderstaande tabel is berekend welke financieringsbehoefte de komende begrotingsperiode aanwezig zal zijn. Het verwachte financieringstekort wordt enerzijds overeenkomstig het eerder genoemde uitgangspunt eerst opgevangen met korte financiering tot aan de kasgeldlimiet, en anderzijds rekening houdend met de renterisiconorm met lange financiering van € 16 miljoen. De nieuw op te nemen geldlening is verwerkt in onderstaande tabel.

Financieringsbehoefte 2011-2014	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
Boekwaarde investeringen per 1-1 (Staat van activa)	70.080.106	82.449.230	86.914.785	90.965.754
Investeringen IP-plan 2011-2014				
- nieuw beleid	8.378.500	1.151.275	1.880.000	155.000
- vervangingsinvesteringen	7.057.300	6.734.209	5.796.817	5.556.479
Totaal investeringen	15.435.800	7.885.484	7.676.817	5.711.479
Afschrijvingen				
- afschrijvingen Staat van Activa	-3.018.832	-2.861.392	-2.809.793	-2.752.184
- afschrijvingen IP-plan 2011-2014 nieuw beleid	-20.859	-247.088	-271.714	-310.439
- afschrijvingen IP-plan 2011-2014 vervangingsinvesteringen	-26.984	-311.450	-544.341	-831.667
Totaal afschrijvingen	-3.066.675	-3.419.930	-3.625.848	-3.894.290
Totale boekwaarde investeringen	82.449.230	86.914.785	90.965.754	92.782.942
Begroot tekort	-2.633.639	-3.643.022	-4.445.353	-3.536.020
Totaal benodigd vermogen per 31-12	**85.082.869**	**90.557.807**	**95.411.107**	**96.318.962**
Financiering				
- langlopende leningen	41.488.215	55.467.768	60.447.322	64.726.875
- herfinanciering		4.000.000		7.500.000
- aflossing geldlening	2.020.447-	6.020.447-	2.220.447-	9.720.447-
- reserves	20.774.263	21.018.164	21.042.010	21.657.575
- voorzieningen	5.367.847	5.611.827	5.860.641	6.114.464
Totaal financiering	65.609.878	80.077.313	85.129.525	90.278.467
Financieringstekort	-19.472.992	-10.480.494	-10.281.581	-6.040.495
Financiering kort (max. kasgeldlimiet)	-3.603.356	-3.603.356	-3.603.356	-3.603.356
Financiering lang	-15.869.636	-6.877.138	-6.678.226	-2.437.140
Nieuw op te nemen geldlening	**16.000.000**	**7.000.000**	**6.500.000**	**2.500.000**

Rente-omslagpercentage

Het rente-omslagpercentage is voor 2011 berekend op 3,07% (zie tabel). Dit is 0,58% onder het rekenpercentage van 3,65%. Het voordeel is in de exploitatie verwerkt.

Rente-omslag begroting 2011

Boekwaarde investeringen per 31-12-2011		82.449.230
Financiering:		
- langlopende leningen per 31-12		39.467.768
- reserves per 31-12		20.774.263
- voorzieningen per 31-12		5.367.847
Totaal financiering		65.609.878
Begrotingstekort		2.633.639-
Financieringstekort		19.472.992
Financiering kortgeld		3.603.356
Financiering langgeld		15.869.636
Aan te trekken geld		19.472.992
Rente		
Rente vaste geldleningen		1.831.126
Rente kortgeld	1,44%	51.888
Rente financieringstekort	4,00%	634.785
Totaal rente		2.517.800
Af: Activa met een afwijkend rente:		
- CAI		223.710
- Reiniging incl.tractie		81.445
- Riolering		595.175
Totaal activa met een afwijkende rente		900.330
Via renteomslag te verdelen		1.617.470
Boekwaarde investeringen per 1-1-2011		70.080.106
Af: Boekwaarde Activa met een afwijkende rente:		
- CAI		4.184.318
- Reiniging incl.tractie		1.508.850
- Riolering		11.671.187
Totaal boekwaarde 1-1 activa met een afwijkende rente		17.364.355
Boekwaarde 1-1-2011 renteomslag		52.715.751

Het renteomslagpercentage bedraagt:	**3,07%**

Debiteurenbeleid

Bij de inning van debiteuren wordt gewerkt met een incassobureau indien de desbetreffende debiteuren na herhaaldelijk aanmanen de openstaande facturen niet voldoen. In de tussenrapportages wordt verslag gedaan van de stand van zaken omtrent de openstaande posten en de acties die daarop uitstaan. Indien debiteuren oninbaar blijken te zijn, komen deze ten laste van de voorziening dubieuze debiteuren, waarmee dit debiteurenrisico verrekend kan worden.

4.4 Bedrijfsvoering

De paragraaf bedrijfsvoering richt zich op de ondersteuning van de uitvoering van de programma's uit de programmabegroting. Waar de programma's zich met name richten op de maatschappelijke doelstellingen en effecten, richt de bedrijfsvoering zich op de interne organisatie. In deze paragraaf gaan wij achtereenvolgens in op:

- Missie
- Formatie
- Personeelsbeleid
- Loon- en personeelskosten
- Informatisering & automatisering
- Kwaliteitszorg, planning & control en rechtmatigheid
- Communicatie

Missie

De gemeenteraad stoelt haar beleid op de missie "Dorpen tussen groen en stad". Deze missie is gericht op het behoud van het relatief kleinschalige dorpse karakter en behoud en versterking van het omringende groene landschap met grootstedelijke voorzieningen onder handbereik. Ook voor de ambtenaren van onze organisatie is deze missie uitgangspunt voor hun dagelijks functioneren. Daarbij ondersteunt de ambtelijke organisatie het gemeentebestuur op een integere en daadkrachtige wijze waarbij we ons laten leiden door de volgende principes:

- wij zijn een naar buiten gerichte organisatie
- wij bieden hoogwaardige dienstverlening
- wij zijn een eigentijdse werkgever
- wij plannen onze werkzaamheden en werken integraal
- wij hebben aandacht voor goed management
- wij zijn een netwerkorganisatie die gebruik maakt van expertise en schaalvoordelen door samenwerking.

Om invulling te geven aan deze leidende principes dienen alle medewerkers de competenties te hebben die nodig zijn om onze missie een succes te maken. Onze kerncompetenties zijn:

Klantgerichtheid:	Denken en handelen vanuit de vraag en behoefte van de klant. Onderzoeken van wensen en behoeften van de klant en hier ook naar handelen.
Kwaliteitsbewustzijn:	Zich er van bewust zijn dat het te leveren product moet voldoen aan gestelde eisen, normen en prioriteiten en hier naar handelen. Verantwoording afleggen voor het gerealiseerde kwaliteitsniveau. Streven naar continue kwaliteitsverbetering.
Samenwerken:	Bijdragen aan een gezamenlijk resultaat door een optimale afstemming tussen de eigen kwaliteiten en belangen én de kwaliteiten en belangen van anderen.
Omgevingsbewustzijn:	Het volgen van relevante ontwikkelingen in de omgeving van de organisatie en het benutten van deze kennis ten behoeve van de organisatie of het vakgebied.

De wens van het college om met minder middelen meer te doen stelt hoge eisen aan de efficiency van de ambtelijke organisatie. Om deze reden richten de managers zich op een strakke aanpak van bijvoorbeeld het projectmatig werken. Meer doen met krappere budgetten veroorzaakt druk en spanningen, bijvoorbeeld bij het moeten maken van afwegingen tussen diverse, elk op zich terechte verzoeken van burgers en bestuurders. Medewerkers moeten zich hierin kunnen bekwamen en leren omgaan met het hanteren van de onvermijdelijke spanningen.
Ook de eventuele keuze om van uitvoerende gemeente te transformeren tot een regiegemeente vraagt aanpassingen in de ambtelijke organisatie. Het verhoogt de behoefte aan deskundigheden zoals strategisch en beleidsmatig denken, het onderhandelen met derde partijen die voor de gemeente het beleid uitvoeren en het tot stand brengen en sturen op prestaties en prestatiecontracten met derden. Zowel bestuur als ambtenaren moeten eraan wennen verantwoordelijk te blijven voor de kwaliteit van uitvoering van overheidstaken terwijl die uitvoering feitelijk in handen is van derden.
Ondertussen blijft de samenleving hogere eisen stellen aan de manier en kwaliteit van dienstverlening. Naast "analoge " communicatie met burgers moeten medewerkers zich instellen op diverse vormen van digitale communicatiemogelijkheden. De eerstkomende jaren zullen alle vormen naast elkaar blijven bestaan. Of het nu gaat om het fysieke loket, brieven, telefoon, email, internetverkeer, sms, videoconferences of andere (nieuwe) interactieve communicatievormen, op al deze gebieden wordt van de medewerkers verwacht vaardig te zijn en onberispelijke kwaliteit van dienstverlening te leveren.

Formatie

De organisatie heeft een formatieomvang van 138,61 fte (full time eenheden) waarvan 2,69 fte bovenformatieve plaatsingen betreffen. Het BMC onderzoek van 2010 wijst uit dat de formatieomvang van Albrandswaard aanmerkelijk lager is dan de formatieomvang van referentiegemeenten. Ten opzichte van het onderzoek dat in 2007 door TMOP is gedaan, blijkt echter wel dat het verschil met de referentiegemeenten is afgenomen. Ook de referentiegemeenten hebben hun personeelsbestand ingekrompen maar minder vergaand dan onze gemeente.

Personeelsbeleid

Personeelsbeleidsplan.
In 2010 is een start gemaakt met het formuleren van het personeelsbeleid van de gemeente Albrandswaard in een Personeelsbeleidsplan. Met dit personeelsbeleid beogen we de komende jaren een organisatieontwikkeling naar een cultuur waarbij medewerkers zich verantwoordelijk voelen en verantwoordelijk zijn voor hun werkzaamheden, waar afspraken op tijd worden nagekomen, waar men pro-actief is en samenwerkt. Waar medewerkers trots zijn op en betrokken zijn bij de eigen organisatie en waar men zich inleeft in de wensen en behoeften van inwoners bedrijven en instellingen, de medewerkers zijn gericht op participatie van onze burgers. En waarbij een goede balans is tussen werk en privé. Leidinggevenden zijn duidelijk in hun wensen en verwachtingen. Zij geven constructief feedback en stimuleren en motiveren medewerkers en spreken aan hen aan op ongewenst gedrag. Medewerkers zijn de managers van hun eigen loopbaan en leidinggevenden ondersteunen hierbij. In 2011 zal verder vorm en uitvoering worden gegeven aan het Personeelsbeleidsplan.

Functiewaardering
De VNG ontwikkelt in overleg met de vakbonden een sectoraal systeem voor functiewaardering. Eenduidigheid en transparantie in de functiewaardering kan mobiliteit in de sector vergroten. De gemeente Albrandswaard is geselecteerd als een van de pilotgemeenten welke betrokken zijn bij de ontwikkeling en implementatie van dit systeem. Het streven is dat op 1 april 2011 het functiegebouw gereed is. Vervolgens kunnen we een overstap maken naar het nieuwe systeem.

Gesprekscyclus
Een van de speerpunten in 2011 is de gesprekscyclus van leidinggevenden met medewerkers. Door vaststelling van de “Regeling Personeelsbeoordeling en Ontwikkeling Albrandswaard” zal hernieuwde aandacht worden gevraagd voor het doel van deze periodieke gesprekken. Overeenkomstig de doelstelling van de organisatieontwikkeling zoals hiervoor beschreven zal met name het ontwikkel-aspect krijgt meer accent krijgen.

Opleidingsbeleid
Ontwikkeling heeft binnen de gemeente Albrandswaard bijzondere aandacht. Door de kennis en vaardigheden van medewerkers af te stemmen op de te behalen doelstellingen is het mogelijk om deze doelen ook daadwerkelijk te realiseren. Een goed opleidingsbeleid faciliteert in deze behoefte. Het opleidingsbeleid wordt in 2011 herzien en gericht zijn op de kaders zoals beschreven in het Personeelsbeleidsplan.

Op dit moment is het opleidingsbudget berekend op 2% van de loonsom. Om ontwikkelmogelijkheden aan te bieden moet het opleidingsbudget in de komende jaren worden verhoogd tot een maximum van 4% van de totale loonsom. Gelet op de huidige financiële situatie wodt opleidingsbudget op 2% van de loonsom gehandhaafd.

Ziekteverzuimbeleid
Bij de aanbesteding van de Arbodienst (Maetis bv.) is als doelstelling geformuleerd dat de gemeente Albrandswaard naar een ziekteverzuimpercentage en een meldingsfrequentie wil dat op het landelijke gemiddelde ligt van vergelijkbare gemeenten.

De maatregelen van de afgelopen jaren hebben nog niet geleid tot een gewenste daling van het percentage. Het ziekteverzuimpercentage van 2010 ligt boven het landelijke gemiddelde van referentiegemeenten. Het terugdringen van ziekteverzuim is daarom een belangrijk aandachtspunt voor de komende periode. Gemeente Albrandswaard heeft als doelstelling om het ziekteverzuimpercentage te verlagen naar het landelijk gemiddelde van vergelijkbare gemeenten te weten 4,1%. Het streven is om deze norm te behalen in 2013.

Het management speelt een belangrijke rol bij het terugdringen van het ziekteverzuim. Om het management hierin te ondersteunen wordt in 2011 een training verzuimbegeleiding en –beheersing georganiseerd. Deze training vormt een onderdeel van het management development traject.

Daaraan gekoppeld vormen de verzuimcijfers maandelijks een vast agendapunt van het managementteamoverleg. De bedrijfsarts wordt twee keer per jaar uitgenodigd om het ziekteverzuim te evalueren met het managementteam.

Loon- en personeelskosten

	2010	2011
Gemeenteraad	€ 197.765	€ 249.539
Griffie	€ 190.497	€ 184.782
College	€ 393.808	€ 447.365
Voormalig personeel en bestuurders	€ 404.029	€ 437.312
Ambtelijk apparaat	€ 7.734.925	€ 7.880.321
Totale loonkosten	**€ 8.921.023**	**€ 9.199.319**

De afwijking in de loonkosten ten opzichte van 2010 worden vooral veroorzaakt door de (van rijkswege) verhoogde vergoedingen voor raadsleden en de burgemeester. Verder heeft er een uitbreiding van het college plaatsgevonden met een wethouder van 0,5 fte. Ingevolge de bestuurswisseling in 2010 zijn ook de lasten voor voormalig bestuurders toegenomen.

Informatisering & automatisering

BAR ICT infrastructuur en het gemeenschappelijk beheer.
De gemeenschappelijke BAR-ICT infrastructuur is in 2010 succesvol gerealiseerd. De drie gemeenten hebben daarmee een toekomstvaste, kwalitatieve en efficiënte oplossing gecreëerd. Zo is de technische basis gelegd voor een verdere samenwerking in BAR verband.

Mogelijkheden voor een efficiënter gemeenschappelijk beheer van de BAR ICT infrastructuur worden bestudeerd. Een gemeenschappelijk beheer biedt kansen om met de schaarser wordende deskundige mensen en middelen van de individuele organisaties een kwalitatief hoogwaardige en efficiënte beheerorganisatie op te zetten. Deze beheerorganisatie biedt groeipotentieel voor de individuele medewerkers en is daarmee ook een aantrekkelijke werkgever bij het vasthouden van het eigen personeel en de werving van nieuw personeel in het geval van vacatures. Hier staat tegenover dat de organisaties door sharing van elkaars deskundigheden en middelen steeds intensiever met elkaar vervlecht raken. Dat vraagt om bestuurlijke afwegingen en keuzes.

Digitale post en documentenverwerking.
Nu het digitale post en documentensysteem Verseon is geïmplementeerd zullen wij de digitalisering van onze werkprocessen verder uitbouwen. Zo zal het proces van het Meldpunt als eerste verder worden gedigitaliseerd waardoor en een nog betere (interne) afhandeling van de melding zal plaatsvinden. Naast de postverwerking is het ook van groot belang dat het gemeentearchief vergaand wordt geactualiseerd en daarnaast wordt gedigitaliseerd. Van rijkswege wordt er steeds meer kwaliteitseisen qua inhoud en bereikbaarheid gesteld aan het gemeentearchief. Zo dient b.v. in het kader van de Wet Basisadministratie Adressen en Gebouwen (BAG) de gemeente binnen 4 uur een brondocument uit hun archief te leveren. Door deze wetgevingen is het noodzakelijk om het gemeentearchief klaar te maken voor de toekomst. Dit betekent: dat achterstanden weggewerkt dienen te worden, dat de toegankelijkheid moet worden verbeterd. (juiste wijze van archiveren) en dat dossier gedigitaliseerd moeten worden. Voor deze wettelijke kwaliteitslag is een investering van circa € 250.000,- nodig.

Vervangingsinvesteringen.
In de voorgaande jaren is er minder aandacht geweest voor de meerjarige ICT vervangingsinvesteringen. Daardoor werd er vaak op ad-hoc basis vervangen. Dit jaar zijn de meerjarige ICT vervangingsinvesteringen in kaart gebracht en meegenomen in de programmabegroting.

Het Informatiebeleidsplan 2008-2012.
Naast de werkzaamheden die voortkomen uit de vervangingsinvesteringen zal de agenda tot en met 2012 grotendeels bepaald worden door de projecten uit het Informatiebeleidsplan en het Nationaal Uitvoerings Programma (NUP). De voortgang wordt aan de raad gerapporteerd in de 2e tussenrapportage. Belangrijke succespunten zijn onder andere de oplevering van de basisregistraties Adressen, Gebouwen en Personen en de WION (Wet Informatievoorziening Ondergrondse Netten). Daarnaast moeten de projecten uit het Informatiebeleidsplan qua beheer en uitvoering op de vakafdelingen geborgd worden.
Om de dienstverlening aan de burger verder te optimaliseren worden stappen gezet om te komen tot een Klant Contactcentrum (KCC). De raad kan daarover in het 1e kwartaal 2011 een startnotitie verwachten.

Kwaliteitszorg, planning & control en rechtmatigheid

In 2010 is er doorgegaan met een onderzoek hoe de programmabegroting kan worden verbeterd.
Dit dient vooral een antwoord te gaan geven op de vraag hoe de begroting:
a. meer kan bijdragen aan de control van beleid, en
b. beter leesbaar kan worden gemaakt.

In 2011 zal dit doorlopende en meerjarige onderzoek verder worden opgepakt, terwijl de eerste uitkomsten al zichtbaar zijn in de begroting 2011-2014. Hierna zullen de verdere aanbevelingen en verbeteringen uit dit onderzoek ook worden doorgevoerd in de overige budgetproducten.

Verder zullen de aanbevelingen van de commissie voor bezwaar en beroepschriften, welke zij hebben weergegeven in hun jaarverslag, worden opgepakt om de juridische kwaliteitszorg verder te kunnen verbeteren. Tot slot zal ook in 2011 een artikel 213A onderzoek plaatsvinden.

Communicatie

Er was reden genoeg voor een update van het gemeentelijk beleidskader op het gebied van communicatie in 2010. Het nieuwe beleidsplan externe communicatie 2010 - 2012 beschrijft de plaats van communicatie binnen onze organisatie, in samenhang met andere documenten als het coalitiedocument, het college uitvoeringsprogramma en het organisatieplan. In 2011 worden veel aanbevelingen uit het plan nader uitgewerkt. Ook staat een beleidsplan intern communicatiebeleid op het programma.

Mensen zijn mondiger. Ze willen meepraten, meedenken of meedoen. Ze hebben hun eigen kanalen om aan informatie te komen. Burgers zitten vaak niet te wachten tot het moment dat de gemeente hen wat voorlegt. Aan de andere kant willen ze wel graag door de gemeente goed geïnformeerd worden als bijvoorbeeld hun wijk op de schop moet.
Een van de belangrijkste uitdagingen voor 2011 is het volledig implementeren van het burgerparticipatiebeleid, dat in 2010 is opgesteld, binnen de organisatie. Bij burgerparticipatie gaat het er om dat burgers, ondernemers en organisaties actief bijdragen aan de voorbereiding van beleid en de uitvoering ervan. Wij zijn er van overtuigd dat beleid dat wordt voorbereid samen met burgers en veel groter draagvlak heeft. Ook rekenen wij er op dat de kwaliteit van ons beleid en de uitvoering toeneemt door inbreng van (praktijk)kennis van burgers. Door verbindingen te leggen met en tussen burgers verkleinen wij de onderlinge afstand en vergroten wij het wederzijds vertrouwen.

De ontwikkeling van internet gaat door. Web 2.0 wordt omschreven als de tweede fase, waarin het World Wide Web verandert van een verzameling websites in een platform met interactieve webapplicaties. Met Web 2.0 verandert internet als dienstverleningskanaal én als communicatiemiddel. Dit vraagt om een actuele en brede kennis van internettoepassingen binnen de organisatie op deze twee terreinen. In 2011 verbeteren wij onze website verder.

4.5 Verbonden partijen

Deze paragraaf heeft betrekking op samenwerkingsverbanden waarmee de gemeente zowel een bestuurlijke als een financiële relatie heeft.

Visie

Samenwerking met derden kan onze bestuurskracht versterken. Wij zoeken daarom bewust naar samenwerkingsvormen die onze doelstellingen optimaal kunnen realiseren. Verbonden partijen dienen het publiek belang en/of het belang van de gemeentelijke organisatie. Wij voeren daarop krachtig de regie zodat de gemeentelijke dienstverlening effectief en efficiënt wordt uitgevoerd. Er wordt op toegezien dat de kosten van deelname worden beheerst.

Beleidskaders

- Financiële verordening Albrandswaard;
- Nota verbonden partijen (vast te stellen in 2010);
- Koersdocument “BAR-goed”.

Relatie met programma’s

- Programma Burger en Bestuur.
- Programma Kennis en Welzijn.
- Programma Openbare orde en Veiligheid.
- Programma Middelen en Economie.
- Programma Buurt en Buitenruimte.

Beleid en ontwikkelingen

- Onderzoek naar de mogelijkheden om beleid van de BAR-gemeenten ten aanzien van de aansturing en beheersing van verbonden partijen af te stemmen.
- Bewaken ontwikkelingen rondom invlechting van RHRR en IBZ in de Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond.

Gemeenschappelijke regelingen

De gemeente neemt deel in de volgende gemeenschappelijke regelingen:

- Stadsregio Rotterdam. De stadsregio heeft tot taak een evenwichtige ontwikkeling van de regio op diverse terreinen, met name ruimtelijke ontwikkeling en verkeer & vervoer;
- Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde (NRIJ). Taken van het NRIJ: ontsluiting, ontwikkeling, aanleg en beheer van natuurgebieden ten behoeve van openluchtrecreatie;
- Koepelschap Buitenstedelijk Groen (KBG). Het Koepelschap houdt de regionale recreatieschappen materieel in stand;
- DCMR Milieudienst Rijnmond (DCMR). De DCMR oefent taken uit voor de gemeente op o.a. het terrein van de Wet milieubeheer;
- Regionale Hulpverleningsdienst Rotterdam-Rijnmond (RHRR). Gaat op in de Veiligheidsregio;
- Intergemeentelijke Brandweer Zuid (IBZ). Gaat op in de Veiligheidsregio;
- Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR);
- Volwasseneneducatie Rijnmond 2007 – 2010;
- Samenwerkingsverband Midden-IJsselmonde (OMMIJ);
- HALT Rotterdam-Rijnmond;
- Samenwerking Vastgoedinformatie, Heffing en Waardebepaling (SVHW);
- Samenwerkingsverband Sociale Zaken Albrandswaard – Ridderkerk.

Overige verbonden partijen

Daarnaast is de gemeente aandeelhouder in:

- ENECO Holding N.V. Eneco heeft tot taak de levering van gas en elektra in het werkgebied. Na invoering van de splitsingswet mag de gemeente 49% van haar aandelen in het netwerkbedrijf en alle aandelen in het productiebedrijf verkopen. De splitsingswet is nog niet in werking getreden en de splitsingsplannen van Eneco zijn ter beoordeling voorgelegd aan de Hoge Raad. De gemeente heeft 20.830 aandelen in Eneco. Het dividend is redelijk stabiel van omvang en wordt jaarlijks terughoudend geraamd en ingezet als structureel dekkingsmiddel;
- B.V. Gemeenschappelijk Bezit Evides. Deze vennootschap houdt 50% van de aandelen in Evides Holding. Evides levert (drink)water in de provincies Zuid Holland, Zeeland en Noord Brabant;
- N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen met een maatschappelijk belang. Gelet op de wijze waarop de BNG het openbaar belang behartigt zal de gemeente het aandelenbezit een duurzaam karakter laten behouden. De gemeente heeft 3.510 aandelen in BNG. Het dividend is redelijk stabiel van omvang en wordt jaarlijks terughoudend geraamd en ingezet als structureel dekkingsmiddel.
- Essendael Beheer B.V. Deze B.V. ontwikkelt de wijk Essendael.

4.6 Onderhoud kapitaalgoederen

Achtergrond

De gemeente beheert de openbare ruimte, waarin veel activiteiten plaats vinden, zoals wonen, werken en recreëren. In deze paragraaf onderhoud kapitaalgoederen wordt aangegeven wat de kaders zijn waarbinnen het onderhoud van deze kapitaalgoederen plaats dient te vinden. Deze paragraaf is te bezien als een verdere uitwerking van het programma Buurt en Buitenruimte.

Binnen de openbare ruimte bezit de gemeente Albrandswaard de volgende kapitaalgoederen;

- Het openbaar groen
- Wegen, straten en pleinen binnen de bebouwde kom
- Gemeentelijke riolering
- Gemeentelijke gebouwen
- Waterbodems, beschoeiingen, bruggen en openbare kunstwerken
- Verkeer- en straatnaamborden
- Openbare verlichting
- Speelvoorzieningen
- Straatmeubilair

Beleidskaders

Het beleid voor het onderhoud kapitaalgoederen is onder ander opgenomen in de beleidsnota's Groenbeleidsplan, Gemeentelijk Rioleringsplan, het Wegen categoriseringsplan, Speelruimtebeleidsplan en het programma Duurzaam Veilig en de beheerplannen voor wegen, riolering, groenvoorziening, straatreiniging en verkeersmiddelen, bruggen, openbare verlichting en gebouwen. In de nota "Beheerplannen openbare ruimte Planning 2005-2011" is het onderhoud tot en met 2011 vastgelegd. Deze is bij raadsbesluit van 24 maart 2005 vastgesteld.

Het onderhoud van deze kapitaalgoederen en de beschrijving van de kwaliteit zijn of worden opgenomen binnen beheerprogramma's. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de jaarlijkse lasten.
Zoals voor alle beheerplannen, geldt voor deze plannen dat de beschikbare middelen op gespannen voet staan met de het gewenste kwaliteitsniveau. Op basis van de nieuwe beheersverordening (art 212 Gemeentewet) zijn aan de raad beheerplannen aangeboden over het onderhoud aan de verschillende categorieën kapitaalsgoederen. Hieronder wordt op de stand van zaken ingegaan en kan door de raad de kaders voor het toekomstig beleid worden uiteengezet.

Zorg voor de openbare ruimte

Planmatige aanpak van de openbare ruimte is vanaf 2005 mogelijk geworden door het vaststellen van verschillende beheerplannen.
Het beheer van de openbare ruimten is centraal ondergebracht bij de Klantgroep Gebruikers Openbare Ruimte. In 2009 is een tussenrapportage opgesteld over de voortgang en stand van zaken om het gewenste eindbeeld in 2011 te kunnen realiseren en welke inspanningen nog verricht moeten worden om dat te bereiken. Met deze zogenaamde nulllijn is tevens de volgende stap gezet voor het opstellen van het nieuwe beheerprogramma voor de herzien planperiode tot 2013.

Doelen:

- Politieke kwaliteitssturing (streefbeelden en niveaus) mogelijk maken;
- Voldoen aan wettelijke veiligheidsnormen (productaansprakelijkheid);
- Budgetbeheersing;
- Integrale afstemming tussen beheeractiviteiten;
- Termijnplanning voorhanden;
- Voldoen aan de eisen van de provincie;
- Integrale aanpak van de taakvelden om hiermee een efficiëntieslag te behalen.

Beheerplannen
Aan de hand van de uitkomsten van de operationele beheerplannen en een prognose van de beheerkosten van de beheerplannen is tot en met 2013 een onderhoudsplanning opgesteld en zijn hiervan de onderhoudsbudgetten geraamd.
Met het vaststellen van de beheerplannen openbare ruimte is ook een keuze gemaakt in de te hanteren kwaliteitsniveaus.
Voor het hanteren van de kwaliteitsniveaus heeft de landelijk erkende CROW-normeringen de voorkeur gekregen.
De budgetruimte heeft geleid tot een matig maar acceptabel kwaliteitsniveau, waarbij het besluit tot vervanging van de bestratingsmaterialen zal leiden tot een hoger kwaliteitsbeeld van de wijk.

Wegen
De onderhoudsplicht van wegen binnen de bebouwde kom valt onder de Wegenwet. Van de gemeente wordt als wegbeheerder verwacht voldoende te doen aan het onderhoud van de wegen in ruime zin. Onvoldoende zorg hiervoor leidt tot klachten van gebruikers van de buitenruimte en mogelijk tot schadeclaims.
De financiering van het kleinschalig onderhoud en/of reconstructies van het totale wegenbestand is vanaf 2005 voor de toekomst inzichtelijker en beheersbaar geworden. De onderhoudstoestand van de wegen in relatie tot het beschikbare budget is hierbij onderbouwd.
Bij de opzet van het beheerprogramma is mede gerekend met een gebiedsgerichte inhaalslag binnen 6 jaar van de onderhoudsachterstand.

Kwaliteit:
Uitgangspunt voor het wegen beheerplan is het CROW kwaliteitsniveau 2 (minimaal). Bij dit kwaliteitsniveau wordt gerekend met herbestrating van de aanwezige materialen. Vanuit het oogpunt van duurzaamheid is gekozen om, indien noodzakelijk, funderingslagen aan te brengen c.q. te verbeteren ter voorkoming van spoorvorming.
Uit oogpunt van esthetische kwaliteit is zeker in de oudere wijken gekozen voor het toepassen van nieuwe steenachtige materialen met een lange kleurechte levensduur.

Budget:
Voor de uitvoering van het wegen beheerplan is voor het jaar 2011 € 500.000,- beschikbaar. Tevens is voor de reconstructies een kapitaaluitgaaf in het investeringsplan 2011 opgenomen van € 3.900.00,-.
Om incidenteel onderhoud uit te voeren, vooral in het nieuwe areaal, is de reserve Herbestraten beschikbaar.

Riolering
De gemeentelijke taken op het gebied van de riolering zijn gebaseerd op de Wet Milieubeheer.
Bij de uitvoering van deze wettelijke verplichting is gemeentelijke beleidsruimte aanwezig. Voldaan moet worden aan de richtlijnen van de waterkwaliteitsbeheerder (t.w. het Waterschap Hollandse Delta). Onvoldoende zorg voor het gangbaar houden van het rioolstelsel kan leiden tot slechte afvoer van hemel- en afvalwater, overlast van water op straat en schadeclaims.

Afkoppelen van verhard oppervlak van de riolering blijft voorlopig een belangrijke bijdrage leveren aan het verminderen van de vuiluitworp vanuit de riolering naar het oppervlakte water, zeker gezien de verwachte klimaat veranderingen.
Het huidige rioolsysteem is geheel in kaart gebracht. Op basis van de hiermee verkregen informatie is het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) opgesteld. Dit plan vormt de basis voor verder planvorming van rioolwerkzaamheden in de komende jaren. De beschreven acties van dit GRP zijn verwerkt in de integrale beheer aanpak. In het beheerplan riolering zijn de uit te voeren werkzaamheden beschreven voor de komende jaren, met de daarbij benodigde investeringskredieten.

Kwaliteit:
Volgens landelijk afgesproken maatstaven wordt ten aanzien van de kwaliteit van rioolstelsels niet gesproken in termen van kwaliteitsnormen zoals bij wegen, groen en straatreiniging maar van schadeklassen. Voorbeeld van deze schadeklassen zijn: scheurvorming in buizen, wortel-ingroei, axiale verzakking en zandinloop.
De onderhoudskwaliteit steunt dan ook niet zo zeer op (politiek/bestuurlijke) keuzes over intensief, gewoon of extensief onderhoud. De beslissing tot vervanging of renovatie is gebaseerd op de uitkomsten van een concrete rioolinspectie (met videocamera), waarbij de bevindingen worden uitgedrukt in genoemde schadeklassen. De levensduur van de riolering, die normaliter 40 tot 50 jaar mee moet kunnen gaan, en concrete klachten (bijv. over wegverzakkingen) vormen vaak de aanleiding voor het verrichten van deze inspecties.

Budget:
Voor uitvoering van het riool beheerplan is voor het jaar 2011 € 1.428.000,- beschikbaar aan vervangings- en reconstructie investeringen. De exploitatielasten voor het gehele onderhoud aan riolen en gemalen bedraagt voor 2011 € 1.703.000,-.

Aandachtspunt:
Het rioolwater van Portland wordt via het rioolstelsel van de gemeente Barendrecht tegen aanzienlijke kosten rechtstreeks naar de zuivering Heinenoordtunnel gebracht zonder het Albrandswaardse stelsel te belasten. In 2010 is een overleg opgestart met de gemeente Barendrecht over de vergoedingen voor het afvoeren van afvalwater via het rioolstelsel Barendrecht.
Bij verdere uit- en inbreiding binnen de gemeente zullen er maatregelen getroffen moeten worden om niet over de capaciteitsgrens van 1.000 m3 p/uur te komen. Afkoppeling van het hemelwater in bestaande gebieden geven capaciteit voor puur te zuiveren afvalwater. Binnen de beheerplannen wordt zoveel als mogelijk hierop ingespeeld bij rioolvervanging.

Gebouwen
Het bureau Planon heeft van alle gemeentelijke gebouwen het onderhoudsniveau in beeld gebracht. Met de gegevens uit dit onderzoek is een beheerplan voor de gemeentelijke panden, scholen en de strategische panden opgesteld met de te verwachten onderhoudskosten. Met deze gegevens is een onderhoudsprogramma opgesteld.
In juni 2007 is het planmatig onderhoud van alle gemeentelijke gebouwen inclusief de klachten afhandeling uitbesteed aan een daartoe gespecialiseerd bedrijf. Voor de periode 2011 zal het uitgestelde planmatige onderhoud (in verband met de uitgavenstop) aanbesteed worden.

Kwaliteit:
Ten aanzien van de kwaliteitsnorm voor gemeentelijke gebouwen worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:
- Het op planmatige wijze uitvoeren van regulier onderhoud met materialen van gelijkwaardige kwaliteit;
- Het hanteren van instandhouding onderhoud bij passief onderhouden gebouwen.

Budget:
Voor het regulier onderhoud van de gemeentelijke gebouwen is volgens het gebouwenbeheerplan voor het jaar 2011 € 273.613,- beschikbaar.

Verkeer- en straatnaamborden
Het doel van dit beheerprogramma is het implementeren van gegevens, waarbij een digitaal beheersysteem voor verkeerszaken is opgebouwd, aan de hand waarvan kan worden uitgevoerd, geregistreerd en beheerd. Dit beheerplan is ook in maart 2005 vastgesteld en inmiddels operationeel. Jaarlijks wordt het gehele bordenbestand gecontroleerd en onderhouden aan de hand van het beheersysteem.

Kwaliteit:
Voor verkeersmiddelen is geen landelijk afgesproken kwaliteitsnormering systeem ontwikkeld.
Bij verkeersmiddelen (verkeers- en straatnaamborden) heeft het begrip kwaliteit betrekking op:
- Veiligheid: het juiste bord op de juiste plaats;
- Zichtbaarheid: technische normen voor reflectie.

Deze onderdelen zijn derhalve in het beheerplan verwerkt.

Budget:
Voor uitvoering van het beheerplan verkeersmiddelen is voor het jaar 2011 € 315.000,- beschikbaar.

Groen
Het bestaande in 1997 door de DG Groep opgeleverde groenbeheersysteem is in 2009 geactualiseerd. Een niet onbelangrijk onderdeel van het systeem is het toekennen van de onderhoudsniveaus.
De informatie uit het groenbeheersysteem wordt gebruikt als sturingsinformatie voor het openbaar groen. Hierdoor zal het inzicht in het onderhoud van het openbaar groen in de gemeente sterk toenemen. Het in 2009 vastgestelde Groenbeleidsplan is leidend ten aanzien van de maatregelen voor het behoud en versterking van het groen en bomen.

Kwaliteit:
Ten aanzien van de kwaliteitsnorm voor openbaar groen wordt in onze gemeente kwaliteitsniveau 2-3 (normaal tot goed) gehanteerd. Dit past bij het streven om een “groene gemeente” te willen zijn en voldoet aan de visie ten aanzien van sociale veiligheid en milieu.
Opgemerkt dient te worden dat gezien de hiervoor noodzakelijk budgetten de kwaliteit dichter bij 2 “normaal” en verder van 3 “goed” ligt. Het verbod van het bestrijdingmiddel Casoron, wat binnen de gemeente wordt ingezet voor de bestrijding van onkruid, heeft tot gevolg dat deze bestrijding meer handmatig(schoffelen) zal moeten geschieden. Het niet meer mogen gebruiken van dit bestrijdingmiddel vergt een extra arbeidsinzet van circa € 100.000,- om het gewenste kwaliteitsniveau te waarborgen.

Budget:
Voor de exploitatie van het gemeentelijk groen is volgens het groenbeheerplan voor het jaar 2011 € 2.093.000,- beschikbaar.

Aandachtspunt:
In het Bomenstructuurplan staan aanbevelingen genoemd ter versterking van de structuren binnen de gemeente. Voor de financiering hiervan wordt een “groenfonds” gevormd dat gevoed wordt met vergoedingen ten laste van bouw en herontwikkelingsprojecten waarin bestaande bomen onvermijdelijk dienen te worden geveld. Overigens moeten hiervoor nog afspraken gemaakt worden met de afdeling bestuur in casu projectontwikkelaars.

Spelen

Alle speelruimten en speeltoestellen zijn beoordeeld en afgezet tegen de demografische ontwikkelingen binnen de gemeente. Dit is verwoord in het door de raad vastgestelde Speelruimteplan 2008 - 2020. Met het door de raad beschikbaar gestelde budget is een inhaalslag gemaakt met het plaatsen van speeltoestellen en het herinrichten van speellocaties. Op verzoek van de Raad wordt eerder genoemd Speelruimteplan worden herzien en inhoudelijk meer handvatten bieden om tot een gericht beheer van speelvoorzieningen te komen.

Kwaliteit:
Door de beschikbaar gestelde budgetten zal de kwaliteit in de loop der jaren zeker toenemen.

Budget:
Voor de exploitatie van speelruimten is voor het jaar 2011 € 251.000,- beschikbaar. Op grond van het BBV is de voorziening Speelvoorzieningen omgezet in een reserve. De storting in een reserve loopt niet via het product Onderhoud Speelvoorzieningen maar via programma algemene dekkingsmiddelen. Hierdoor is het beschikbare budget voor het product lager dan afgelopen jaar. Daarnaast is in 2010 eenmalig € 150.000,- beschikbaar gesteld voor het opzetten van een speeltuinvereniging in Portland.

In 2011 wordt € 102.000, - in de reserve speelvoorzieningen gestort om in de toekomst de kosten voor onderhoud en vervangen van de speelvoorzieningen in Portland mogelijk te maken.

Aandachtspunt:
Er moet in het speelruimteplanplan ruimte zijn voor het realiseren van burgerinitiatieven voor nieuwe speellocaties en het renoveren van bestaande speellocaties.

Straatreiniging

Voor de straatreiniging is conform landelijk vastgestelde normen beleid vastgesteld. Op basis van deze normen is een beheerplan opgesteld voor het vegen en schoon houden van de openbare ruimte. Het beheerplan werkt met schoonheidsgraden volgens het systeem van Nederland Schoon. Voor het bepalen van de gewenste beeldkwaliteit zijn beleidskeuzes gemaakt en vervolgens uitgewerkt in beheer- en uitvoeringsplannen (incl. RAW-bestekken). Het beheerplan straatreiniging inclusief het te hanteren kwaliteitsniveau is eveneens in maart 2005 vastgesteld. Binnen het onderdeel schoon houden van de openbare ruimte valt ook de onkruidbestrijding op verhardingen, dat zoals eerder aangegeven niet meer vanwege wettelijke maatregelen door spuiten gebeurd, maar door schoffelen

Kwaliteit:
Een schone leefomgeving heeft in onze gemeente een hoge prioriteit. Daarom wordt in de dorpscentra (winkelgebieden) kwaliteitsniveau A (schoon) als norm gehanteerd en voor het overige deel van de openbare ruimte kwaliteitsniveau B (matig schoon).

Budget:
De exploitatiekosten voor de uitvoering van het beheerplan straatreiniging zijn voor het jaar 2011 begroot op € 502.000,-.

Bruggen

Voor het beheren en onderhouden van de 61 bruggen is een beheerplan opgesteld en door de Raad in december 2007 - vastgesteld.
Ten aanzien van gemiddelde onderhoudskosten en levensduur van bruggen zijn geen landelijke normen vastgesteld. Reden hiervoor is dat dit per brug sterk afhankelijk is van de ligging, omgevingsaspecten en de toegepaste constructie. Door het ontbreken van deze normeringen is het nodig per object deze regelmatig monitoren d.m.v. inspectie. Hieruit kan het degeneratieverloop worden bepaald, het benodigde onderhoud en de frequentie ervan.

Kwaliteit:
Bij het opstellen van het beheerplan en het daarin opgenomen vervangingsplan zijn de hierna genoemde aspecten afgewogen:

- Veiligheid;
- Levensduurverlengend;
- Schoonhouden;
- esthetische aspecten;

Aan de hand van de verkregen basisgegevens, een technische inspectie en voorgaande uitgangspunten, is een beheerplan tot stand gekomen. Dit geeft inzicht wat en wanneer er aan onderhoud nodig is om de kwaliteit zoveel mogelijk te verkrijgen en te behouden. Het daarin opgenomen meerjarig vervangingsplan geeft aan waar, wanneer en wat vervangen zal moeten worden.

Budget:
De exploitatiekosten voor de uitvoering van het beheerplan bruggen is voor het jaar 2011 begroot op € 76.000,-. Voor grootonderhoud is een investering gepland van € 40.000,-

Openbare verlichting

Het beheerplan Openbare Verlichting formuleert uitgangspunten met betrekking tot:

- Sociale veiligheid;
- Verkeersveiligheid;
- Leefbaarheid en esthetica;
- Landelijke- en Europese normen/kwaliteit.

Bij het opzetten van de onderhoudsplanning zijn in eerste instantie de activiteiten bepaald die in de eerste 5 jaar moeten worden uitgevoerd voor het wegwerken van knelpunten en het inlopen van de onderhoudsachterstand.

Momenteel is de gehele openbare verlichtingsinstallatie voor het preventieve onderhoud uitbesteed aan een daartoe gespecialiseerd bedrijf.

Kwaliteit:
Bij het vaststellen van het beheerplan is rekening gehouden met de geldende wet – en regelgeving. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen regelgeving met betrekking tot de kwaliteit van de verlichting en die met betrekking tot verlichtingsmaterialen.
De verlichtingskwaliteit is niet via wettelijke of bindende bepalingen geregeld. De Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde (NSVV) heeft wel aanbevelingen opgesteld. De nieuwe Europese normen voor wegverlichting zijn hiervoor als uitgangspunt genomen.
De gemeente Albrandswaard volgt hierbij een tweesporen beleid ten aanzien van de te hanteren verlichtingsniveaus:

1. De openbare verlichting ten behoeve van nieuwe infrastructuur, binnen de bebouwde kom, dient te voldoen aan de richtlijnen gesteld in de NPR.
2. Langs wegen buiten de bebouwde kom zal op beperkte schaal openbare verlichting worden aangebracht, zogenaamde oriëntatie verlichting; indien de verkeersveiligheid daartoe aanleiding geeft zal een hoger verlichtingsniveau gehanteerd worden.

Uitgangspunt van de openbare verlichting is het voldoen aan de minimale verlichtingseisen die bij het zorg dragen voor veiligheid noodzakelijk zijn.

Budget:
De exploitatiekosten voor de uitvoering van het beheerplan Openbare verlichting is voor het jaar 2011 begroot op € 449.000,. Daarnaast is conform het vervangingsplan Openbare Verlichting voor 2011 € 139.000,- opgenomen in het investeringsplan 2011 – 2014.

4.7 Grondbeleid

Algemeen

In de paragraaf grondbeleid komt elk jaar aan bod hoe de gemeente de gereedschapskist met de vele instrumenten van het grondbeleid inzet om bestuurlijke doelen te bereiken. De bestuurlijke doelen liggen vast in vele visiedocumenten en beleidsnota's. De inhoud van deze gereedschapskist is de laatste jaren veranderd. Sinds 1 juli 2008 kennen we de nieuwe Wet Ruimtelijke Ordening (Wro) met daarin opgenomen de grondexploitatiewet, die het mogelijk maakt via een exploitatieplan de gewenste vorm van uitvoering af te dwingen bij een aan snee te brengen gebied. De Wet voorkeursrecht gemeenten is sinds 1 juli 2008 gewijzigd: de besluitvorming over bestendigheid is eenvoudiger geworden en de Onteigeningswet is sinds 1 april 2010 gewijzigd, waardoor de procedure sneller doorlopen kan worden.

Door de aanhoudende economische crisis is de inzet van deze verschillende instrumentaria projectspecifiek, waarbij het extra belangrijk is om scherp te blijven op kansen- en sturingsmogelijkheden om de risico's te verkleinen. Een nadrukkelijke rol is hierbij weggelegd voor het tijdig opstellen van diverse haalbaarheidsberekeningen (grondexploitaties) waarin de kansen en risico´s transparant gemaakt worden. Ook een goede procesaansturing op de diverse ruimtelijke ontwikkelingen zijn belangrijk om de risico's te beheersen en zullen dit begrotingsjaar verder verbeterd worden.

Het is evident dat juist in deze tijd deze haalbaarheidsberekeningen een grote waarde hebben voor met name de externe partijen. De diverse berekeningen zullen de gemeenteraad dan ook onder geheimhouding worden aangeboden om zo de onderhandelingspositie van de gemeente niet te schaden.

Structuurvisie en Grondbeleid

De Strategische Visie 2025 is in voorbereiding en zal als basis dienen voor de herziening van de nota grondbeleid. Vooralsnog en overeenkomend met de huidige nota Grondbeleid zal er alleen actief grondbeleid plaatsvinden bij een te verwachte financieel positief resultaat. Passief grondbeleid vindt plaats bij negatieve grondexploitaties en varianten op passief en actief grondbeleid zullen gezocht worden wanneer hierdoor de gewenste ontwikkeling haalbaar wordt en risico's hierdoor beter beheersbaar zijn (denkend aan bijvoorbeeld samenwerkingsverbanden).
Een wettelijke instrument bij actief grondbeleid is de Wet voorkeursrecht gemeenten of onteigening en het college zal indien nodig deze instrumenten gebruiken. Voorkeur blijft echter verwerving in onderling overleg.
Voor zelfstandige ontwikkelingen geldt dat de gemeente de mogelijkheid heeft om een exploitatieplan op te stellen om zodoende het kostenverhaal te regelen. Echter een exploitatieplan is niet nodig indien vooraf met de gemeente een overeenkomst is aangegaan. Doordat een overeenkomst financieel meer ruimte biedt heeft dit de voorkeur.

Uitgangspunten

- Sluitende grondexploitatie
- Sluitend geheel van alle grondexploitaties
- Het volgen van de werkwijze voor ruimtelijke ontwikkelingsprojecten

Sluitende grondexploitatie

Als uitgangspunt geldt dat elk ruimtelijk ontwikkelingsproject een sluitende grondexploitatie kent.

Sluitend geheel van alle grondexploitaties

Ondanks het uitgangspunt dat elke ruimtelijk ontwikkelingsproject een sluitende grondexploitatie dient te hebben, komt het voor dat projecten niet financieel sluitend zijn. Dit heeft vaak te maken met gewenste ontwikkelingen zonder voldoende opbrengstpotentie. Als aanvullend uitgangspunt geldt dat de positieve resultaten van de ruimtelijke ontwikkelingsprojecten de negatieve resultaten dienen te dekken. Het komende begrotingsjaar zal dan ook gebruikt worden om zorg te dragen dat de huidige positieve projecten de negatieve projecten dekt. Dit kan door het creëren van een aparte reserve waarin de positieve projecten hun afdracht in doen en waaruit de negatieve projecten worden gedekt. Hiermee wordt ook voorkomen dat de algemene reserve direct belast wordt met negatieve projecten en blijft hiermee constanter. Vanuit deze reserve kunnen ook voorinvesteringen van projecten worden gefinancierd en kan indien de reserve het toelaat strategische aankopen worden gedaan. Om inzicht te geven in de financiële stand van zaken van alle ruimtelijke projecten zal een Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) opgesteld worden. Het MPG geeft een overzicht van alle ruimtelijke projecten met daarbij de financiële resultaten in de tijd gesimuleerd. Hierdoor ontstaat er inzicht in wanneer voor projecten voorzieningen dienen te worden getroffen en wanneer financiële positieve resultaten worden behaald. Daarnaast worden in het MPG strategische overwegingen beschreven ten behoeve van optimalisaties.

Werkwijze Ruimtelijke Ontwikkelingsprojecten

Het college heeft in 2010 een werkwijze vastgelegd voor ruimtelijke ontwikkelingen. Deze werkwijze bestaat uit het opstellen van een startnotitie voor het aanvragen van een voorbereidingskrediet voor het maken van een projectplan en bij vaststelling van het projectplan een kredietvraag voor de verdere uitwerking van het project. In de startnotitie wordt kort een omschrijving gegeven van het eventuele project en wordt de besteding van het voorbereidingskrediet toegelicht. Met het voorbereidingskrediet wordt een plan van aanpak opgesteld (projectplan), waarin het project is omschreven, de haalbaarheid is getoetst, een planning is opgesteld en de organisatie is beschreven. Daarnaast worden nog diverse projectspecifieke onderdelen aangegeven. Op basis van het projectplan ontstaat een go of no go moment voor doorgang van het project. Dit zal aan de raad worden voorgelegd.

Grondexploitaties en projecten

Binnen de nu voorliggende programmabegroting zijn een aantal grondexploitaties opgenomen. Dit zijn de projecten Overhoeken III, Don Bosco en Poortugaal Centrum. Het project Poortugaal Centrum kent daarbij het grootste risico, doordat het een centrumgebied betreft.
Voor de grondexploitatie Essendael is een samenwerkingsverband aangegaan met Rabo Bouwfonds Ontwikkeling en is het geheel ondergebracht in een afzonderlijke besloten vennootschap. Ook de ontwikkeling van de locatie Portland is ondergebracht in het samenwerkingsverband met de gemeente Barendrecht (OMMIJ). Door deze manier van werken zijn de risico´s in deze grondexploitatie verdeeld over de participanten.
Voor Centrumontwikkeling Rhoon, Klepperwei en Binnenland zijn voorbereidingskredieten verstrekt en deze projecten zullen verder worden uitgewerkt met haalbaarheidsberekeningen.
Zoals in programma 4 aangegeven vindt hieronder een beschrijving van de diverse projecten plaats.

Buijtenland van Rhoon (Landschapspark)

Nu het bestemmingsplan is vastgesteld lopen er diverse beroepzaken. In dit begrotingsjaar zal duidelijk worden hoe hierop door de diverse partijen wordt gereageerd. Ook worden er diverse percelen aangeboden in het kader van de Wet Voorkeursrecht gemeenten waarop de organisatie zal reageren. Met de provincie loopt de afspraak dat alle kosten voor de afwikkeling van deze aanbiedingen voor rekening van de provincie zijn. In de tweede helft van 2011 zullen wij de gemeenteraad een stand van zaken notitie ten aanzien van de mogelijke grondverwervingen.
In het begin van 2011 wordt het uitwerkingsplan voor het natuurgebied opgesteld.

Centrumontwikkeling Rhoon

Wij zetten de realisatie van de centrumontwikkeling Rhoon voort. Voor de leefbaarheid van Rhoon en binding van koopkracht is deze impuls voor het dorpscentrum vitaal. Het tot stand brengen van de tweepolenstructuur blijft uitgangspunt. De economische recessie van dit moment verlangt een actievere rol van de gemeente dan alleen het uitoefenen van regie. Wij denken daarbij aan het aanjagen van de planontwikkeling. Inmiddels is gestart met de ontwikkeling van de locatie Albert Heijn. Voor de andere onderdelen, zoals locatie ‘Palsgraaf’ en de Rabobank wordt in het begrotingsjaar overleg met realiserende partijen om te komen tot daadwerkelijke planvorming.

Centrumontwikkeling Poortugaal

In 2011 wordt gestart worden met de bouw van de tweede supermarkt en de aanleg van de openbare infrastructuur. Bij de vormgeving van de locatie ‘Emmastraat’ laten wij de nieuwbouw aansluiten op de dorpse maat en de schaal van de historische kern. De bewoners van Poortugaal betrekken wij intensief bij de ontwikkelingen. De vastgestelde grondexploitatie wordt op reguliere basis herzien.

Essendael

De Essendael BV/CV ontwikkelt en realiseert de wijk Essendael conform de in het verleden gemaakte afspraken. De resultaten worden periodiek door de Essendael BV/CV gerapporteerd.

Don Bosco

De ontwikkeling rond het voormalig terrein Don Bosco is afgerond. De grondexploitatie blijft echter wel doorlopen gezien de nog te ontvangen bijdrage vanuit de Stadsregio.

Poortugaal-West

Nadat in 2010 het voorbereidingskrediet is goedgekeurd door de gemeenteraad is gestart met de verkenning van de mogelijkheden. Inmiddels is de boerderij Verhoef, Kerkstraat 25 aangekocht en zal in de eerste helft van dit jaar gestart worden met de restauratie van de buitenschil. In het vierde kwartaal van dit jaar zal bezien worden of de boerderij in gerestaureerde vorm verkocht kan worden waardoor een groot gedeelte van de investering terugverdiend kan worden.
In het tweede kwartaal wordt het projectplan en de grondexploitatie voorgelegd.

Polder Albrandswaard
Voor dit gebied ontwikkelen wij inrichtingsscenario's. De uiteindelijke keuze zal in het kader van de nieuwe structuurvisie Albrandswaard 2025 worden gemaakt.

OMMIJ
De OMMIJ is het samenwerkingsverband tussen de gemeenten Albrandswaard en Barendrecht voor de ontwikkeling van de Vinexlocaties Portland en Carnisselande. In het verleden zijn afspraken gemaakt over de ontwikkeling en realisatie van deze gebieden. De resultaten worden periodiek door de OMMIJ gerapporteerd.

Klepperwei
Door de gemeenteraad is eind 2010 het voorbereidingskrediet vastgesteld waarna gestart is met de gesprekken met de realiserende partij. In het begin 2011 wordt aan de gemeenteraad de uitkomsten voorgelegd van deze gesprekken die dan gezamenlijk met een projectplan en grondexploitatie aan de gemeenteraad zullen worden aangeboden.

Parkvisie
De ontwikkeling van de parkvisie wordt direct gekoppeld met de ontwikkelingen rond de nieuwe Klepperwei. Eind 2011 zal een voorstel worden gedaan voor de invulling van de parkvisie naar aanleiding van de voortgang rond de Klepperwei.

Integraal huisvestingsplan
Wij zorgen dat er inzicht is in vraag en aanbod rond accommodaties (onderwijs, gymnastiek, jeugd, peuterspeelzalen en kinderopvang). De resultaten brengen wij in de integrale toekomstvisie 2025 van onze gemeente in.

Overhoeken 3
Het plan Overhoeken 3 is in 2010 voor uitgifte gereed gekomen. Ook zijn een vijftal optie´s afgesloten. In dit begrotingsjaar worden de betreffende kavels overgedragen en wordt gestart met de bouw.

Binnenland
Voor het binnenland is eind 2010 duidelijkheid gekomen ten aanzien van de invulling. In ieder geval is duidelijk geworden dat de groene omhulling van het uit te geven terrein beheerd zal worden in het kader van de klimaatbuffer.
In de loop van het begrotingsjaar wordt het definitieve inrichtingsvoorstel voorgelegd.

Locatie Spui
Het is nog niet bekend wanneer de contractonderhandeling met de ontwikkelende partij en de overdracht van de grond kan plaatsvinden.

Erfpachtgronden:
In 2011 zal verder worden ingezet op afstoting van de nog resterende erfpachtgronden.

Financiële consequenties
Om het totale inzicht te verkrijgen in de financiële consequenties wordt in 2011 een MPG vastgesteld, waarbij dan duidelijk wordt wat de totale consequenties zijn van de gezamenlijke exploitaties.

Overzicht geprognosticeerde resultaten grondexploitaties
De grondexploitaties worden ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad waarna jaarlijkse herziening plaatsvindt.

Samenwerkingsverbanden
De ontwikkeling van plan Portland is ondergebracht in de Ommij. Dit is een samenwerkingsverband met de gemeente Barendrecht, waarbij het toekomstige exploitatieresultaat door beide gemeenten zal worden gedeeld.
In het kader van de ontwikkeling van de locatie Essendael is met een marktpartij medio 2005 een contract gesloten ten aanzien van de samenwerking. Het contract gaat uit van een PPS-constructie waarbij de deelnemende partijen gelijke rechten en plichten zullen hebben.

5 FINANCIELE BEGROTING

5 FINANCIELE BEGROTING

Zoals de titel al doet vermoeden wordt in deze samenvatting in het kort aangegeven welke (financiële)mutaties zich hebben voorgedaan in het begrotingsproces.

5.1 Financiële samenvatting

Onderstaand overzicht geeft op hoofdlijnen de financiële ontwikkelingen van eerdergenoemd proces.

Het saldo van de begroting 2011-2014 is tijdens het begrotingsproces als volgt tot stand gekomen:

	Omschrijving	2011	2012	2013	2014
	Saldo van de begroting 2011-2014	-1.194.645	-1.645.152	-1.378.604	-893.768
	Inzet incidentele middelen t.g.v. resultaat	530.000	790.000	246.000	246.000
1	Ombuigingsvoorstellen 2010-2013	779.000	887.500	1.138.000	1.131.315
2	Saldo 2e Tussenrapportage 2009	47.249	58.981	-13.646	-33.920
3	Tussentijds genomen besluiten	-1.860	-1.783	-1.705	-1.628
4	Saldo 1e Tussenrapportage 2010	-1.186.250	-1.208.768	-1.233.257	-833.149
5	Prijs-, loonwikkelingen ed.	-614.762	-644.454	-688.579	-621.399
6	Gevolgen meicirculaire Algemene Uitkering	-376.412	-345.428	-389.018	137.258
7	Gevolgen investeringen	-34.086	-1.045.393	-1.606.885	-2.318.009
8	Financiering	-581.873	-488.525	-517.659	-348.721
	Saldo begroting	**-2.633.639**	**-3.643.022**	**-4.445.353**	**-3.536.020**

Ad. 1 Gevolgen ombuigingsvoorstellen 2010

Uw raad heeft op 2 november 2009 de Begroting 2010 – 2013 vastgesteld. In deze begroting zijn de volgende bezuinigingen verwerkt die betrekking hebben op de begroting 2011 en verder.

Omschrijving ombuigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Besparing op verzekeringen	30.000	30.000	30.000	30.000
Verlaging post onvoorzien	0	0	70.000	70.000
Netto voordeel centrale inkoop in BAR-verband	70.000	70.000	70.000	70.000
Opbrengst gronden Kijvelanden inzetten voor lastenverm.	75.000	80.000	85.000	85.000
Financiering budget herbestrating en asfaltverhardingen	255.000	273.500	287.500	308.150
Geen nieuwbouw VO instroompunt	0	0	59.000	59.000
Verhoging bouwleges vanaf 2013 met 15%	0	0	60.000	60.000
Budgetbeperking WMO	200.000	200.000	200.000	200.000
Handhaving bestaande service niveau leerlingenvervoer	35.000	35.000	35.000	35.000
Annuleren uitbreiding sportzaal Porland	60.000	60.000	60.000	60.000
Annuleren aanschaf 1 Tankautospuit	54.000	49.000	44.000	40.000
Vermindering subsidie peuterspeelzaal (wijziging wet KO)	0	90.000	90.000	90.000
Extra bezuiniging door opbrengst gronden Kijvelanden	0	0	47.500	24.165
Totaal ombuigingsvoorstellen begroting 2010 - 2013	**779.000**	**887.500**	**1.138.000**	**1.131.315**

Voor de ombuiging 2011 wordt verwezen naar het raadsvoorstel bij de begroting 2011 – 2014.

Ad. 2 Gevolgen 2e Tussenrapportage 2009

In de raadsvergadering van 30 november 2009 is de 2e Tussenrapportage 2009 vastgesteld (RB 63.308). In deze tussenrapportage zijn de volgende meerjareneffecten meegenomen.

Omschrijving	2011	2012	2013	2014
Huur opslagruimte	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Bovenformatief plaatsen medewerker	-55.000	-55.000	-55.000	-55.000
Uitkering IZA gelden	0	0	20.276	0
Bedrijfskleding	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
Aanpassen AU septembercirculaire 2009	53.159	179.033	64.869	64.869
Baten OZB niet-woningen	-42.670	-29.052	-13.041	-13.039
Gevolgen kredietcrisis	103.260	-24.500	-19.250	-19.250
Totaal gevolgen 2e Tussenrapportage 2009	**47.249**	**58.981**	**-13.646**	**-33.920**

Ad. 3 Financiële gevolgen besluitvorming

In de loop van 2010 is door het bestuur een besluit genomen met financiële consequenties.

Genomen besluiten met financiële consequenties	2011	2012	2013	2014
Aanschaf sneeuwschuiver (BBV 68593)	-1.860	-1.783	-1.705	-1.628
Totaal gevolgen besluitvorming	**-1.860**	**-1.783**	**-1.705**	**-1.628**

Ad. 4 Gevolgen 1e Tussenrapportage 2010

In de raadsvergadering van 28 juni 2010 is de 1e Tussenrapportage 2010 vastgesteld (RB 83.780). In deze tussenrapportage zijn de volgende meerjareneffecten meegenomen.

Omschrijving	2011	2012	2013	2014
Voorgezet onderwijs kapitaallasten 1e inrichting	-13.595	-7.118	0	0
OBS Valckesteyn kapitaallasten herstel daken	-7.750	-7.556	-1.754	-1.646
Openbare verlichting, verhoging kosten onderhoud	-55.000	-55.000	-55.000	-55.000
Exploitatie bedrijfscontainers	-56.739	-56.739	-56.739	-56.739
Vertegenwoordiging in rechte	-26.000	-26.000	-26.000	-26.000
CAI	-240.409	-240.409	-240.409	-240.409
Lagere dividend Eneco	-400.000	-400.000	-400.000	0
Algemene uitkering	-338.832	-371.390	-401.655	-401.655
Lagere OZB eigenaren	-45.925	-42.556	-49.700	-49.700
Huisvesting Overhoeken, uitbreiding archief	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
Totaal gevolgen 1e Tussenrapportage 2010	**-1.186.250**	**-1.208.768**	**-1.233.257**	**-833.149**

Ad. 5 Prijs-, loonontwikkelingen ed exploitatie en kostenplaatsen

In de raadsvergadering van 28 juni 2010 is besloten (rb nr 85.472) de vertrekpunten voor het ontwerpproces van de Programmabegroting 2011 – 2014, zoals vermeld in de middelennotitie, vast te stellen. In deze vertrekpunten zijn opgenomen de prijsontwikkeling, de mutatie van het salarispeil, de hoogte van het budget voor opleidingen (% van de loonsom) e.d.
Enkele gevolgen van de vertrekpunten zijn opgenomen in onderstaand overzicht.

De stijging van het budget Sozawe is onder andere het gevolg van de toename van de uitkeringen WWB inkomensdeel en de lagere rijksbijdrage. Daarnaast zijn de ramingen voor de uitgaven ten behoeve van het minimabeleid aangepast aan de werkelijke uitgaven.

Omschrijving	2011	2012	2013	2014
Prijsontwikkelingen kostenplaatsen en exploitatie	0	0	0	-102.344
Trendmatige loonontwikkelingen	-87.908	-205.210	-224.324	-365.403
Aanpassen opleidingsbudgetten	6.749	12.018	3.104	7.291
Aanpassing budget Sozawe en participatiebudget	-857.623	-851.552	-870.410	-870.311
Reinigingsrechten	102.098	105.769	109.544	105.627
Aanpassingen door waardemutaties vastgoed	35.909	107.883	106.401	416.164
Grondexploitaties	186.013	186.638	187.106	187.577
Totaal ontwikkelingen	**-614.762**	**-644.454**	**-688.579**	**-621.399**

Ad. 6 Gevolgen meicirculaire Algemene Uitkering 2010

De gevolgen van de meicirculaire 2010 zijn meegenomen in de meerjarenbegroting 2011 – 2014.

Omschrijving	2011	2012	2013	2014
Financiering ontwikkeling mgba en ORRA	-27.863	0	-62.195	-27.757
WUW-integratie	-3.432	-8.271	-14.931	-15.276
Elektronisch kinddossier	-7.499	-7.499	-7.499	-7.499
Maatschappelijke stage	-8.369	-8.369	-8.369	-8.369
Integratieuitkering bibliotheek	0	0	-13.788	-13.788
Langdurigheidstoeslag (correctie vorige circulaire)	-23.000	-23.000	-23.000	-23.000
Berekening Algemene Uitkering	-306.249	-298.289	-259.236	232.947
Totaal Algemene Uitkering	**-376.412**	**-345.428**	**-389.018**	**137.258**

Ad. 7 Gevolgen investeringen

Enkele investeringen uit het Investeringsplan begroting 2010 – 2013 zijn doorgeschoven naar 2011 respectievelijk 2012. Dit heeft een positief effect op de begroting 2011 van € 176.732.

Het nieuwe Investeringsplan begroting 2011 heeft ten opzichte van het Investeringsplan begroting 2010 een positief resultaat van € 186.279. In de verdere jaren stijgen de kapitaallasten van het Investeringsplan 2011 ten opzichte van de kapitaallasten van het Investeringsplan 2010.

Omschrijving	2011	2012	2013	2014
Gevolgen mutaties activa	176.732	172.837	168.942	168.942
Kapitaallasten	-397.097	-665.020	-736.912	-910.675
Investeringsplan	186.279	-553.210	-1.038.915	-1.576.276
Totaal gevolgen investeringen	**-34.086**	**-1.045.393**	**-1.606.885**	**2.318.009**

Ad. 8 Gevolgen financiering

Voor een nadere toelichting op de financiering wordt verwezen naar de Financieringsparagraaf. In deze paragraaf wordt aandacht geschonken aan onder andere de financieringsbehoefte en het renteomslagpercentage. Bij de berekening van de te betalen rente is uitgegaan van een financieringstekort in 2011 van € 16 miljoen, dit tekort is het gevolg van een totaalbedrag aan investeringen van € 15 miljoen. In tegenstelling tot de rentepercentages die opgenomen zijn in de

vertrekpunten voor het ontwerpproces van de Programmabegroting 2011 – 2014, zoals vermeld in de middelennotitie, is bij de berekening van de rente rekeninggehouden met de actuele rentepercentages van de BNG.

Omschrijving	2011	2012	2013	2014
Correctie “oude” raming rente	2.212.613	2.121.114	2.036.588	2.032.690
Nieuwe raming rente	-2.901.111	-2.802.399	-2.706.451	-2.608.338
Correctie “oud” financieringsresultaat	-638.679	-688.353	-681.363	-681.363
Nieuw financieringsresultaat	745.304	881.113	833.567	908.290
Totaal gevolgen financiering	**-581.873**	**-488.525**	**-517.659**	**-348.721**

5.2 Incidentele baten en lasten

Gemeenten moeten een structureel sluitende begroting hebben. Dit betekent dat structurele lasten gedekt worden door structurele baten. Om inzichtelijke te hebben in hoeverre de begroting sluitend structureel sluitend is treft u onderstaand een overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten.

Overzicht geraamde incidentele baten en lasten

	2011		2012		2013		2014	
Incidentele baten en lasten	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**
Veiligheid				10.000				
Burgers en Bestuur		5.000		5.000	20.200			
Kennis en Welzijn		102.000						
Ruimtelijke ordening en Wonen		16.000						
Buurt en Buitenruimte				50.000		51.000		
Middelen en Economie	633.260		790.000		246.000		246.000	
Totaal	633.260	123.000	790.000	65.000	266.200	51.000	246.000	
Saldo	**510.260**		**725.000**		**215.200**		**246.000**	

* De incidentele baten in programma Middelen en Economie betreffen de dekking van de gevolgen van de kredietcrisis uit de reserve kredietcrisis.

Naast de incidentele stortingen en onttrekkingen zijn er ook structurele mutaties in de exploitatie die ten laste van de reserves gebracht worden. Voorbeelden hiervan zijn de beklemde reserves welke in de begroting zijn opgenomen ter dekking van de structurele lasten van investeringen, de kapitaallasten.

De reserves laten rekeninghoudend met de geraamde mutaties het volgende beeld zien.

Omschrijving	Rekening 2008	Rekening 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Begroting 2014
Algemene reserve	6.533.422	7.352.684	2.502.602	1.869.342	1.103.842	877.092	650.342
Beklemde reserves	14.204.967	14.083.100	13.859.952	13.725.804	13.591.656	13.457.508	13.323.360
Bestemmingsreserves	4.753.931	4.882.181	4.411.709	5.423.018	6.346.512	7.322.975	8.472.511
Totaal reserves	25.492.320	26.317.965	20.774.263	21.018.164	21.042.010	21.657.575	22.446.213
Rekening/begroting saldo	197.606	-1.774.766	13.794	-2.633.639	-3.643.022	-4.445.353	-3.536.020

5.3 Programmaplan

In deze paragraaf wordt nader stilgestaan bij de vraag “Wat mag het kosten?”. Per programma worden de interne en externe lasten en baten en bijdragen van reserves en voorzieningen uitgewerkt.

5.3.1 Programma 1 Openbare orde & Veiligheid

Dit programma gaat over de veiligheid en openbare orde in onze gemeente. Onze burgemeester vervult hierin een specifieke rol. De wetgever wijst de burgemeester aan als verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid. In het geval van een calamiteit is onze burgemeester opperbevelhebber in de crisisbestrijding en is de ambtelijke organisatie de crisisbeheerorganisatie.

Wat mag het kosten?
In deze paragraaf worden de financiële gevolgen die voortkomen uit het beleid genoemd in het programma in beeld gebracht. Begonnen wordt met de totalen van het programma. Deze totalen worden in de daarna volgende overzichten nader uitgewerkt.

Exploitatie
De onderstaande overzichten geven grafisch en in getal het totaal van baten en lasten van programma 1 openbare orde & veiligheid.

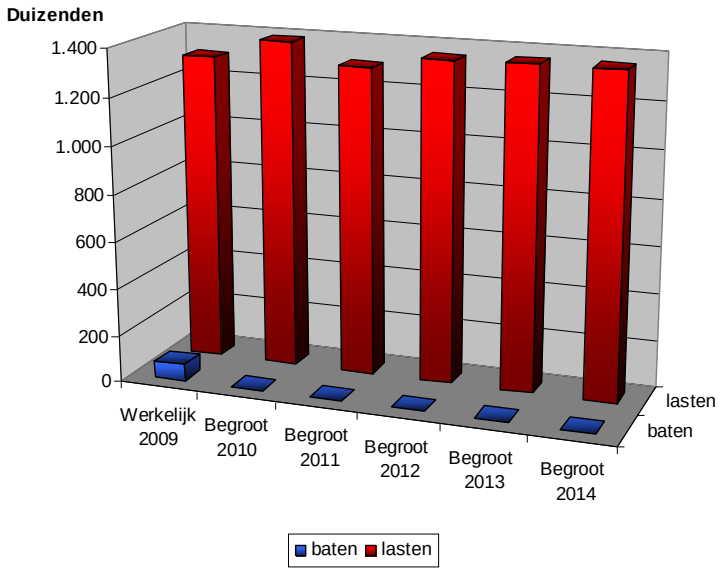

Baten en lasten	soort	werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	1.026.444	1.115.335	1.002.400	1.048.031	1.056.102	1.057.124
	Interne	221.093	225.978	230.842	235.577	235.577	235.577
	Kapitaal	46.078	46.484	70.796	69.643	68.562	67.528
	Reserves	10.831	0	0	0	0	0
Totale Lasten		1.304.445	1.387.797	1.304.038	1.353.251	1.360.241	1.360.229
Baten	Externe	70.840	595	853	1.119	1.119	1.130
Totale Baten		70.840	595	853	1.119	1.119	1.130
Totaal Exploitatie		-1.233.605	-1.387.202	-1.303.185	-1.352.132	-1.359.122	-1.359.099

Beïnvloedbare en niet beïnvloedbare lasten

Het volgende schijfdiagram geeft de verhouding weer tussen de beïnvloedbare en niet-beïnvloedbare lasten van dit programma.

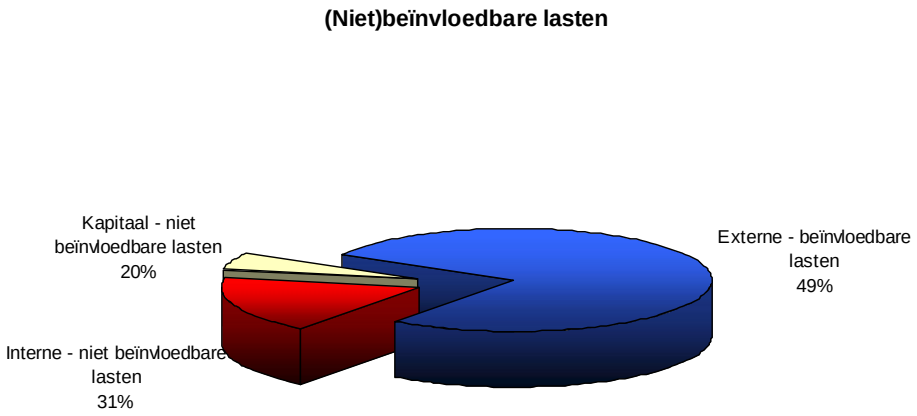

Mutaties in de reserves

Om meer inzicht te krijgen in de budgettaire gevolgen van dit programma wordt in onderstaande tabel inzichtelijk gemaakt welke bedragen gestort dan wel onttrokken worden uit de reserves.

Stortingen / onttrekkingen		werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Stortingen	Info bev.plan	10.831	0	0	0	0	0
Totale Stortingen		10.381	0	0	0	0	0
Totaal Mutaties reserves		**10.381**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Incidentele baten en lasten

Baten en Lasten per programma	2011	2012	2013	2014
Incidentele baten	0	0	0	0
Incidentele lasten	0	10.000	0	0
Saldo incidentele baten en lasten	**0**	**-10.000**	**0**	**0**

Exploitatie per programmaonderdeel

Het programma Openbare orde & Veiligheid bestaat uit de programmaonderdelen Brandweer & Crisisbeheersing en Openbare veiligheid. Onderstaand volgt een uitsplitsing van de exploitatie per programmaonderdeel**.**

1. Crisisbeheersing en brandweer

Kernwoorden bij dit programmaonderdeel zijn:

- Rampen / calamiteitenbestrijding;
- Brandweer in regionaal verband;

Baten / lasten	soort	werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	933.692	922.489	948.282	972.290	989.904	990.265
	Interne	52.700	73.641	75.259	76.769	76.769	76.769
	Kapitaal	45.780	46.191	70.509	69.475	68.440	67.406
Totale lasten		1.032.171	1.042.321	1.094.050	1.118.534	1.135.113	1.134.440
Baten	Externe	70.728	0	0	0	0	0
Totale baten		70.728	0	0	0	0	0
Saldo		-961.444	-1.042.321	-1.094.050	-1.118.534	-1.135.113	-1.134.440

2. Openbare orde en veiligheid

Kernwoorden bij dit programmaonderdeel zijn:

- HALT;
- Openbare orde en veiligheid;
- Politiebureau's

Baten / lasten	soort	werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	88.783	188.958	50.152	71.696	62.113	62.733
	Interne	141.138	137.436	140.387	143.322	143.322	143.322
	Kapitaal	298	293	287	168	122	122
Totale lasten		230.219	326.687	190.826	215.186	205.557	206.177
Baten	Externe	0	0	0	0	0	0
Totale baten		0	0	0	0	0	0
Saldo		-230.219	-326.687	-190.826	-215.186	-205.557	-206.177

3. Overige lasten en baten programma openbare orde en veiligheid

Kernwoorden bij dit programmaonderdeel zijn:

- Wet op de dierenbescherming;
- Overige bijzondere wetten.

Baten / lasten	soort	werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	3.969	3.888	3.966	4.045	4.085	4.126
	Interne	27.255	14.901	15.196	15.486	15.486	15.486
	Kapitaal	0	0	0	0	0	0
	Reserves	10.831	0	0	0	0	0
Totale lasten		42.055	18.789	19.162	19.531	19.571	19.612
Baten	Externe	112	595	853	1.119	1.119	1.130
Totale baten		112	595	853	1.119	1.119	1.130
Saldo		-41.943	-18.194	-18.309	-18.412	-18.452	-18.482

Investeringen programma Openbare Orde & Veiligheid

Omschrijving	2011	2012	2013	2014
Helmen	0	20.000	0	0
Totaal investeringen programma Openbare Orde & Veiligheid	**0**	**20.000**	**0**	**0**

5.3.2 Programma 2 Burger & Bestuur

Dit programma betreft het algemeen bestuur van de gemeente Albrandswaard. De raad draagt als direct gekozen volksvertegenwoordiging zorg voor het algemeen bestuur van de gemeente. De raad stelt hiertoe kaders en controleert. Het college houdt zicht bezig met de dagelijkse uitvoering. Het college is verantwoordelijk voor het functioneren van de ambtelijke organisatie. De gemeentesecretaris is verantwoordelijk voor de dagelijkse aansturing van de ambtelijke organisatie.

Wat mag het kosten?
In deze paragraaf worden de financiële gevolgen die voortkomen uit het beleid genoemd in het programma in beeld gebracht. Begonnen wordt met de totalen van het programma. Deze totalen worden in de daarna volgende overzichten nader uitgewerkt.

Exploitatie
De onderstaande overzichten geven grafisch en in getal het totaal van baten en lasten van programma 2 Burger & Bestuur.

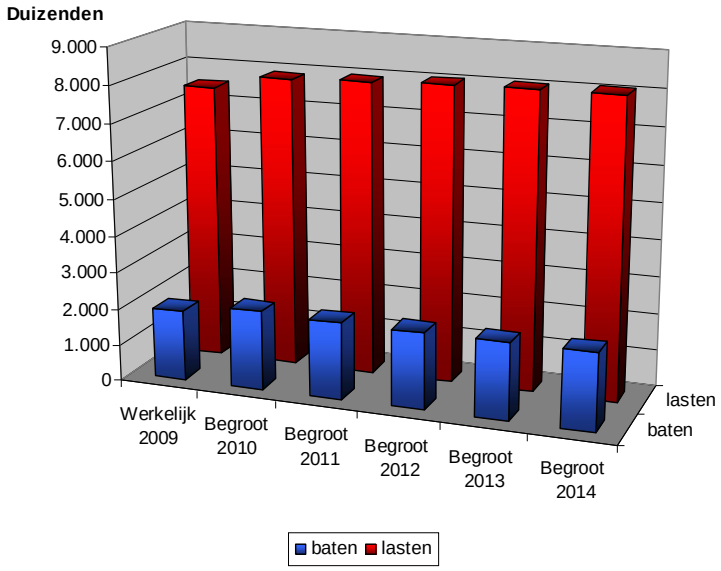

Baten en lasten	soort	werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	2.651.626	2.891.426	2.837.861	2.878.623	2.899.394	2.923.112
	Interne	4.195.637	4.451.055	4.597.645	4.654.292	4.656.146	4.656.146
	Kapitaal	458.860	504.026	470.856	458.811	455.592	452.304
	Reserves	170.149	0	0	0	0	0
	Voorzieningen	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Totale Lasten		7.526.272	7.896.507	7.956.362	8.041.726	8.061.132	8.081.562
Baten	Externe	1.829.727	1.942.940	2.082.804	2.075.474	2.079.553	2.083.641
	Reserves	73.632	200.000	0	0	0	0
Totale Baten		1.903.358	2.142.940	2.082.804	2.075.474	2.079.553	2.083.641
Totaal Exploitatie		-5.622.914	-5.753.567	-5.873.558	-5.966.252	-5.981.579	-5.997.921

Beïnvloedbare en niet beïnvloedbare lasten

Het volgende schijfdiagram geeft de verhouding weer tussen de beïnvloedbare en niet-beïnvloedbare lasten van dit programma.

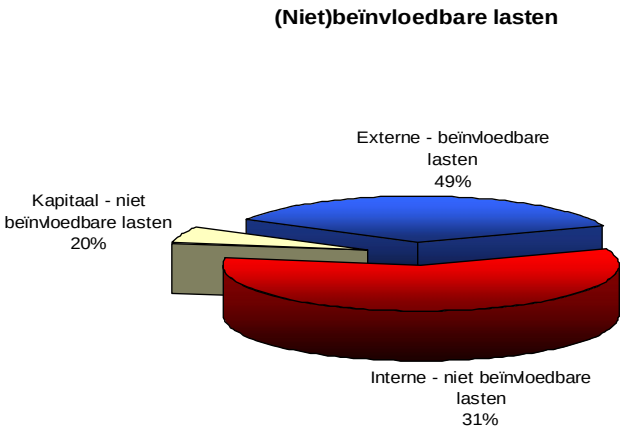

Mutaties in de reserves

Om meer inzicht te krijgen in de budgettaire gevolgen van dit programma wordt in onderstaande tabel inzichtelijk gemaakt welke bedragen gestort dan wel onttrokken worden uit de reserves.

Stortingen / onttrekkingen		werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Stortingen	Bedrijfsreserve	100.000	0	0	0	0	0
	Andere Overheid	70.149	0	0	0	0	0
Totale Stortingen		170.149	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	Algemene Reserve	0	100.000	0	0	0	0
	Bedrijfsreserve	0	100.000	0	0	0	0
	Andere Overheid	73.632	0	0	0	0	0
Totaal Onttrekkingen		73.632	200.000	0	0	0	0
Totaal Mutaties reserves		-96.517	200.000	0	0	0	0

Incidentele baten en lasten

Baten en Lasten per programma	2011	2012	2013	2014
Incidentele baten	0	0	20.200	0
Incidentele lasten	5.000	5.000	0	0
Saldo incidentele baten en lasten	**-5.000**	**-5.000**	**20.200**	**0**

Exploitatie per programmaonderdeel

Het programma Burger & Bestuur is opgebouwd uit de programmaonderdelen Burgerparticipatie & daadkrachtig bestuur, dienstverlening, regionale zaken en de CAI. Onderstaand volgt een uitsplitsing van de exploitatie per programmaonderdeel**.**

1. Burgerparticipatie en Daadkrachtig bestuur

Kernwoorden bij dit programmaonderdeel zijn:

- raad en raadscommissies (vacatiegelden, vergoedingen, verzekeringen, excursies e.d.);
- college van burgemeester en wethouders (loonkosten, reis- en verblijfkosten, ambtswoning, huistelefoon e.d.);
- functionele en territoriale commissies (commissies ex artikel 96 Gemeentewet);
- communicatie en voorlichting.

Kosten voor personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, algemene zaken en huisvesting (piofah) worden niet aan deze functie toegerekend. Het gaat hier om de feitelijke kosten voor het democratisch functioneren.

Baten / lasten	soort	werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	1.129.443	1.374.922	1.393.585	1.412.792	1.432.952	1.453.343
	Interne	1.924.896	2.537.526	2.649.186	2.689.968	2.691.822	2.691.822
	Kapitaal	5.674	5.488	5.302	3.155	0	0
	Voorzieningen	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Totaal lasten		3.110.014	3.967.936	4.098.073	4.155.915	4.174.774	4.195.165
Totaal baten		0	0	0	0	0	0
Saldo		3.110.014	3.967.936	4.098.073	4.155.915	4.174.774	4.195.165

2. Dienstverlening

Kernwoorden bij dit programmaonderdeel zijn:

- juridische kwaliteitszorg;
- bevolkingsadministratie;
- burgerlijke stand;
- documentafgifte.

Baten / lasten	soort	werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	532.129	386.613	355.075	392.654	390.302	393.321
	Interne	1.704.147	1.293.821	1.304.724	1.296.156	1.296.156	1.296.156
	Kapitaal	223	3.457	3.442	3.383	3.322	3.261
Totaal lasten		2.236.499	1.683.891	1.663.241	1.692.193	1.689.780	1.692.738
Baten	Externe	514.214	469.031	481.663	489.813	493.892	497.974
Totaal baten		514.214	469.031	481.663	489.813	493.892	497.974
Saldo		-1.722.285	-1.214.860	-1.181.578	-1.202.380	-1.195.888	-1.194.764

3. Regionale zaken

Kernwoorden bij dit programmaonderdeel zijn:

- regionale samenwerking.

Baten / lasten	soort	werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	142.897	252.869	167.096	174.771	177.479	177.535
	Interne	130.300	183.222	187.244	191.264	191.264	191.264
	Kapitaal	0	0	0	0	0	0
	Voorzieningen	0	0	0	0	0	0
Totaal lasten		273.197	436.091	354.340	366.035	368.743	368.799
Baten	Externe	0	0	0	0	0	0
Totaal baten		0	0	0	0	0	0
Saldo		-273.197	-436.091	-354.340	-366.035	-368.743	-368.799

4. CAI en Overige lasten en baten programma burger en bestuur

Kernwoorden bij dit programmaonderdeel zijn:

- begroting en rekening;
- mutaties in de reserves.
- CAI

Baten / lasten	soort	werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	847.157	877.022	922.105	898.406	898.661	898.913
	Interne	436.294	436.486	456.491	476.904	476.904	476.904
	Kapitaal	452.962	495.081	462.112	452.273	452.270	449.043
	Voorzieningen	170.149	0	0	0	0	0
Totale lasten		1.906.562	1.808.589	1.840.708	1.827.583	1.827.835	1.824.860
Baten	Externe	1.315.512	1.473.909	1.601.141	1.585.661	1.585.661	1.585.667
	Reserves	73.632	200.000	0	0	0	0
Totale baten		1.389.144	1.673.909	1.601.141	1.585.661	1.585.661	1.585.667
Saldo		-517.418	-134.680	-239.567	-241.922	-242.174	-239.193

Investeringen programma Burger & Bestuur

omschrijving	2011	2012	2013	2014
Topdesk Lite	3.500			
Vervanging kantoormeubilair 2011	22.026			
Vervanging kantoormeubilair 2012		23.000		
Vervanging kantoormeubilair 2013			23.250	
Vervanging kantoormeubilair 2014				23.500
Vervangen PC's/werkplekken 2012		82.500		
Vervangen laptops 2012		30.000		
Vervangen serverpark			300.000	
Vervangen netwerkapparatuur	40.000			
Vervanging telefooncentrale	140.000			
Vervangen Plotter	6.000			
Vervanging MS-office licenties	60.000			
Vervanging firewall	25.000			
Aanleg Portland 2011	330.000			
Aanleg infra Essendael 2011	169.000			
Aanleg infra Centrumplan Rhoon 2011	12.000			
Centrum Poortugaal 2011	75.000			
Aanleg infra v Wijngaarden terrein Dorpsdijk Rhoon 2011	24.000			
Aanleg infra Centrumplan Poortugaal 2012		50.000		
Aanleg infra Essendael 2012		169.000		
Aanleg infra Essendael 2013			250.000	
Aanleg infra wijk Spui Rhoon 2013			75.000	
Aanleg infra Centrumplan Rhoon 2013			30.000	
Aanleg infra Centrumplan Rhoon 2014				30.000
Verv. behuizing en install. lokaal centrum LC02 Portland	50.000			
Vervang. install. lokaal centrum LC01 Vivaldistraat Rhoon		30.000		
Renovatie coax kabelnet Rhoon 2011	65.600			
Renovatie coax kabelnet Rhoon 2012		66.600		
Renovatie coax kabelnet Rhoon 2013			55.100	
Renovatie coax kabelnet Rhoon 2014				203.500
Totaal investeringen programma Burger & Bestuur	**1.022.126**	**451.100**	**733.350**	**257.000**

5.3.3 Programma 3 Kennis & Welzijn

In dit programma gaat het om sociale contacten, hoe mensen met elkaar omgaan en maatschappelijke participatie. Sociale samenhang en leefbaarheid is belangrijk voor onze burgers. Iedere burger van jong tot oud, van rijk tot minder bedeeld, mobiel of minder mobiel, allemaal kunnen zij samen met ons bijdragen aan het versterken van het fundament van de Albrandswaardse gemeenschap.

Wat mag het kosten?
In deze paragraaf worden de financiële gevolgen die voortkomen uit het beleid genoemd in het programma in beeld gebracht. Begonnen wordt met de totalen van het programma. Deze totalen worden in de daarna volgende overzichten nader uitgewerkt.

Exploitatie
De onderstaande overzichten geven grafisch en in getal het totaal van baten en lasten van programma 3 Kennis & Welzijn.

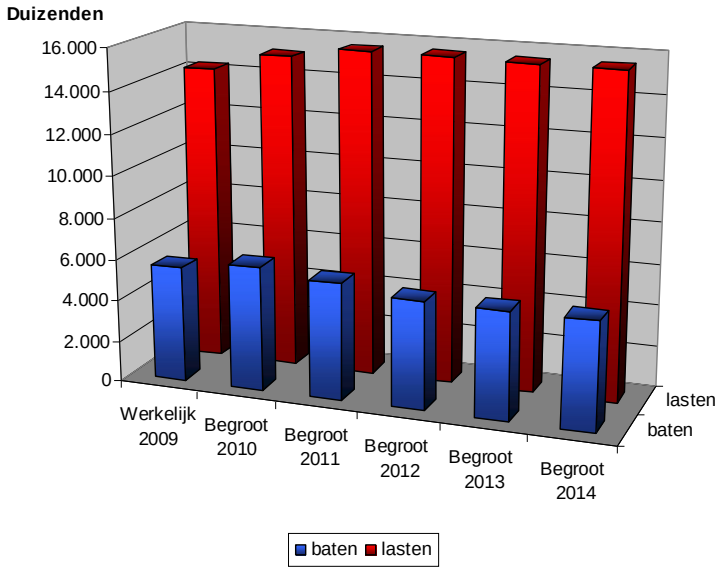

Baten en lasten	soort	werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	11.291.897	12.521.274	12.814.455	12.799.349	12.831.074	12.873.385
	Interne	1.287.694	1.044.459	1.066.348	1.085.737	1.085.737	1.085.737
	Kapitaal	1.549.115	1.530.823	1.602.790	1.518.453	1.466.478	1.417.730
	Reserves	116.265	20.872	114.679	114.679	114.679	114.679
	Voorzieningen	42.159	21.000	21.000	21.000	21.000	21.000
Totale Lasten		14.287.128	15.138.428	15.619.272	15.539.218	15.518.968	15.512.531
Baten	Externe	4.964.354	5.737.258	5.574.713	5.139.824	5.117.410	5.118.458
	Reserves	588.852	252.849	65.024	65.024	65.024	65.024
Totale Baten		5.553.206	5.990.107	5.639.737	5.204.848	5.182.434	5.183.482
Totaal Exploitatie		-8.733.922	-9.148.321	-9.979.535	-10.334.370	-10.336.534	-10.329.049

Beïnvloedbare en niet beïnvloedbare lasten

Het volgende schijfdiagram geeft de verhouding weer tussen de beïnvloedbare en niet-beïnvloedbare lasten van dit programma.

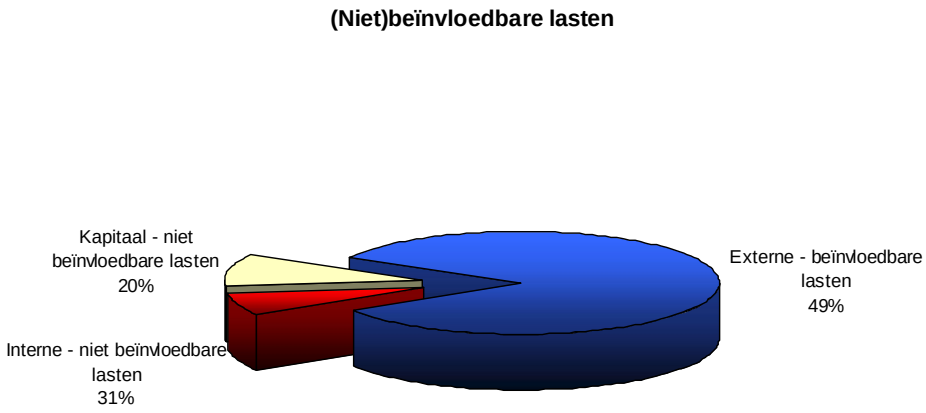

Mutaties in de reserves

Om meer inzicht te krijgen in de budgettaire gevolgen van dit programma wordt in onderstaande tabel inzichtelijk gemaakt welke bedragen gestort dan wel onttrokken worden uit de reserves.

Stortingen / onttrekkingen		werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Stortingen	Algemene Reserve	25.000	0	0	0	0	0
	Julianaschool	5.218	5.218	5.218	5.218	5.218	5.218
	De wegwijzer Rhoon	5.218	5.218	5.218	5.218	5.218	5.218
	Don Boscoschool	5.218	5.218	5.218	5.218	5.218	5.218
	De Wegwijzer Poortg	5.218	5.218	5.218	5.218	5.218	5.218
	WWB Inkomensdeel	50.687	0	93.807	93.807	93.807	93.807
	WMO	19.706	0	0	0	0	0
Totale Stortingen		116.265	20.872	114.6790	114.6790	114.679	114.6790
Onttrekkingen	Algemene Reserve	0	70.000	0	0	0	0
	Jongeren Accommodatie	0	101.281	12.281	12.281	12.281	12.281
	Nieuwbouw Don Boscoschool	9.206	9.206	9.206	9.206	9.206	9.206
	Sportzaal Portland	0	0	36.075	36.075	36.075	36.075
	Nieuwbouw Valckensteyn	7.462	7.462	7.462	7.462	7.462	7.462
	WWB Inkomensdeel	494.720	35.000	0	0	0	0
	WWB Inkomensdeel	77.464	29.900	0	0	0	0
Totaal Onttrekkingen		588.852	252.849	65.024	65.024	65.024	65.024
Totaal Mutaties reserves		472.587	231.977	-49.655	-49.655	-49.655	-49.655

Incidentele baten en lasten

Baten en Lasten per programma	2011	2012	2013	2014
Incidentele baten	0	0	0	0
Incidentele lasten	102.000	0	0	0
Saldo incidentele baten en lasten	**-102.000**	**0**	**0**	**0**

Exploitatie per programmaonderdeel

Het programma Kennis & Welzijn is opgebouwd uit de programmaonderdelen Sociale Zaken en WMO, Educatie, Jeugd, Jongeren & Ouderenbeleid, en Gezondheidszorg. Onderstaand volgt een uitsplitsing van de exploitatie per programmaonderdeel**.**

1. Sociale Zaken en WMO

Kernwoorden bij dit programmaonderdeel zijn:

- Wet Werk en Bijstand en overige sociale voorzieningen;
- Sociale Werkgelegenheidsvoorziening;
- Maatschappelijk Werk;
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning;
- Zorg voor gehandicapten en Wet Voorziening Gehandicapten.

Baten / lasten	soort	Werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	8.355.924	9.301.042	9.813.610	9.836.182	9.856.109	9.873.132
	Interne	246.852	273.001	279.110	285.201	285.201	285.201
	Kapitaal	8.527	12.947	12.852	12.646	12.441	12.235
	Voorzieningen	21.159	0	0	0	0	0
Totale lasten		8.632.462	9.586.990	10.105.572	10.134.029	10.153.751	10.170.568
Totale baten	Externe	4.296.045	4.998.042	4.918.806	4.919.557	4.895.151	4.894.187
Saldo		-4.336.417	-4.588.948	-5.186.766	-5.214.472	-5.258.600	-5.276.381

2. Educatie

Kernwoorden bij dit programmaonderdeel zijn:

- Onderwijs en onderwijshuisvesting;
- Leerlingenvervoer;
- Volwasseneneducatie;
- Bibliotheekwerk;
- Muziekonderwijs.

Baten / lasten	soort	werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	1.438.643	1.465.279	1.333.276	1.377.330	1.380.214	1.394.613
	Interne	549.111	439.378	448.636	457.005	457.005	457.005
	Kapitaal	1.342.683	1.324.149	1.347.833	1.269.875	1.236.285	1.200.843
	Voorzieningen	21.000	21.000	21.000	21.000	21.000	21.000
Totale lasten		3.351.437	3.249.806	3.150.745	3.125.210	3.094.504	3.073.461
Baten	Externe	291.041	234.197	127.618	130.111	131.202	132.303
Totale baten		291.041	234.197	127.618	130.111	131.202	132.303
Saldo		-3.060.396	-3.015.609	-3.023.127	-2.995.099	-2.963.302	-2.941.158

3. Jeugd, Jongeren & Ouderenbeleid

Kernwoorden bij dit programmaonderdeel zijn:

- Sportbeleid algemeen;
- Sociaal-cultureel werk;
- Jongerencentrum;
- Woonzorgcomplex;
- Kinderopvang;
- Peuterspeelzalen.

Baten / lasten	soort	werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	959.741	999.070	815.407	731.106	738.793	746.149
	Interne	390.389	324.877	331.244	336.019	336.019	336.019
	Kapitaal	197.905	193.727	242.105	235.932	217.752	204.652
	Voorzieningen	0	0	0	0	0	0
Totale lasten		1.548.035	1.517.674	1.388.756	1.303.057	1.292.564	1.286.820
Baten	Externe	102.434	99.705	87.790	90.156	91.057	91.968
Totale baten		102.434	99.705	87.790	90.156	91.057	91.968
Saldo		-1.445.601	-1.417.969	-1.300.966	-1.212.901	-1.201.507	-1.194.852

4. Gezondheidszorg

Kernwoorden bij dit programmaonderdeel zijn:

- Zorg voor gehandicapten en uitvoering Verordening WVG;
- Gezondheidszorg algemeen;
- Jeugdgezondheidszorg;
- Centrum Jeugd en Gezin.

Baten / lasten	soort	werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	959.741	999.070	815.407	731.106	738.793	746.149
	Interne	390.389	324.877	331.244	336.019	336.019	336.019
	Kapitaal	197.905	193.727	242.105	235.932	217.752	204.652
	Voorzieningen	0	0	0	0	0	0
Totale lasten		1.548.035	1.517.674	1.388.756	1.303.057	1.292.564	1.286.820
Baten	Externe	102.434	99.705	87.790	90.156	91.057	91.968
Totale baten		102.434	99.705	87.790	90.156	91.057	91.968
Saldo		-1.445.601	-1.417.969	-1.300.966	-1.212.901	-1.201.507	-1.194.852

5. Overige lasten en baten programma Kennis & Welzijn

Kernwoorden bij dit programmaonderdeel zijn:

- mutaties in de reserves.

Baten / lasten	soort	werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	0	0	0	0	0	0
	Interne	0	0	0	0	0	0
	Kapitaal	0	0	0	0	0	0
	Voorzieningen	116.265	20.872	114.679	114.679	114.679	114.679
Totale lasten		116.265	20.872	114.679	114.679	114.679	114.679
Baten	Voorzieningen	588.852	252.849	65.024	65.024	65.024	65.024
Totale baten		588.852	252.849	65.024	65.024	65.024	65.024
Saldo		472.587	231.977	-49.655	-49.655	-49.655	-49.655

Investeringen programma Kennis & Welzijn

Omschrijving	2011	2012	2013	2014
Nieuwbouw de Wegwijzer ivm bouw Klepperwei	1.900.000	0	0	0
Jongerencentrum Albrandswaard (uit 2010 naar 2012)	0	755.492	0	0
Nieuwbouw gezondheidscentrum en CJG	0	0	1.400.000	0
Totaal investeringen programma Kennis & Welzijn	**1.900.000**	**755.492**	**1.400.000**	**0**

5.3.4 Programma 4 Ruimtelijke Ordening & Wonen

In dit programma staat het in stand houden van een hoogwaardig woon- en leefklimaat in onze gemeente centraal. De gemeente is verantwoordelijk voor het verdelen van de schaarse ruimte over de vele functies wonen, natuur, economische activiteiten, verkeer etc. Om een eerlijke en evenwichtige verdeling aan te brengen tussen de “ruimtevragers” maakt de gemeente structuurvisies en bestemmingsplannen.

Wat mag het kosten?
In deze paragraaf worden de financiële gevolgen die voortkomen uit het beleid genoemd in het programma in beeld gebracht. Begonnen wordt met de totalen van het programma. Deze totalen worden in de daarna volgende overzichten nader uitgewerkt.

Exploitatie
De onderstaande overzichten geven grafisch en in getal het totaal van baten en lasten van programma 4 Ruimtelijke Ordening & Wonen.

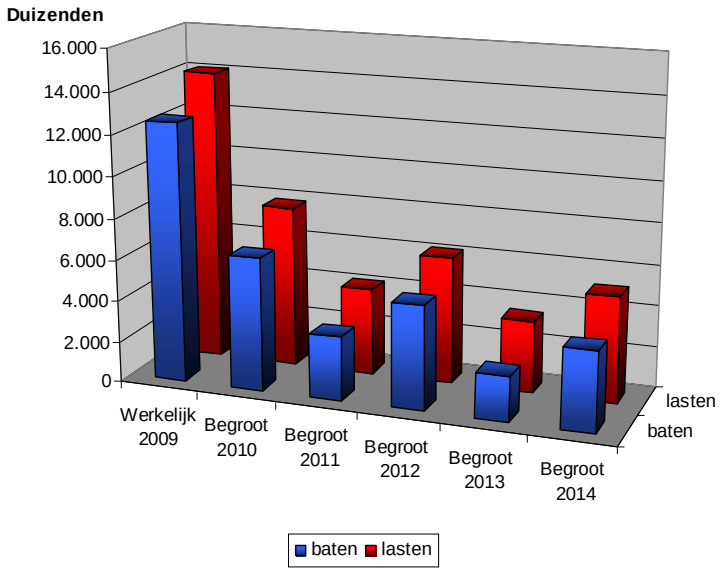

Baten en lasten	soort	werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	8.239.670	3.841.574	670.628	1.826.715	1.202.963	943.299
	Interne	1.973.106	2.608.572	2.809.887	3.591.656	1.556.148	3.471.730
	Kapitaal	950.435	292.481	579.900	579.322	578.736	578.156
	Reserves	2.950.643	1.078.750	132.413	137.246	142.256	142.256
Totale Lasten		14.113.855	7.821.377	4.192.828	6.134.939	3.480.103	5.135.441
Baten	Externe	4.891.992	4.578.608	2.537.324	4.489.545	1.623.609	3.278.514
	Interne	7.000.858	1.496.387	556.625	557.218	557.686	558.157
	Reserves	625.544	376.000	0	0	0	0
Totale Baten		12.518.394	6.450.995	3.093.949	5.046.763	2.181.295	3.836.671
Totaal Exploitatie		-1.595.461	-1.370.382	-1.098.879	-1.088.176	-1.298.808	-1.298.770

Beïnvloedbare en niet beïnvloedbare lasten

Het volgende schijfdiagram geeft de verhouding weer tussen de beïnvloedbare en niet-beïnvloedbare lasten van dit programma.

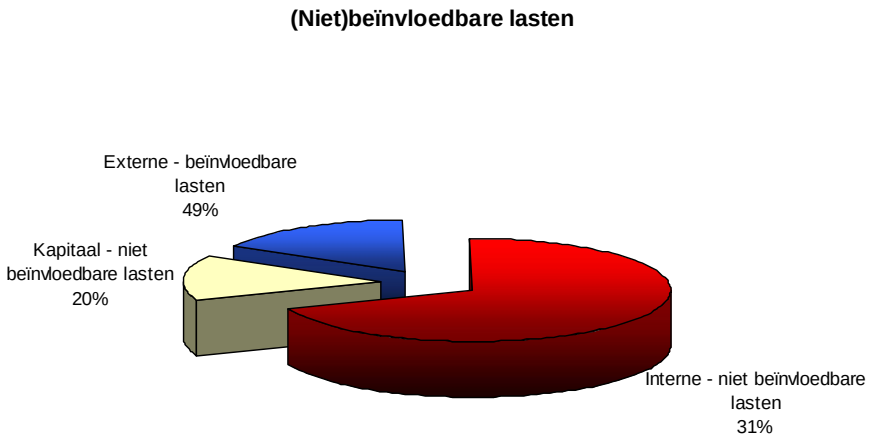

Mutaties in de reserves

Om meer inzicht te krijgen in de budgettaire gevolgen van dit programma wordt in onderstaande tabel inzichtelijk gemaakt welke bedragen gestort dan wel onttrokken worden uit de reserves.

Stortingen / onttrekkingen		werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Stortingen	Algemene reserve	0	715.000	0	0	0	0
	Kredietcrisis	2.482.774	0	0	0	0	0
	Andere Overheid	94.869	0	0	0	0	0
	Centrum plan Poortg	236.000	257.900	22.699	23.528	24.387	24.387
	Centrum plan Rhoon	137.000	105.850	109.714	113.718	117.869	117.869
Totale Stortingen		2.950.643	1.078.750	132.413	137.246	142.256	142.256
Onttrekkingen	Algemene Reserve	350.363	376.000	0	0	0	0
	Andere Overheid	5.682	0	0	0	0	0
	Centrum plan Poortg	269.500	0	0	0	0	0
Totaal Onttrekkingen		625.544	376.000	0	0	0	0
Totaal Mutaties reserves		-2.325.099	-702.750	-132.413	-137.246	-142.256	-142.256

Incidentele baten en lasten

Baten en Lasten per programma	2011	2012	2013	2014
Incidentele baten	0	0	0	0
Incidentele lasten	16.000	0	0	0
Saldo incidentele baten en lasten	**-16.000**	**0**	**0**	**0**

Exploitatie per programmaonderdeel

Het programma Ruimtelijke Ordening & Wonen is opgebouwd uit de programmaonderdelen Bouwen & Wonen, Woonruimteverdeling, Bestemmingsplannen en Verstedelijkingsafspraken. Onderstaand volgt een uitsplitsing van de exploitatie per programmaonderdeel**.**

1. Bouwen & Wonen

Kernwoorden bij dit programmaonderdeel zijn:

- Bouw-, aanleg-, sloop- en omgevingsvergunningen;
- Grootschalige basiskaarten en kadaster;
- WKPB, DURP, WABO, GEO-informatie
- Restauratie boerderij Verhoeff;
- Verkoop boerderij Oostdorp;
- Beheer overige onroerende zaken
- Verkoop Rijsdijk 17 a/b
- Verkoop Slotvalckensteinsedijk 5

Baten / lasten	soort	werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	595.377	415.544	123.741	123.878	124.856	126.096
	Interne	915.389	675.908	697.036	691.034	691.034	691.034
	Kapitaal	106.675	115.677	113.202	113.053	112.904	112.756
	Voorzieningen	0	0	0	0	0	0
Totale lasten		1.617.441	1.207.129	933.979	927.965	928.794	929.886
Baten	Externe	468.712	1.457.040	792.291	814.859	610.139	611.331
	Interne	468.712	1.457.040	792.291	814.859	-26	-26
Totale baten		302.619	0	6	-26	610.113	611.305
Saldo		771.331	1.457.040	792.297	814.833	-318.681	-318.581

2. Woonruimteverdeling

Kernwoorden bij dit programmaonderdeel zijn:

- Woonwagens;
- Woonruimteverdeling
- Volkshuisvestingsbeleid.

Baten / lasten	soort	werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	29.404	33.032	23.285	23.540	23.778	24.015
	Interne	132.093	115.249	117.724	120.185	120.185	120.185
	Kapitaal	30.038	26.572	26.201	25.834	25.464	25.095
	Voorzieningen	0	0	0	0	0	0
Totale lasten		191.534	174.853	167.210	169.559	169.427	169.295
Baten	Externe	24.896	15.135	21.448	21.974	22.193	22.415
Totale baten		24.896	15.135	21.448	21.974	22.193	22.415
Saldo		-166.638	-159.718	-145.762	-147.585	-147.234	-146.880

3. Bestemmingsplannen

Kernwoorden bij dit programmaonderdeel zijn:

- Uitbreidingsplannen;
- Structuurvisie;
- Ruimtelijk beleid;
- Bouwplanontwikkeling.

Baten / lasten	soort	werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	230.349	286.842	67.513	68.192	68.880	69.562
	Interne	231.192	280.979	286.928	292.825	292.825	292.825
	Kapitaal	0	0	0	0	0	0
	Voorzieningen	0	0	0	0	0	0
Totale lasten		461.541	567.821	354.441	361.017	361.705	362.387
Baten	Externe	161.918	25.000	0	0	0	0
Totale baten		161.918	25.000	0	0	0	0
Saldo		-299.623	-542.821	-354.441	-361.017	-361.705	-362.387

4. Verstedelijkingsafspraken

Voor het programmaonderdeel Verstedelijkingsafspraken zijn geen baten en lasten geraamd.

5. Projecten en overige lasten en baten programma Ruimtelijke Ordening & Wonen

Kernwoorden bij dit programmaonderdeel zijn:

- mutaties in de reserves;
- diverse projecten.

Baten / lasten	soort	werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	7.384.541	3.106.156	456.089	1.611.105	985.449	723.626
	Interne	694.432	1.536.436	1.708.199	2.487.612	452.104	2.367.686
	Kapitaal	813.723	150.232	440.497	440.435	440.368	440.305
	Reserves	2.950.643	1.078.750	132.413	137.246	142.256	142.256
Totale lasten		11.843.338	5.871.574	2.737.198	4.676.398	2.020.177	3.673.873
Baten	Externe	4.236.466	3.081.433	1.723.585	3.652.712	991.277	2.644.768
	Interne	6.698.239	1.496.387	556.619	557.244	557.712	558.183
	Reserves	625.544	376.000	0	0	0	0
Totale baten		11.560.249	4.953.820	2.280.204	4.209.956	1.548.989	3.202.951
Saldo		-283.089	-917.754	-456.994	-466.442	-471.188	-470.922

Investeringen programma Ruimtelijke Ordening & Wonen

Omschrijving	2011	2012	2013	2014
Aankoop en renovatie boerderij Verhoeff	3.000.000	0	0	0
Totaal investeringen programma Ruimtelijke Ordening & Wonen	**3.000.000**	**0**	**0**	**0**

5.3.5 Programma 5 Buurt & Buitenruimte

De buitenruimte is een kostbaar bezit van onze gemeente. Wij zijn hier trots op. Voor burgers, forenzen, recreanten en bezoekers moeten onze dorpen en wijken een plezierige ontmoetingsplek zijn.

Wat mag het kosten?
In deze paragraaf worden de financiële gevolgen die voortkomen uit het beleid genoemd in het programma in beeld gebracht. Begonnen wordt met de totalen van het programma. Deze totalen worden in de daarna volgende overzichten nader uitgewerkt.

Exploitatie
De onderstaande overzichten geven grafisch en in getal het totaal van baten en lasten van programma 5 Buurt & Buitenruimte.

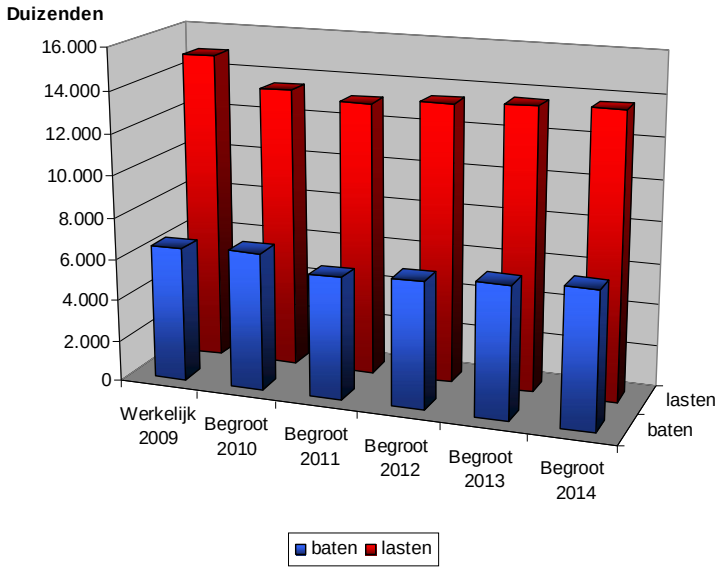

Baten en lasten	soort	werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	8.141.488	7.480.612	5.907.734	6.273.978	6.444.399	6.444.901
	Interne	4.362.766	3.638.881	3.707.746	3.746.637	3.746.637	3.746.637
	Kapitaal	1.712.529	1.806.528	2.311.072	2.254.029	2.226.357	2.189.020
	Reserves	589.968	577.335	1.202.525	1.117.185	1.162.053	1.304.433
	Voorzieningen	128.088	19.409	19.409	19.409	19.409	19.409
Totale Lasten		14.934.838	13.522.765	13.148.486	13.411.238	13.598.855	13.704.400
Baten	Externe	5.365.325	5.362.307	5.603.255	5.843.586	6.092.810	6.353.627
	Reserves	1.081.888	1.267.637	279.589	279.809	271.708	241.015
Totale Baten		6.447.213	6.629.944	5.882.844	6.123.395	6.364.518	6.594.642
Totaal Exploitatie		-8.487.625	-6.892.821	-7.265.642	-7.287.843	-7.234.337	-7.109.758

Beïnvloedbare en niet beïnvloedbare lasten

Het volgende schijfdiagram geeft de verhouding weer tussen de beïnvloedbare en niet-beïnvloedbare lasten van dit programma.

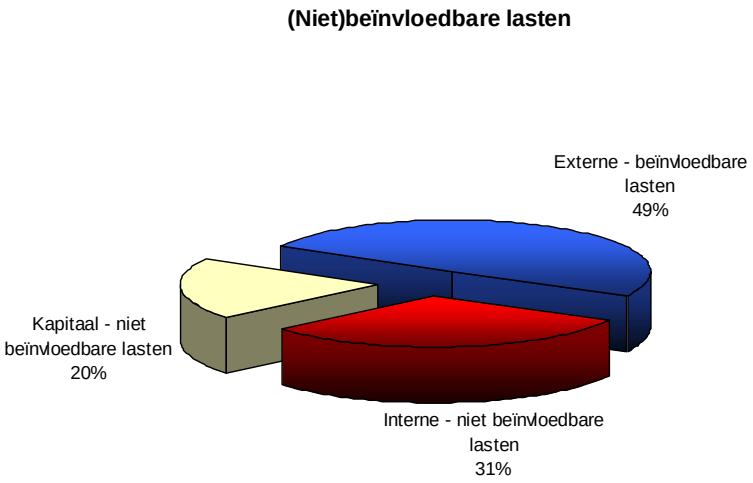

Mutaties in de reserves

Om meer inzicht te krijgen in de budgettaire gevolgen van dit programma wordt in onderstaande tabel inzichtelijk gemaakt welke bedragen gestort dan wel onttrokken worden uit de reserves.

Stortingen / onttrekkingen		Werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Stortingen	Herbestrating	100.000	125.000	0	0	0	0
	Baggeren	87.449	84.775	49.775	49.775	49.775	49.755
	Afvalstoffen heffing	177.714	230.164	977.256	1.008.485	1.028.276	1.098.127
	Speelvoorzieningen	108.679	98.393	102.696	42.402	0	28.689
	Riolering	24.812	39.003	72.798	16.523	84.002	127.842
	Andere Overheid	91.913	0	0	0	0	0
Totale Stortingen		589.968	577.335	1.12.525	1.117.185	1.162.053	1.304.433
Onttrekkingen	Algemene reserve	640.400	150.000	0	0	0	0
	Herbestrating	184.093	653.516	0	0	0	0
	Afvalstoffen heffing	24.812	148.955	221.649	260.574	220.097	221.780
	Speelvoorzieningen	0	0	0	0	32.376	0
	Sportzaal Portland	36.075	36.075	0	0	0	0
	Begraafplaats Poortg	7.485	7.485	7.485	7.485	7.485	7.485
	Begraafplaats Rhoon	11.750	11.750	11.750	11.750	11.750	7.462
	Riolering	29.094	145.356	38.705	0	0	0
	Zwembad	39.500	39.500	0	0	0	0
	Baggeren	0	75.000	0	0	0	0
Totaal Onttrekkingen		973.209	1.267.637	279.637	279.809	271.708	241.015
Totaal Mutaties reserves		383.242	690.302	-922.936	-837.376	-890.345	-1.063.418

Incidentele baten en lasten

Baten en Lasten per programma	2011	2012	2013	2014
Incidentele baten	0	0	0	0
Incidentele lasten	0	50.000	51.000	0
Saldo incidentele baten en lasten	**0**	**-50.000**	**-51.000**	**0**

Exploitatie per programmaonderdeel

Het programma Buurt & Buitenruimte is opgebouwd uit de programmaonderdelen Wijkgericht werken, Milieu, riolering en reiniging, Groenbeheer en Recreatie & Buurtveiligheid. Onderstaand volgt een uitsplitsing van de exploitatie per programmaonderdeel**.**

1. Wijkgericht werken

Kernwoorden bij dit programmaonderdeel zijn:

- Onderhoud verhardingen, bruggen waterwegen etc.;
- Openbare verlichting;
- Wijkleefbaarheid;
- Wijkbeheer;
- Meldpunt;
- Monumenten en archeologie;
- Speelvoorzieningen.

Baten / lasten	soort	Werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	2.111.665	2.227.196	1.408.966	1.630.331	1.636.699	1.581.390
	Interne	1.503.410	1.123.293	1.155.525	1.168.700	1.168.700	1.168.700
	Kapitaal	361.948	304.517	490.059	469.889	478.209	492.208
	Voorzieningen	108.679	0	0	0	0	0
Totale lasten		4.085.702	3.655.006	3.054.550	3.268.920	3.283.608	3.242.298
Baten	Externe	10.318	17.982	18.778	19.342	19.537	19.733
	Voorzieningen	108.679	0	0	0	0	0
Totale baten		118.997	17.982	18.778	19.342	19.537	19.733
Saldo		-3.966.704	-3.637.024	-3.035.772	-3.249.578	-3.264.071	-3.222.565

2. Milieu, riolering en reiniging

Kernwoorden bij dit programmaonderdeel zijn:

- Onderhoud riolering;
- Opbrengst rioolrechten;
- Inzamelen afvalstoffen;
- Exploitatie bedrijfscontainers;
- Opbrengst inzamelen afvalstoffen;
- Straatreiniging;
- Baggeren;
- Uitvoering wet Milieubeheer.

Baten / lasten	soort	werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	3.900.921	3.031.404	2.315.889	2.361.876	2.447.594	2.479.965
	Interne	1.371.082	1.339.659	1.342.151	1.334.128	1.334.128	1.334.128
	Kapitaal	812.979	924.617	1.138.463	1.121.554	1.104.935	1.094.338
Totale lasten		6.084.983	5.295.680	4.796.503	4.817.558	4.886.657	4.908.431
Baten	Externe	4.580.009	4.469.888	4.698.701	4.926.669	5.171.647	5.428.105
Totale baten		4.580.009	4.469.888	4.698.701	4.926.669	5.171.647	5.428.105
Saldo		-1.504.974	-825.792	-97.802	109.111	284.990	519.674

3. Groenbeheer

Kernwoorden bij dit programmaonderdeel zijn:

- Onderhoud groenvoorzieningen;
- Groenbeheerplan;
- Volkstuinen.

Baten / lasten	soort	werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	421.304	454.161	507.674	577.752	632.072	638.351
	Interne	1.064.239	780.306	804.005	827.740	827.740	827.740
	Kapitaal	48.426	42.737	45.831	40.553	39.400	18.302
	Voorzieningen	0	0	0	0	0	0
Totale lasten		1.533.968	1.277.204	1.357.510	1.446.045	1.499.212	1.484.393
Baten	Externe	7.560	6.452	6.645	6.844	6.912	6.981
Totale baten		7.560	6.452	6.645	6.844	6.912	6.981
Saldo		-1.526.408	-1.270.752	-1.350.865	-1.439.201	-1.492.300	-1.477.412

4. Recreatie en Buurtveiligheid

Kernwoorden bij dit programmaonderdeel zijn:

- Sportaccommodaties en complexen;
- Speelvoorzieningen;
- Culturele activiteiten;
- Zwembad.

Baten / lasten	soort	werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	1.684.852	1.743.659	1.650.771	1.679.340	1.703.106	1.720.020
	Interne	248.687	243.444	249.659	255.481	255.481	255.481
	Kapitaal	383.566	420.816	525.095	512.768	496.908	479.627
	Voorzieningen	19.409	19.409	19.409	19.409	19.409	19.409
Totale lasten		2.336.514	2.427.328	2.444.934	2.466.998	2.474.904	2.474.537
Baten	Externe	609.545	634.971	639.127	643.527	645.039	646.635
Totale baten		609.545	634.971	639.127	643.527	645.039	646.635
Saldo		-1.726.969	-1.792.357	-1.805.807	-1.823.471	-1.829.865	-1.827.902

5. Overige lasten en baten programma Buurt & Buitenruimte

Kernwoorden bij dit programmaonderdeel zijn:

- mutaties in de reserves;
- Lijkbezorging;
- Begraafplaatsenbeheer.

Baten / lasten	soort	werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	22.746	24.192	24.434	24.679	24.928	25.175
	Interne	175.348	152.179	156.406	160.588	160.588	160.588
	Kapitaal	105.611	113.841	111.624	109.265	106.905	104.545
	Reserves	589.968	577.335	1.202.525	1.117.185	1.162.053	1.304.433
Totale lasten		893.672	867.547	1.494.989	1.411.717	1.454.474	1.594.741
Baten	Externe	157.893	233.014	240.004	247.204	249.675	252.173
	Reserves	973.209	1.267.637	279.589	279.809	271.708	241.015
Totale baten		1.131.102	1.500.651	519.593	527.013	521.383	493.188
Saldo		-8.487.625	-6.892.821	-7.265.642	-7.287.843	-7.234.337	-7.109.758

Investeringen programma Buurt & Buitenruimte

omschrijving	2011	2012	2013	2014
Gymzaal P'gaal Valkensteyn (uit 2008 naar 2010 naar 2011)	1.560.000			
Gymzaal Rhoon (uit 2010 naar 2011)	780.000			
Nieuwbouw/renovatie zwembad Albrandswaard		PM		
Ondergronds aanleggen kunststofinzamelcontainers 2012		100.000		
Ondergronds aanleggen kunststofinzamelcontainers 2013			100.000	
Ondergronds aanleggen kunststofinzamelcontainers 2014				100.000
Ruiming en keldergraven begraafplaats Rhoon	25.000			
Ruiming begraafplaats Poortugaal	175.000			
Gedeeltelijk vervangen kunstgrasvelden korfbal RWA	15.000			
Vervangen TS 532 Houtversnipperaar	33.000			
Vervangen groene watertankwagen	10.000			
Vervangen diverse motorheggenscharen	10.000			
Vervanging dierenverblijf hertenkamp	30.000			
Vervangen TS327 Profoline Houtversnipperaar		33.000		
Vervangen bezander		10.000		
Vervangen bosmaaiers		10.000		
Vervangen Styer tractor M952H 2WD		49.500		
Vermond opvangwagen				16.500
Styer tractor 360 kompakt				38.500
Vervangen VW Crafter		50.000		
Vervangen VW LT Pick-up (48-BS-BP)		50.000		
Vervangen VW LT veegvuil met zijbelading (48-BS-RX)		60.000		

Ondergronds plaatsen milieupark Achterweg	30.000			
Opstellen Gemeentelijk Rioleringsplan	23.500			
Vervanging gemalen+randvoorzieningen cf. GRP (elektromech.)	170.133			
Vervanging gemalen+randvoorzieningen cf. GRP (bouwkund.)	19.989			
Riool vervanging volgens opgave GRP 2007-2011	1.237.597			
Vervanging gemalen+randvoorzieningen cf. GRP (elektromech.)		170.133		
Vervanging gemalen+randvoorzieningen cf. GRP (bouwkund.)		19.989		
Riool vervanging		1.237.597		
Vervanging gemalen+randvoorzieningen cf. GRP (elektromech.)			170.133	
Vervanging gemalen+randvoorzieningen cf. GRP (bouwkund.)			19.989	
Riool vervanging			1.237.597	
Vervanging gemalen+randvoorzieningen 2014				1.237.000
Rioolvervanging (elektromech.)				170.000
Rioolvervanging (bouwkundig)				20.000
Aanleg Fieststroken Dorpsdijk (uit 2008 naar 2012)		51.783		
Aanleg flexibele verkeersdrempels (dijkwegen) 2011	25.000			
Aanleg flexibele verkeersdrempels (dijkwegen) 2012		25.000		
Aanleg flexibele verkeersdrempels (dijkwegen) 2013			25.000	
Aanleg flexibele verkeersdrempels (dijkwegen) 2014				25.000
Herbestratingen i.c.m. rioleringswerkzaamheden 2011	3.925.547			
Herbestratingen i.c.m. rioleringswerkzaamheden 2012		4.423.637		
Herbestratingen i.c.m. rioleringswerkzaamheden 2013			3.350.168	
Herbestratingen i.c.m. rioleringswerkzaamheden 2014				3.349.014
Meerjarig onderhoudsplan 2011	139.103			
Meerjarig onderhoudsplan 2012		134.873		
Meerjarig onderhoudsplan 2013			135.000	
Vervanging openbare verlichting 2014				135.000
Vervangen en onderhoud bruggen Rhoon/P'gaal	39.505			
Vervangen en onderhoud bruggen Rhoon/P'gaal		43.380		
Vervangen en onderhoud bruggen Rhoon/P'gaal			43.380	
Vervangen en onderhoud bruggen Rhoon/P'gaal				115.715
Vervangen van straatmeubilair	20.000			
Vervangen van straatmeubilair		20.000		
Vervangen van straatmeubilair			20.000	
Vervangen van straatmeubilair				20.000
Verkeersl.install.+herinricht.kruispunt Gr.Kruisweg-Kerkachterweg	225.000			
Verkeersl.install.+herinricht.kruispunt Gr.Kruisweg-F.vdPoest Clementlaan	200.000			
Herinricht.kruispunt Gr.Kruisweg-Rivierweg+aanp.verkeersl.install.	100.000			

Verkeersl.install.+herinricht.kruispunt Gr.Kruisweg-Schr.vdKolklaan	225.000			
Vervangen en onderhoud van beschoeiingen	170.000			
Vervangen en onderhoud van beschoeiingen		170.000		
Vervangen en onderhoud van beschoeiingen			170.000	
Vervangen en onderhoud van beschoeiingen				170.000
Vervangen Strooier voor STOR-wagen met Honda-motor	16.500			
Vervangen Wielstrooier EPOKE ITM 45 voor LM-track	8.800			
Ferrari freesmachine (incl. 3 delige blokrol)			11.000	
Ferrari 340 freesmachine			5.500	
Vervangen 5 Toyota's Dyna			32.000	
Babo blokrol (tbv veegmachine)			5.500	
Amazone Jumbo veegmachine			13.700	
Maaimachine Toro 3000D			44.000	
Aanschaf VW STOR (18-VT-JV)			44.000	
Aanhangwagen Rioned met doorspuitinrichting (WJ-94-SR)			16.500	
VW transporter met veegopbouw 92-VNX-7				41.250
Motorkettingzagen				8.250
Heggenscharen				8.250
Totaal investeringen programma Buurt & Buitenruimte	**9.513.674**	**6.658.892**	**5.543.467**	**5.454.479**

5.3.6 Programma 6 Middelen & Economie

In dit programma staan de economische ontwikkelingen en de financiële positie van onze gemeente centraal. De begroting moet een transparant en helder inzicht verschaffen in onze financiële positie om duidelijke keuzes te kunnen maken die het gevolg zijn van de recessie. Maar dat ons ook in staat stelt om ons voor te bereiden op een toekomst met een onvermijdelijke conjuncturele stijging van de economie.

Wat mag het kosten?
In deze paragraaf worden de financiële gevolgen die voortkomen uit het beleid genoemd in het programma in beeld gebracht. Begonnen wordt met de totalen van het programma. Deze totalen worden in de daarna volgende overzichten nader uitgewerkt.

Exploitatie
De onderstaande overzichten geven grafisch en in getal het totaal van baten en lasten van programma 6 Middelen & Economie.

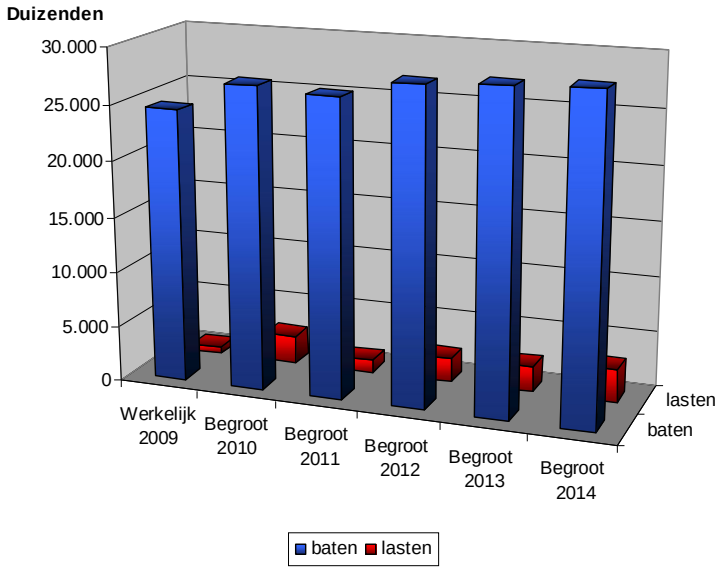

Baten en lasten	soort	werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	193.186	818.045	928.808	2.112.837	2.156.317	2.917.687
	Interne	65.488	1.189.704	823.046	790.526	880.913	978.474
	Kapitaal	55.459	55.460	-689.844	-825.653	-778.107	-852.830
	Voorzieningen	282.019	468.271	57.083	79.328	74.078	74.078
Totale Lasten		596.153	2.531.480	1.119.093	2.157.038	2.333.201	3.117.409
Baten	Externe	23.342.298	23.296.048	25.871.036	27.262.470	28.143.964	28.832.665
	Interne	222.669	-29.750	-16.917	-19.172	1.104	-19.172
	Kapitaal	0	364.000	0	0	0	0
	Reserves	929.492	3.453.475	785.773	942.513	398.513	398.513
Totale Baten		24.494.459	27.083.773	26.639.892	28.185.811	28.543.581	29.212.006
Totaal Exploitatie		23.898.306	24.552.293	25.520.799	26.028.773	26.210.380	26.094.597

Beïnvloedbare en niet beïnvloedbare lasten

Het volgende schijfdiagram geeft de verhouding weer tussen de beïnvloedbare en niet-beïnvloedbare lasten van dit programma.

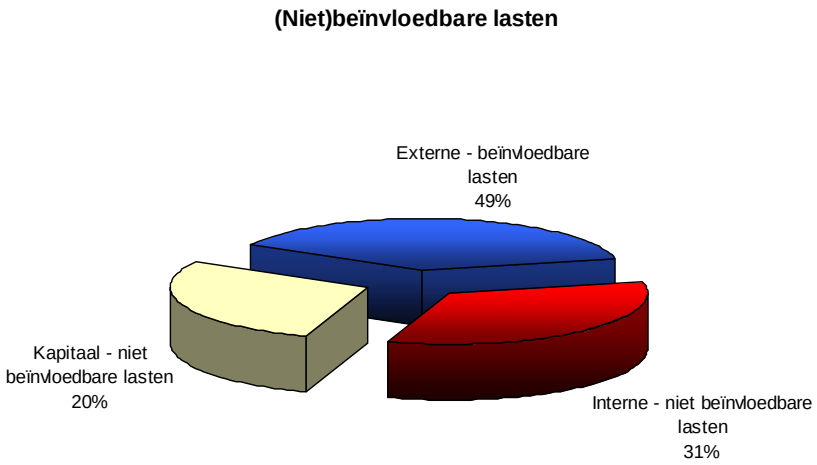

Mutaties in de reserves

Om meer inzicht te krijgen in de budgettaire gevolgen van dit programma wordt in onderstaande tabel inzichtelijk gemaakt welke bedragen gestort dan wel onttrokken worden uit de reserves.

Stortingen / onttrekkingen		Werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Stortingen	Algemene reserve	0	104.271	0	0	0	0
	Kredietcrisis	0	0	0	25.500	19.250	0
	Andere Overheid	222.669	364.000	44.000	44.000	44.000	44.000
	Groot onderhoud gebouwen	59.350	0	0	0	0	0
Totale Stortingen		282.019	468.271	57.083	79.328	74.078	74.078
Onttrekkingen	Algemene reserve	519.750	2.539.134	0	0	0	0
	Kredietcrisis	178.000	659.000	633.260	790.000	246.000	20.264
	Buitendienst	42.389	42.389	42.389	42.389	42.389	42.389
	NWB Lokaal Centrum CAI	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500
	Andere Overheid	79.229	0	0	0	0	0
	Groot onderhoud gebouwen	0	102.808	0	0	0	0
	Oude activa BTW	102.624	102.624	102.624	102.624	102.624	102.624
Totaal Onttrekkingen		929.492	3.453.475	785.773	942.513	398.513	398.513
Totaal Mutaties reserves		647.472	2.958.204	728.690	863.185	324.435	324.435

Incidentele baten en lasten

Baten en Lasten per programma	2011	2012	2013	2014
Incidentele baten	633.2600	790.000	246.000	246.000
Incidentele lasten	0	0	0	0
Saldo incidentele baten en lasten	**633.260**	**790.000**	**246.000**	**246.000**

Exploitatie per programmaonderdeel

Het programma Middelen & Economie is opgebouwd uit de programmaonderdelen Economische zaken en Middelen & Algemene Dekkingsmiddelen. Onderstaand volgt een uitsplitsing van de exploitatie per programmaonderdeel.

1. Economische zaken

Kernwoorden bij dit programmaonderdeel zijn:

- Economische Zaken;
- Markt;

Baten / lasten	soort	werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	27.097	31.636	31.945	32.164	32.489	32.810
	Interne	44.713	126.380	129.343	132.295	132.295	132.295
	Kapitaal	0	0	0	0	0	0
	Voorzieningen	0	0	0	0	0	0
Totaal lasten		71.810	158.016	161.288	164.459	164.784	165.105
Baten	Externe	3.797	6.170	6.475	6.669	6.736	6.803
Totaal baten		3.797	6.170	6.475	6.669	6.736	6.803
Saldo		-68.013	-151.846	-154.813	-157.790	-158.048	-158.302

2. Middelen en algemene dekkingsmiddelen

Kernwoorden bij dit programmaonderdeel zijn:

- Geldleningen en treasury;
- Deelnemingen/effecten;
- Algemene uitkering uit het gemeentefonds;
- Onroerende-zaakbelastingen;
- Hondenbelasting.

Baten / lasten	soort	werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	166.089	786.409	896.863	2.080.673	2.123.828	2.757.636
	Interne	20.775	1.063.324	693.703	658.231	748.618	846.179
	Kapitaal	55.459	55.460	-689.844	-825.653	-778.107	-852.830
Totaal lasten		242.323	1.905.193	900.722	1.913.251	2.094.339	2.750.985
Baten	Externe	23.338.502	23.289.878	25.864.561	27.255.801	28.137.228	28.432.721
	Interne	222.669	-29.750	-16.917	-19.172	1.104	-19.172
	Kapitaal	0	364.000	0	0	0	0
Totaal baten		23.561.171	23.624.128	25.847.644	27.236.629	28.138.332	28.413.549
Saldo		23.318.847	21.718.935	24.946.922	25.323.378	25.323.378	25.662.564

3. Overige lasten en baten programma Middelen & Economie

Kernwoorden bij dit programmaonderdeel zijn:

- mutaties in de reserves.

Baten / lasten	soort	werkelijk 2009	begroot 2010	begroot 2011	begroot 2012	begroot 2013	begroot 2014
Lasten	Externe	0	0	0	0	0	0
	Interne	0	0	0	0	0	0
	Kapitaal	0	0	0	0	0	0
	Reserves	282.019	468.271	57.083	79.328	74.078	74.078
Totaal lasten		282.019	468.271	57.083	79.328	74.078	74.078
Baten	Reserves	929.492	3.453.475	785.773	942.513	398.513	398.513
Totaal baten		929.492	3.453.475	785.773	942.513	398.513	398.513
Saldo		647.472	2.985.204	728.690	863.185	324.435	324.435

Investeringen programma Middelen & Economie

omschrijving	2011	2012	2013	2014
	0	0	0	0
Totaal investeringen programma Middelen & Economie	**0**	**0**	**0**	**0**

Programma : 1 : Veiligheid

1.1 Brandweer en Crisisbeheersing

61200110	Rampen / Calamiteitenbestrijding
61200120	Brandweer in regionaal verband
61400160	Bestuursondersteuning Burgemeester
61400312	3.12 Centrale registratie en inlichtingen Bureau

1.2 Openbare veiligheid

61400120	HALT
61400140	Openbare orde en Veiligheid
61400150	Politiebureaus

1.9 Overige Programma Veiligheid

61400170	Wet op Dierenbescherming
61400180	Overige Bijzondere Wetten

Programma : 2 : Burgers & Bestuur

2.1 Burgerparticipatie & Daadkrachtig bestuur

60010110	Gemeenteraad
60010120	College van burgemeester en wethouders
60010130	Raadscommissies
60010150	Representatie Bestuur
60020110	Bestuursondersteuning algemeen
60020310	Communicatie en voorlichting

2.2 Dienstverlening

60020210	Algemene plaatselijke verordening
60020220	Drank- en horecawet
60020230	Wet op kansspelen
60020320	4.01 Cultuur Traject
60020420	Klachten
60020430	Juridische Kwaliteitszorg
60020440	Vertegenwoordiging in rechte
60030110	Bevolkingsadministratie/GBA lasten
60030111	1.01 Invoering Basisregistratie Adressen-Gebouwen
60030112	1.02 Invoering Basisregistratie Personen
60030113	1.03 Afnemersaansluiting Basisregistratie
60030114	1.04 Implementatie gegevensmakelaar
60030120	Burgerlijke stand lasten
60030130	Documentafgifte lasten
60030140	Verkiezingen
60030220	Straatnaamgeving
60040110	Bevolkingsadministratie/ GBA baten
60040120	Burgerlijk stand baten
60040130	Documentafgifte baten

2.3 Regionale Zaken	
60050120	Regionale Samenwerking
2.9 Overige Programma Burgers en Bestuur	
60020520	Tussenrapportages
60020540	Product raming
60060110	Programma Begroting
60060120	Programma rekening
63300110	Centrale Antenne Inrichting/Internet
69800208	Mutaties reserves Bestuurskrachtige klantgerichte

Programma : 3 : Kennis en Welzijn

3.1 Sociale Zaken en WMO	
66100110	Wet Werk & Bijstand inkomensdeel
66100130	Bijstand Zelfstandigen
66100220	Fraudebestrijding
66110110	Sociale Werkgelegenheidsvoorziening
66110120	Wet Werk & Bijstand werkdeel
66110160	Samenwerking BAR gemeenten uren
66110230	Uitstroombevordering
66120120	IOAZ/IOAW
66140510	Minima
66140520	Rotterdampas
66200110	Maatschappelijk werk algemeen
66200140	Ondersteuning Boerderijtje
66200210	Ouderenbeleid algemeen
66200242	Woonzorgcomplex Portland Uren
66200260	Sociale Activering Ouderen
66210430	Nieuwkomers
66220110	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
66230110	Participatie Budget
66520310	Zorg voor Gehandicapten Algemeen
66520320	Uitvoering verordening WVG
3.2 Educatie	
64210510	Schoolgebouw OBS De Overkant Zuid Molendijk
64210520	Schoolgebouw OBS Valckesteyn Emmastraat Poortugaal
64210530	Campus Portland OBS Portland
64210560	Schoolgebouw OBS De Overkant Noord Hovenier
64220510	BBS Julianaschool Rhoon
64220520	BBS De Wegwijzer Rhoon
64220530	BBS Don Bosco Rhoon
64220540	BBS De Parel Poortugaal
64220550	BBS Het Lichtpunt (P.C.-school)
64220560	BBS De grote Reis Portland (R.K.)
64230510	Schoolgebouw BBS Julianaschool Rhoon

64230520	Schoolgebouw BBS De Wegwijzer Sportlaan Rhoon
64230530	Schoolgebouw BBS Don Bosco Havendam Rhoon
64230540	Schoolgebouw BBS De Parel Sleedoorn Poortugaal
64230550	Campus Portland Het Lichtpunt
64230570	Campus Portland De Grote Reis
64410100	Voortgezet Onderwijs (instroompunt)
64800110	Leerplicht
64800124	Educatieve Agenda
64800131	Leerlingenvervoer, Openbaar Vervoer
64800132	Leerlingenvervoer, aangepast vervoer
64800150	Schoolzwemmen
64800185	Brede School impuls regeling
64800210	Schoolgebouw Poortugaal-Noord Almondestraat (OBS Valckesteyn)
64800220	Semi Permnante school De beurs 33/ Langstraat 2-4
64800230	Noodgebouw J.v.Almondestraat Poortugaal-Noord
64820110	Volwasseneneducatie
65100110	Bibliotheek Rhoon
65100120	Bibliotheek Poortugaal
65100130	Bibliotheek Portland
65100140	Bibliotheekwerk
65110110	Muziekonderwijs

3.3 Jeugd, Jongeren & Ouderen Beleid

65300110	Sportbeleid algemeen
66300110	Sociaal-cultureel werk algemeen
66300120	Sociaal-cultureel centrum De Brinkhoeve
66300121	Sociaal-cultureel centrum De Brinkhoeve Huisvesting
66300140	Sociaal-cultureel centrum Irenestraat 2a Anbo
66300210	Jeugd- en jongerenwerk algemeen
66300220	Jongerencentrum Albrandswaard handhaving huidig
66300221	Jongerencentrum Albrandswaard huisvesting
66300230	Jongerencentrum Portland alleen uren
66410241	Verbeteren Zorgcentra
66410242	Woonzorgcomplex Portland
66410243	Woonzorgcomplex Portland Huisvesting
66500110	Kinderopvang algemeen
66500111	Kinderopvang algemeen Huisvesting
66500211	Nieuwbouw kinderopvang en peuterzalen plan
66500220	Peuterspeelzalen

3.4 Gezondheidszorg

67140110	Gezondheidszorg Algemeen
67140111	Ontw Gemeentelijk gezondheidsbeleid
67150130	Jeugdgezondheidszorg
67150140	Centrum jeugd en gezin

3.9 Overige Programma Kennis en Welzijn

69800201	Mutaties reserves Educatieve Gemeente

69800203	Mutaties reserves Gezonde en Zorgzame Gemeente
69800303	Mutaties reserves Kennis en Welzijn

Programma : 4 : Ruimtelijke Ordening en Wonen

4.1 Bouwen en Wonen

68100220	Grootschalige Basiskaarten en Kadaster
68100521	1.05 Invoering WKPB
68100524	2.04 Invoering DURP
68100526	2.06 Invoering Basiskaart GBKN
68100527	2.07 Invoering Omgevingsvergunning WABO
68100528	2.08 Ontsluiting GEO- informatie
68220140	Bouw- Aanleg- Sloop- Omgevingsvergunningen lasten
68230141	Bouw- Aanleg- Sloop- en Omgevingsvergunning baten
68300123	Restauratie boerderij Verhoeff Kerkstraat
68300126	Verkoop Boerderij Oostdorp
68300201	Beheer Overige Onroerende Zaken
68300203	Verkoop Rijsdijk 17 a/b
68300204	Verkoop Slotvalckensteinsedijk 5

4.2 Woonruimteverdeling

68220210	Woonwagens
68220320	Woonruimteverdeling
68220410	Volkshuisvestingsbeleid

4.3 Bestemmingsplannen

68100110	Uitbreidingsplannen
68100111	Structuurvisie
68100120	Ruimtelijk beleid
68100210	Bouwplanontwikkeling

4.9 Overige Programma Ruimtelijke ordening en Buitenruimte + Projecten

68100130	Landschapspark Buytenland
68100131	Landschapspark Buytenland Wet Voorkeursrecht Gemeente
68300104	Plan Albrandswaardsedijk
68300106	Erfpacht Plan Zuid/Groene Kruisweg
68300107	Plan Overhoeken III
68300108	Centrum ontwikkeling Poortugaal
68300109	Voormalig terrein Don Boscoschool
68300110	Herinrichting voetbalvelden Poortugaal
68300111	Plan Rhoon Zuidoost Essendael
68300113	Centrumontwikkeling Rhoon
68300114	Plan Spui (Voormalig terrein Ringelberg)
68300115	terrein Buitendienst/ Brandweer
68300116	Boomgaard Zuid
68300117	Ontwikkeling Omgeving Ambtswoning Rijsdijk 8
68300118	Ontwikkeling Hart van Ghijseland
68300119	Polder Albrandswaard

68300120	Ontwikkeling Polder Kijvelanden
68300121	Herontwikkeling terrein Geeve Kruisdijk
68300122	Hofweg voormalig terrein de Ronde
68300124	Ontwikkeling Poortugaal West nabij A4
68300125	Ontwikkeling Hofhoek 1
68300127	Ontwikkeling 6 Ha Portland
68300128	Ontwikkeling Klepperwei
68300150	Plan Portland – Algemeen
68300151	Plan Portland - Paarlemoer & Onyx
68300152	Plan Portland - Diamant & Parel
68300153	Plan Portland – Bakkersdijk
68300155	Plan Portland - Portlandse Hoek
68300156	Plan Portland – Koedood
68300157	Plan Portland - Rhoonse Baan
68300159	Plan Portland - Portlandse baan
68300160	Plan Portland - Verlengde Zuiderparkweg
68300162	Bedrijventerrein Portland
68300163	Geluidwerende voorzieningen
68300164	Groene verbinding
68300202	Herontwikkeling locatie Gemeenthuis
68300205	Sportschool Portland
69800206	Mutaties reserves Ondernemende Gemeente
69800207	Mutaties reserves RO en Volkshuisvesting

Programma : 5 : Buurt & Buitenruimte

5.1 Wijkgericht Werken

62100120	Onderhoud verharding
62100130	Bruggen
62100140	Kabels, Leidingen en Inritten
62100160	Openbare verlichting
62100170	Fietsenstallingen
62100210	Gladheidbestrijding
62100522	2.02 Invoering WION
62110150	Verkeersmiddelen
62230110	Veerdiensten
62400110	Waterwegen
65410110	Monumenten
65410140	Archeologie
65800110	Speelvoorzieningen
68210205	Wijkbeheer
68210210	Serviceteam Openbare Ruimte en Piketdienst
68210225	Meldpunt
68210230	Wijkleefbaarheid

68210240	Overig wijkbeheer

5.2 Milieu, Riolering en Reiniging

62100220	Straatreiniging
62400120	Bagger
67210110	Exploitatie Bedrijfscontainers
67210120	Inzamelen Huishoudelijk Afval
67210130	Exploitatie Milieuparken
67210140	Exploitatie Afvalbrengstation
67210150	Inzameling oud papier verenigingen en instellingen
67220110	Rioolbeheer
67220121	Hoofdrioolgemaal Rhoon
67220122	Hoofdrioolgemaal Poortugaal
67220124	Overige gemalen
67230110	Intergemeentelijke samenwerking
67230120	Uitvoering wet milieubeheer
67230130	Bodem
67230140	Ongediertebestrijding
67230150	Onderzoek geluidsschermen Groene Kruisweg
67230160	Sanering verkeerslawaai Groen Kruisweg
67230555	2.05 Registratie Risico Situatie en risicoKaart
67250190	Opbrengsten Inzamelen Afvalstoffen
67260190	Opbrengsten Rioolrechten

5.3 Groenbeheer

65600110	Groenvoorziening
65600120	Groenbeheerplan
65600130	Volkstuinen

5.4 Recreatie en Buurtveiligheid

62100110	Bijdragen Waterschap IJsselmonde
65300211	Sporthal Rhoon
65300212	Sporthal Portland
65300221	Gymlokaal Rhoon
65300222	Gymlokaal Poortugaal
65300410	Zwembaden
65300412	Exploitatie Zwembad
65310311	Sportcomplex Omloopseweg Rhoon
65310312	Sportcomplex Albrandwaardseweg Poortugaal
65310313	Sportcomplex Portland
65310331	Sportcomplex Korfbal Poortugaal
65310511	Sportcomplex Omloopseweg Rhoon velden
65310512	Sportcomplex Albrandwaardseweg Poortugaal velden
65400110	Kunstobjecten/beeldende vormgeving
65400130	Culturele activiteiten/stimulering
65410130	Monumentendag
65600210	Buitenstedelijke recreatie
65600310	Koninginnedag

65600330	Kermis
65600360	Tour de France
65600390	Overige bijzondere festiviteiten
65800210	Lokale media

5.9 Overige Programma Buurt en Buitenruimte

67240110	Lijkbezorging
67240210	Begraafplaatsenbeheer
67320110	Baten Begraafplaatsrechten
69800204	Mutaties reserves Sport
69800205	Mutaties reserves Groene Gemeente
69800305	Mutaties reserves Buurt en Buitenruimte

Programma : 6 : Middelen en Economie

6.1 Economie

63100110	Economische Zaken
63100210	Markt
63110210	Markgelden Baten

6.2 Middelen en Algemene Dekking

69110110	Geldleningen
69110120	Treasury
69110130	Financieringsresultaat
69130120	Deelnemingen/effecten
69210110	Algemene Uitkering Gemeentefonds
69220110	Onvoorziene Uitgaven Algemeen
69220120	Stelposten
69220130	Compensabele BTW
69220140	Afwikkelingsverschillen
69310110	Baten OZB Gebruikers
69320110	Baten OZB Eigenaren
69370130	Baten Hondenbelasting
69400110	Lasten Heffing en invordering Gem Belastingen
69600110	Saldo kostenplaatsen
69600111	Saldo kostenplaatsen andere overheid
69900110	Saldo rekening baten en lasten na bestemming

6.9 Overige Programma Middelen en Economie

69800209	Mutaties reserves Algemene dekkingmiddelen en onvoorzien
69800306	Mutaties reserves Middelen en Economie

Bijlage 2 Investeringen met economisch en maatschappelijk nut

Investeringen met een economisch nut

omschrijving	programma	2011	2012	2013	2014
Helmen	Openb.orde&Veiligheid		20.000		
Aanleg Portland 2011	Burger&Bestuur	330.000			
Aanleg infra Essendael 2011	Burger&Bestuur	169.000			
Aanleg infra Centrumplan Rhoon 2011	Burger&Bestuur	12.000			
Centrum Poortugaal 2011	Burger&Bestuur	75.000			
Aanleg infra v Wijngaarden terrein Dorpsdijk Rhoon 2011	Burger&Bestuur	24.000			
Aanleg infra Centrumplan Poortugaal 2012	Burger&Bestuur		50.000		
Aanleg infra Essendael 2012	Burger&Bestuur		169.000		
Aanleg infra Essendael 2013	Burger&Bestuur			250.000	
Aanleg infra wijk Spui Rhoon 2013	Burger&Bestuur			75.000	
Aanleg infra Centrumplan Rhoon 2013	Burger&Bestuur			30.000	
Aanleg infra Centrumplan Rhoon 2014	Burger&Bestuur				30.000
Verv. behuizing en install. lokaal centrum LC02 Portland	Burger&Bestuur	50.000			
Vervang. install. lokaal centrum LC01 Vivaldistraat Rhoon	Burger&Bestuur		30.000		
Renovatie coax kabelnet Rhoon 2011	Burger&Bestuur	65.600			
Renovatie coax kabelnet Rhoon 2012	Burger&Bestuur		66.600		
Renovatie coax kabelnet Rhoon 2013	Burger&Bestuur			55.100	
Renovatie coax kabelnet Rhoon 2014	Burger&Bestuur				203.500
Nieuwbouw De Wegwijzer Rhoon ivm bouw Klepperwei	Kennis&Welzijn	1.900.000			
Jongerencentrum Albrandswaard (uit 2010 naar 2012)	Kennis&Welzijn		755.492		
Nieuwbouw gezondheidscentrum en CJG	Kennis&Welzijn			1.400.000	
Aankoop en renovatie boerderij Verhoeff	RO&Wonen	3.000.000			
Gymzaal P'gaal Valkensteyn (uit 2008 naar 2010 naar 2011)	Buurt&Buitenruimte	1.560.000			
Gymzaal Rhoon (uit 2010 naar 2011)	Buurt&Buitenruimte	780.000			
Nieuwbouw/renovatie zwembad Albrandswaard	Buurt&Buitenruimte		PM		
Ondergronds aanleggen kunststofinzamelcontainers 2012	Buurt&Buitenruimte		100.000		
Ondergronds aanleggen kunststofinzamelcontainers 2013	Buurt&Buitenruimte			100.000	
Ondergronds aanleggen kunststofinzamelcontainers 2014	Buurt&Buitenruimte				100.000
Ruiming en keldergraven begraafplaats Rhoon	Buurt&Buitenruimte	325.000			
Ruiming begraafplaats Poortugaal	Buurt&Buitenruimte	175.000			

Topdesk Lite	Buurt&Buitenruimte	3.500			
Gedeeltelijk vervangen kunstgrasvelden korfbal RWA	Buurt&Buitenruimte	15.000			
Vervangen TS 532 Houtversnipperaar	Buurt&Buitenruimte	33.000			
Vervangen groene watertankwagen	Buurt&Buitenruimte	10.000			
Vervangen diverse motorheggenscharen	Buurt&Buitenruimte	10.000			
Vervanging dierenverblijf hertenkamp	Buurt&Buitenruimte	30.000			
Vervangen TS327 Profoline Houtversnipperaar	Buurt&Buitenruimte		33.000		
Vervangen bezander	Buurt&Buitenruimte		10.000		
Vervangen bosmaaiers	Buurt&Buitenruimte		10.000		
Vervangen Styer tractor M952H 2WD	Buurt&Buitenruimte		49.500		
Vermond opvangwagen	Buurt&Buitenruimte				16.500
Styer tractor 360 kompakt	Buurt&Buitenruimte				38.500
Vervangen VW Crafter	Buurt&Buitenruimte		50.000		
Vervangen VW LT Pick-up (48-BS-BP)	Buurt&Buitenruimte		50.000		
Vervangen VW LT veegvuil met zijbelading (48-BS-RX)	Buurt&Buitenruimte		60.000		
Ondergronds plaatsen milieupark Achterweg	Buurt&Buitenruimte	30.000			
Opstellen Gemeentelijk Rioleringsplan	Buurt&Buitenruimte	23.500			
Vervanging gemalen+randvoorzieningen cf. GRP (elektromech.)	Buurt&Buitenruimte	170.133			
Vervanging gemalen+randvoorzieningen cf. GRP (bouwkund.)	Buurt&Buitenruimte	19.989			
Riool vervanging volgens opgave GRP 2007-2011	Buurt&Buitenruimte	1.237.597			
Vervanging gemalen+randvoorzieningen cf. GRP (elektromech.)	Buurt&Buitenruimte		170.133		
Vervanging gemalen+randvoorzieningen cf. GRP (bouwkund.)	Buurt&Buitenruimte		19.989		
Riool vervanging	Buurt&Buitenruimte		1.237.597		
Vervanging gemalen+randvoorzieningen cf. GRP (elektromech.)	Buurt&Buitenruimte			170.133	
Vervanging gemalen+randvoorzieningen cf. GRP (bouwkund.)	Buurt&Buitenruimte			19.989	
Riool vervanging	Buurt&Buitenruimte			1.237.597	
Vervanging gemalen+randvoorzieningen 2014	Buurt&Buitenruimte				1.237.000
Rioolvervanging (elektromech.)	Buurt&Buitenruimte				170.000
Rioolvervanging (bouwkundig)	Buurt&Buitenruimte				20.000
Vervanging kantoormeubilair 2011	Buurt&Buitenruimte	22.026			
Vervanging kantoormeubilair 2012	Buurt&Buitenruimte		23.000		
Vervanging kantoormeubilair 2013	Buurt&Buitenruimte			23.250	
Vervanging kantoormeubilair 2014	Buurt&Buitenruimte				23.500
Vervangen PC's/werkplekken 2012	Buurt&Buitenruimte		82.500		

Vervangen laptops 2012	Buurt&Buitenruimte		30.000		
Vervangen serverpark	Buurt&Buitenruimte			300.000	
Vervangen netwerkapparatuur	Buurt&Buitenruimte	40.000			
Vervanging telefooncentrale	Buurt&Buitenruimte	140.000			
Vervangen Plotter	Buurt&Buitenruimte	6.000			
Vervanging MS-office licenties	Buurt&Buitenruimte	60.000			
Vervanging firewall	Buurt&Buitenruimte	25.000			
Vervangen Strooier voor STOR-wagen met Honda-motor	Buurt&Buitenruimte	16.500			
Vervangen Wielstrooier EPOKE ITM 45 voor LM-track	Buurt&Buitenruimte	8.800			
Ferrari freesmachine (incl. 3 delige blokrol)	Buurt&Buitenruimte			11.000	
Ferrari 340 freesmachine	Buurt&Buitenruimte			5.500	
Vervangen 5 Toyota's Dyna	Buurt&Buitenruimte			132.000	
Babo blokrol (tbv veegmachine)	Buurt&Buitenruimte			5.500	
Amazone Jumbo veegmachine	Buurt&Buitenruimte			13.700	
Maaimachine Toro 3000D	Buurt&Buitenruimte			44.000	
Aanschaf VW STOR (18-VT-JV)	Buurt&Buitenruimte			44.000	
Aanhangwagen Rioned met doorspuitinrichting (WJ-94-SR)	Buurt&Buitenruimte			16.500	
VW transporter met veegopbouw 92-VNX-7	Buurt&Buitenruimte				41.250
Motorkettingzagen	Buurt&Buitenruimte				8.250
Heggenscharen	Buurt&Buitenruimte				8.250
Totaal investeringen met een economisch nut		**10.366.645**	**3.016.811**	**3.933.269**	**1.896.750**

Investeringen met een maatschappelijk nut

omschrijving	programma	2011	2012	2013	2014
Aanleg fietststroken Dorpsdijk (uit 2008 naar 2012)	Buurt&Buitenruimte		51.783		
Aanleg flexibele verkeersdrempels (dijkwegen) 2011	Buurt&Buitenruimte	25.000			
Aanleg flexibele verkeersdrempels (dijkwegen) 2012	Buurt&Buitenruimte		25.000		
Aanleg flexibele verkeersdrempels (dijkwegen) 2013	Buurt&Buitenruimte			25.000	
Aanleg flexibele verkeersdrempels (dijkwegen) 2014	Buurt&Buitenruimte				25.000
Herbestratingen i.c.m. rioleringswerkzaamheden 2011	Buurt&Buitenruimte	3.925.547			
Herbestratingen i.c.m. rioleringswerkzaamheden 2012	Buurt&Buitenruimte		4.423.637		
Herbestratingen i.c.m. rioleringswerkzaamheden 2013	Buurt&Buitenruimte			3.350.168	
Herbestratingen i.c.m. rioleringswerkzaamheden 2014	Buurt&Buitenruimte				3.349.014

Meerjarig onderhoudsplan 2011	Buurt&Buitenruimte	139.103			
Meerjarig onderhoudsplan 2012	Buurt&Buitenruimte		134.873		
Meerjarig onderhoudsplan 2013	Buurt&Buitenruimte			135.000	
Vervanging openbare verlichting 2014	Buurt&Buitenruimte				135.000
Vervangen en onderhoud bruggen Rhoon/P'gaal	Buurt&Buitenruimte	39.505			
Vervangen en onderhoud bruggen Rhoon/P'gaal	Buurt&Buitenruimte		43.380		
Vervangen en onderhoud bruggen Rhoon/P'gaal	Buurt&Buitenruimte			43.380	
Vervangen en onderhoud bruggen Rhoon/P'gaal	Buurt&Buitenruimte				115.715
Vervangen van straatmeubilair	Buurt&Buitenruimte	20.000			
Vervangen van straatmeubilair	Buurt&Buitenruimte		20.000		
Vervangen van straatmeubilair	Buurt&Buitenruimte			20.000	
Vervangen van straatmeubilair	Buurt&Buitenruimte				20.000
Verkeersl.install.+herinricht.kruispunt Gr.Kruisweg-Kerkachterweg	Buurt&Buitenruimte	225.000			
Verkeersl.install.+herinricht.kruispunt Gr.Kruisweg-F.vdPoest Clementlaan	Buurt&Buitenruimte	200.000			
Herinricht.kruispunt Gr.Kruisweg-Rivierweg+aanp.verkeersl.install.	Buurt&Buitenruimte	100.000			
Verkeersl.install.+herinricht.kruispunt Gr.Kruisweg-Schr.vdKolklaan	Buurt&Buitenruimte	225.000			
Vervangen en onderhoud van beschoeiingen	Buurt&Buitenruimte	170.000			
Vervangen en onderhoud van beschoeiingen	Buurt&Buitenruimte		170.000		
Vervangen en onderhoud van beschoeiingen	Buurt&Buitenruimte			170.000	
Vervangen en onderhoud van beschoeiingen	Buurt&Buitenruimte				170.000
Totaal investeringen met een maatschappelijk nut		**5.069.155**	**4.868.673**	**3.743.548**	**3.814.729**

Totaal investeringen		**15.435.800**	**7.885.484**	**7.676.817**	**5.711.479**